

รวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ

ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
และแก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ

รวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ
ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
และแก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ

รวมกฎหมาย / ประกาศ / ระเบียบ
ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
และแก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

จัดพิมพ์โดย

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่อยู่

กรมกิจการผู้สูงอายุ ๑๐๓๔ อาคารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อาคารใหม่) ชั้น ๖
ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหาราค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๖๔๒-๔๓๓๖-๙

โทรสาร : ๐-๒๖๔๒-๔๓๓๗

Website : <https://www.dop.go.th>

E-mail : older@dop.mail.go.th, saraban@dop.mail.go.th

คำนำ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๓๐ ก ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญ ๔ เรื่อง คือ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) สิทธิผู้สูงอายุ การลดหย่อนภาษีเงินได้ และกองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติจะต้องออกกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะหน่วยงานหลักในการปฏิบัติการกิจการตามกฎหมาย จึงได้ทบทวนและรวบรวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ที่มีการบังคับใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของหน่วยงานในการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ

๒๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง

การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม

และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๒

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง

การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๓

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ

๔

สิทธิผู้สูงอายุ

มาตรา ๑๑ (๑)

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้

โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๘

๕

- ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้

โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๐

- ประกาศโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ เรื่อง การบริการเพื่อความสะดวก

และรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

๑๑

- ประกาศฝ่ายการแพทย์ การไฟฟ้านครหลวง เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑๒

- แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม

การสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ (๑) (๘) (๙) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑๔

- ประกาศสำนักงานแพทย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย เรื่อง การให้บริการ

ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพ หรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม ๑๗
  - ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ๑๙
- มาตรา ๑๑ (๒)**
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม และสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ๒๔
  - ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ๒๕
  - ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ๒๘
- มาตรา ๑๑ (๓)**
- ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม ๓๐
  - ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง ขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ ๓๒
- มาตรา ๑๑ (๔)**
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน ๓๕
- มาตรา ๑๑ (๕) (๖)**
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น ๓๘

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุและการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๐
- กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘	๔๔
- กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔	๖๐
- ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการขนส่งสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๔	๗๑
- ประกาศคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง เรื่อง การกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับ พระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุ บนรถโดยสารประจำทาง หมวด ๑ และหมวด ๔	๗๓
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ภายในเขตระบบรถไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๔๗	๗๕
- ข้อบังคับการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคล ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระ ค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล พ.ศ. ๒๕๖๓	๘๒
- คำสั่งฝ่ายการเดินรถ ที่ พ.๕/ตส.๑/๑๖/๒๕๕๓ เรื่อง ระเบียบปฏิบัติในการช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์	๘๔
- คำสั่งฝ่ายบริการโดยสาร ที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖/๒๕๖๐ เรื่อง ระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการสำรองที่ พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ดรพ.และผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ	๘๖
- ประกาศบริษัทขนส่ง จำกัด เรื่อง การลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุ	๙๐
- คำสั่งฝ่ายบริหารเดินรถ ที่ ๘/๒๕๕๒ เรื่อง การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ผู้พิการและผู้สูงอายุภายในสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ	๙๑
- ประกาศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ	๙๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

มาตรา ๑๑ (๗)

- ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าอุทยานแห่งชาติ ให้แก่ผู้สูงอายุ ๙๕
- ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง ยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทน ในการเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้แก่ผู้สูงอายุ ๙๖
- ระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา และอัตราค่าเข้าชมหรือค่าบริการอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ๙๗
- ประกาศองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ๑๐๑
- ประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบำรุงและค่าบริการ ๑๐๒
- ประกาศอัตราค่าบริการสวนสัตว์ ฟรีค่าเข้าชมสัตว์สำหรับผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ๑๐๕

มาตรา ๑๑ (๘)(๙)

- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของสำนักงานอัยการสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๑๑๒

มาตรา ๑๑ (๑๐)

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน ๑๑๖
- ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยการให้บริการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑๒๓

มาตรา ๑๑ (๑๑)

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ๑๒๙
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑๓๔
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑๓๖
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๓๘

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

มาตรา ๑๑ (๑๒)

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ๑๔๑

มาตรา ๑๑ (๑๓)

- ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ๑๔๕
- ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ๑๔๘
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ และเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ๑๕๐
- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดกิจการที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๕๒
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๕๔
- การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระยะยาวและหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๕๖

มาตรา ๑๓

- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ๑๖๐
- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำ รายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ๑๖๕
- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๓ ๑๖๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การรับเงิน การจัดสรรเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ที่มีรายได้น้อย พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑๗๒
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดเก็บ การนำส่งเงิน การยกเว้น การลดหย่อน และการขอคืน เงินบำรุงกองทุนผู้สูงอายุ สำหรับสินค้าสุราและยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑๗๕
- ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ๑๗๘
- ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) ๑๘๔
- ข้อกำหนดกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้ขอกู้ยืม ผู้ค้ำประกันและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ประเภทรายบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๘๕

มาตรา ๑๗

- มาตรา ๔๗ (๑) (ญ) แห่งประมวลรัษฎากร ลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาของ สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้คนละสามหมื่นบาท โดยมีอายุหกสิบปีขึ้นไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๑๓๖) เรื่องกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการหัก ลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา ของผู้มีเงินได้รวมทั้งบิดามารดาของ สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้) ๑๙๐
- พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นจำนวนสองเท่า สำหรับรายจ่าย ที่จ่ายเป็นเงินเดือนและค่าจ้างกรณีจ้างงาน ผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ เข้าทำงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีประกาศกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๒๙๐) เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็น ค่าใช้จ่ายในการจ้างงานผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไป) ๑๙๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

- พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๐๑
- กฎกระทรวงกำหนดให้กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเป็นกิจการอื่นในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๐๔
- กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๐๗
- กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและการชำระค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๑๓
- ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ๒๑๖
- ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ๒๒๘

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในการออกกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ เพื่อรับรองการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๓๒

คำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

๒๓๕

หน้า ๙

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๕๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ นายกรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ในตารางแนบท้ายประกาศนี้ ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าวเฉพาะภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบ หรือการควบคุม หรือการกำกับดูแลของหน่วยงานนั้น ๆ

ข้อ ๓ ให้บรรดาประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุของหน่วยงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ใช้อยู่ก่อนหรือในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๒๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ เรื่อง การจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยตาม (๑๑/๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในลำดับที่ ๑๖ ของตารางแนบท้ายประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามตารางแนบท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ในการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้เห็นชอบให้กำหนดสิทธิเพิ่มเติมให้แก่ผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑ (๑๓) ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยการกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มลำดับที่ ๒๑ ของตารางแนบท้ายประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้ใช้ความตามตารางแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วเป็นพิเศษ มาตรา ๑๑ (๑)	หน่วยงานที่ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ในสังกัด - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กรุงเทพมหานคร - รัฐวิสาหกิจ
๒	การศึกษาตามมาตรา ๑๑ (๒)	หน่วยงานที่ให้บริการทางการศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓	การศาสนาตามมาตรา ๑๑ (๒)	- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๔	ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตตามมาตรา ๑๑ (๒)	หน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในสังกัด - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงสาธารณสุข - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕	การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมตามมาตรา ๑๑ (๓)	หน่วยงานที่ให้บริการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพ ในสังกัด - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖	การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชนตามมาตรา ๑๑ (๔)	หน่วยงานที่ให้บริการด้านการพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน ในสังกัด - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗	การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ในอาคาร หรือสถานที่ ตามมาตรา ๑๑ (๕)	<ul style="list-style-type: none"> - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร - เมืองพัทยา
๘	การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ในยานพาหนะตามมาตรา ๑๑ (๕)	หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในยานพาหนะ ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงคมนาคม - กรุงเทพมหานคร
๙	การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ในการบริการสาธารณะอื่นตามมาตรา ๑๑ (๕)	หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการ สาธารณะอื่น ในสังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
๑๐	การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม มาตรา ๑๑ (๖)	หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการยานพาหนะ ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงคมนาคม - กรุงเทพมหานคร - รัฐวิสาหกิจ
๑๑	การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐตามมาตรา ๑๑ (๗)	หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ รัฐวิสาหกิจที่จัดเก็บค่าเข้าชมสถานที่
๑๒	การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาผลประโยชน์ โดยมีข้อด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้งตามมาตรา ๑๑ (๘)	หน่วยงานที่รับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือ แสวงหาประโยชน์ โดยมีข้อด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้งในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานอัยการสูงสุด - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานสงเคราะห์คนชราอยู่ในความรับผิดชอบ

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑๓	การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีตามมาตรา ๑๑ (๙)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีในสังกัด - กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานอัยการสูงสุด - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๑๔	การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัวตามมาตรา ๑๑ (๙)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาครอบครัว ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
๑๕	การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงตามมาตรา ๑๑ (๑๐)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการสงเคราะห์ที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มในสังกัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๖	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมตามมาตรา ๑๑ (๑๑)	- หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
๑๗	การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีตามมาตรา ๑๑ (๑๒)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๘	การจัดบริการสถานที่ท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	หน่วยงานที่จัดบริการสถานที่ท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการในสังกัด - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - รัฐวิสาหกิจ
๑๙	การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	หน่วยงานที่จัดบริการด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และการจัดกิจกรรม ด้านศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม
๒๐	การประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิที่ได้รับตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๒๑	การได้รับการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๑๑(๑)

**การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข
ที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ**

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่
ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ
พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยบริการในระดับโรงพยาบาลของรัฐให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ ดังต่อไปนี้

- จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก
- กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ โดยปิดประกาศไว้ให้ชัดเจน และให้มีการประชาสัมพันธ์ในระหว่างให้บริการด้วย

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สุชัย เจริญรัตนกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๖๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ประกาศกระทรวงกลาโหม

เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็ว
แก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ
พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยบริการในระดับโรงพยาบาลของกระทรวงกลาโหม ให้บริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ ยกเว้นกรณีที่มีสถานการณ์ไม่ปกติ การรบ หรือสงคราม ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก

(๒) กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ โดยปิดประกาศไว้ให้ชัดเจน และให้มีการประชาสัมพันธ์ในระหว่างให้บริการด้วย

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ประกาศโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ
เรื่อง การบริการเพื่อความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้โรงพยาบาลโรงงานยาสูบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามมาตรา ๑๑ นั้น

โรงพยาบาลโรงงานยาสูบ จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

๑. การให้บริการผู้สูงอายุที่เดินไม่สะดวกด้วยเตียงหรือรถเข็นนั่ง (Wheel Phair) เช่น การเจาะเลือด การฉีดยา ฯลฯ
๒. การให้บริการรถเข็นนั่ง สำหรับผู้สูงอายุตลอดระยะเวลาที่เข้ารับบริการ
๓. การให้บริการรับยาแทนผู้สูงอายุ
๔. การให้บริการเรียกรถบริการสาธารณะเพื่อรับ-ส่งกลับ
๕. การจัดสถานที่ตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ เช่น การสอนลีลาศ การสอนร้องเพลง ฯลฯ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายคมเลิศ เทียมทอง)

ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

ประกาศ

ฝ่ายการแพทย์ การไฟฟ้านครหลวง เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้จัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อถือปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ (๑) ฝ่ายการแพทย์ การไฟฟ้านครหลวง ได้จัดระเบียบวิธีปฏิบัติไว้ให้บริการผู้สูงอายุ ดังนี้ :-
งานผู้ป่วยนอก

๑. ติดสติ๊กเกอร์ผู้สูงอายุ ไว้หน้าห้องเวชระเบียน การยื่นบัตรตรวจโรคสำหรับผู้สูงอายุซึ่งเป็นผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่แล้ว จะต้องแยกใส่กล่องห้องตรวจเฉพาะโรคที่แยกไว้แล้ว

๒. พยาบาลที่คัดกรองผู้สูงอายุ จะพิจารณาให้ผู้สูงอายุให้เข้ารับการตรวจรักษาก่อน ผู้ป่วยทั่วไปส่วนใหญ่ผู้ป่วยสูงอายุทั้งสิ้น จึงเข้าพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาตามคิว

๓. คอยให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น พยุง บริการรถเข็น เป็นต้น
งานชั้นสูตรโรคและรังสีวิทยา

๑. ติดสติ๊กเกอร์ผู้สูงอายุ ให้กระตุ้นเตือนให้ดูแลผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

๒. จัดช่องทางสำหรับบริการเจาะเลือด และรังสีวิทยา ผู้สูงอายุ แยกจากผู้ป่วยทั่วไป

๓. ให้มีเจ้าหน้าที่ไว้คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้สูงอายุ เป็นพิเศษ

งานเภสัชกรรม

๑. ติดสติ๊กเกอร์ผู้สูงอายุ กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ
๒. จัดแยกอุปกรณ์รับใบสั่งยาสำหรับผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะเพื่อที่จะได้รับบริการก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๓. จัดที่นั่งรอรับยา สำหรับผู้สูงอายุให้ใกล้กับช่องจ่ายยา เพื่อสะดวกในการรับยาและคอยให้ความช่วยเหลือ

พนักงานประจำหน่วยงานอื่นๆ ในฝ่ายการแพทย์ ที่ไม่ได้ระบุไว้ข้างต้น เมื่อมีผู้สูงอายุมาติดต่อหรือมาใช้บริการ ให้ถือปฏิบัติตามความเหมาะสม

จึงประกาศมาเพื่อโปรดทราบ และเผยแพร่ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔

(นายแพทย์รุ่งเรือง สุทธาวงศ์)

ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
การสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ (๑) (๘) (๙)
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. จัดช่องทางพิเศษให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการจากนักสังคมเคราะห์ได้สะดวกและรวดเร็วเป็นพิเศษ เพื่อผู้สูงอายุไม่ต้องรอนาน โดยจัดคิวให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นลำดับต้น และกรณีเป็นผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ค่อยได้ อาทิ นั่งรถเข็น จะได้รับบริการทันที

๒. แนะนำเรื่องเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุทุกคนที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพฯ รวมทั้งช่วยประสานติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพฯ ตามสิทธิ

๓. ให้บริการปรึกษาและบริการช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาอากรมณ์จิตใจ ปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ

๔. ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพและช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เช่น ประสานงานช่วยเหลือด้านกฎหมายส่งต่อเข้าสถานสงเคราะห์ติดตามญาติ ฯลฯ

๕. ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในราชการและเกษียณอายุราชการแล้ว ได้มีห้องตรวจที่ให้บริการด้วยความ สะดวกรวดเร็ว ครบวงจร คือคลินิกตำรวจ

๖. ข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง ได้มีห้องตรวจที่ให้บริการด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ครบวงจร คือห้องรับรองผู้บังคับบัญชาาระดับสูง

๗. กรณีผู้ป่วยเร่งด่วนจัดพบแพทย์โดยไม่รอเวรระเบียบน

๘. ได้มีการจัดช่องทางพิเศษในกรณีสูงอายุนั่งรถเข็นหรือเปลนอน ให้พบแพทย์โดยเร็วไม่ต้องรอคิวตรวจ

๙. จัดที่พักผ่อนระหว่างรอพบแพทย์

ทั้งนี้ โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้วางแผนดำเนินการบริการทางการแพทย์ แก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. จัดช่องทางบริการให้ความสะดวก รวดเร็วและครบวงจร (One StopService)

๒. จัดเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ

๓. จัดให้มีที่จอดรถแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะ

๔. จัดให้มีสถานที่พักผ่อนระหว่างรอรับบริการทางการแพทย์

๕. จัดทำป้ายประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบ

คู่มือคัดกรองผู้ป่วยที่เข้ารับการตรวจที่ OPD อายุรกรรม

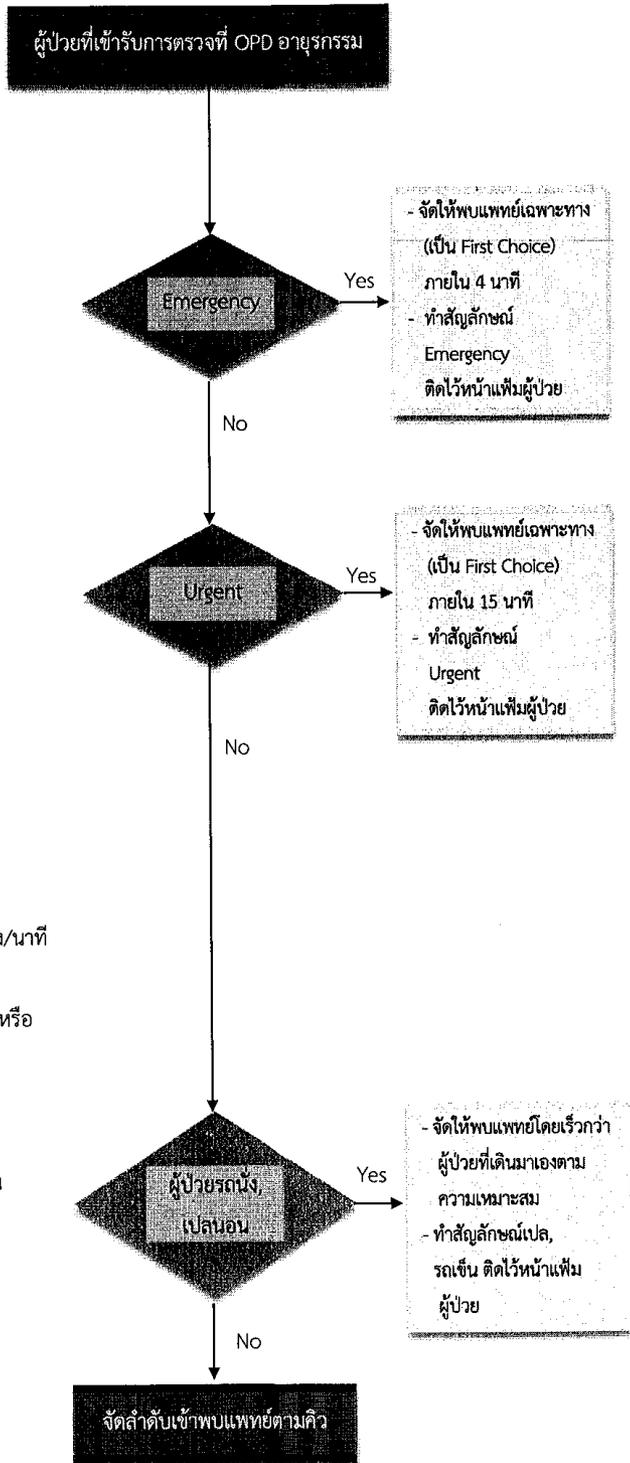
ผู้ป่วยที่มีภาวะอันตรายถึงชีวิต ต้องตรวจรักษาภายใน 4 นาที

- เจ็บหน้าอกด้านซ้ายรุนแรง
- หายใจลำบาก
- ชัก
- Arrest
- Shock

ผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยงต่อชีวิตหรือความพิการ หรือก่อให้เกิดโรคอื่น ๆ ตามมา

- เจ็บหน้าอกด้านซ้ายเล็กน้อย
- หายใจปกติ
- BP < 90/60 mmHg
- S BP มากกว่า 220 หรือ DBP มากกว่า 125
- ไช้มากกว่า 39°C
- Severe Abdominal pain
- DM ที่มี BS น้อยกว่า 40 mg/dl
- Asthma หายใจ มากกว่า 30 ครั้ง/นาที
- ไอ, อาเจียนเป็นเลือดสด
- อาการแขน ขา ชา หรืออ่อนแรง หรือค่า GCS < ๑๓

ผู้ป่วยสูงอายุ หรือผู้ที่ไม่สามารถเดินมาเองได้ที่ไม่อยู่ในภาวะฉุกเฉินหรือเร่งด่วน

จัดลำดับเข้าพบแพทย์ตามคิว

ประกาศสำนักงานแพทย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย
เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้จัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อถือปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ (๑) สำนักงานแพทย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้สั่งการให้โรงพยาบาลบุรฉัตรไชยากร ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในสังกัด จัดวางระเบียบวิธีปฏิบัติไว้ให้บริการผู้สูงอายุ ดังนี้-

แผนกบริหารงานผู้ป่วยนอกฯ

๑. จัดช่องไว้ยื่นบัตรตรวจโรคสำหรับผู้สูงอายุ แยกออกจากผู้ป่วยทั่วไป
๒. เรียกคัดกรองผู้สูงอายุให้บัตรคิวก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๓. คอยให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น พยุง บริการรถเข็น เป็นต้น

กองรังสีวิทยา , กองพยาธิวิทยา

๑. จัดแยกอุปกรณ์รับใบส่งตรวจสำหรับผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะ เพื่อที่จะได้รับบริการก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๒. จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้สูงอายุ

กองเภสัชกรรม

๑. จัดแยกอุปกรณ์ รับประทานยาสำหรับผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะ เพื่อที่จะได้รับบริการก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๒. จัดที่นั่งรอรับยา สำหรับผู้สูงอายุให้ใกล้กับช่องจ่ายยา เพื่อสะดวกในการรับยา และคอยให้ความช่วยเหลือ

พนักงานประจำหน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุ เมื่อมีผู้สูงอายุมาติดต่อหรือมาใช้บริการให้ถือปฏิบัติตามความเหมาะสม

จึงประกาศมาเพื่อโปรดทราบ และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน
ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔

(นายดำรงค์ พงษ์พวงกุล)
หัวหน้าสำนักงานแพทย์

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
ในด้านการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสาร
ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

โดยที่สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีการปรับปรุง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนด
หน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
ในด้านต่าง ๆ ให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
ประกอบกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการ
เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงศึกษาธิการ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูล
ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
ต่อการดำเนินชีวิต ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

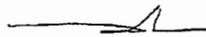
ข้อ ๓ จัดให้มีการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการ
ทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม ดังนี้

- (๑) จัดให้มีบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ที่ให้ความสะดวก และรวดเร็ว
เป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ ในหน่วยงานที่ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข
- (๒) จัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ
- (๓) จัดบริการการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา
ตามอัธยาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ
- (๔) จัดให้มีการพัฒนาความรู้ด้านผู้สูงอายุในหลักสูตรต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

/(๕) จัดให้มีการยกเว้นค่าเข้าชม...

- (๕) จัดให้มีการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำ และเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุผ่านสื่อต่าง ๆ
- (๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ
- (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดมุมความรู้ ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุ ที่ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนระดับตำบล
- (๙) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ เพื่อผู้สูงอายุ
- (๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลดหย่อนค่าใช้จ่ายในการใช้บริการแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดำเนินการ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เห็นชอบและมอบหมายให้กรุงเทพมหานครจัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๙ และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๖) (๘) และ (๑๑) ตามตารางแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

สิทธิผู้สูงอายุ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ	หน่วยงานในสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบ
มาตรา ๑๑ (๑) การบริการ ทาง การ แพทย์ และ การ สาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวก และรวดเร็ว แก่ ผู้สูงอายุเป็นกรณี พิเศษ	<p>๑. จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับ ผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปใน แผนกผู้ป่วยนอก</p> <p>๒. ปิดประกาศหรือประชาสัมพันธ์ การให้บริการช่องทางเฉพาะสำหรับ ผู้สูงอายุในระหว่างให้บริการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักการแพทย์ - สำนักอนามัย
มาตรา ๑๑ (๒) ข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์ต่อการ ดำเนินชีวิต	<p>๑. สนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารในรูปแบบต่างๆ แนะนำข่าวสาร และความรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ เช่น แจกคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องผู้สูงอายุให้แก่ผู้สูงอายุหรือ ผู้สนใจ</p> <p>๒. สนับสนุนการนำความรู้ตาม อธิยาศาสตร์เข้าสู่ชมรมผู้สูงอายุ เพื่อให้ ผู้สูงอายุเข้าถึงการศึกษา</p> <p>๓. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มี ศักยภาพได้ถ่ายทอดภูมิปัญญา</p> <p>๔. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ภายในประเทศและกิจกรรมทางศาสนา ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและเปิด โอกาสให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (กองประชาสัมพันธ์) - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว - สำนักงานเขต

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (ต่อ)

สิทธิผู้สูงอายุ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ	หน่วยงานในสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบ
<p>มาตรา ๑๑ (๓) การประกอบอาชีพ หรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม</p>	<p>สนับสนุนและส่งเสริมด้านอาชีพให้ผู้สูงอายุ</p> <p>๑. ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพ ให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพในการทำงาน</p> <p>๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพและสร้างอาชีพ ให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ มีรายได้ มีงานทำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักงานเขต
<p>มาตรา ๑๑ (๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน</p>	<p>ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มหรือชมรมผู้สูงอายุ ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมภายในชุมชน และ/หรือระหว่างชุมชน และส่งเสริมการใช้ศักยภาพผู้สูงอายุ โดยดำเนินการ</p> <p>๑. เพิ่มการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการแก่ผู้สูงอายุ</p> <p>๒. เพิ่มการถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่รุ่นหลัง</p> <p>๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มออมทรัพย์ของผู้สูงอายุ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักการแพทย์ - สำนักอนามัย - สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว - สำนักงานเขต
<p>มาตรา ๑๑ (๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในอาคารหรือสถานที่หรือในยานพาหนะ</p>	<p>กำหนดมาตรการในการส่งเสริมหรือมาตรการจูงใจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารหรือสถานที่ หรือในยานพาหนะ</p> <p>๑. มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือดูแล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักการโยธา - สำนักการจราจรและขนส่ง - สำนักงานเขต

**หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ต่อ)**

สิทธิผู้สูงอายุ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ	หน่วยงานในสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบ
	๒. บริการสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ๓. จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สำหรับผู้สูงอายุ ๔. จัดยานพาหนะให้สะดวกสำหรับ ผู้สูงอายุ	
มาตรา ๑๑ (๖) การช่วยเหลือค่าโดยสารพาหนะตาม ความเหมาะสม	๑. ลดหย่อนค่าโดยสารรถประจำ ทางด่วนพิเศษ (BRT) ครึ่งราคา ๒. ประชาสัมพันธ์การลดหย่อน ค่าโดยสารยานพาหนะ เช่น รถเมล์ เรือข้ามฟากและเรือโดยสาร ให้ทราบ ท่วงถึง และติดประกาศให้ชัดเจน รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและ ช่วยเหลือ	- สำนักงานจราจรและขนส่ง
มาตรา ๑๑ (๘) การ ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตราย จา ก ก า ร ฎ ก ทารุณกรรมหรือถูก แสวงหาประโยชน์ โดยมี ขอบ ดัวย กฎหมายหรือถูก ทอดทิ้ง	รับผู้สูงอายุเข้าไว้ในการอุปการะของ สถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค ๒ โดยดำเนินการตามระเบียบ เงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่กำหนด	- สำนักพัฒนาสังคม
มาตรา ๑๑ (๑๑) การจ่ายเงินเบี้ย ยังชีพเป็นรายเดือน อย่างทั่วถึง และ เป็นธรรม	ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นราย เดือนได้รับตามสิทธิ	- สำนักงานเขต - สำนักพัฒนาสังคม

มาตรา ๑๑ (๒)
การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสาร
ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม และสนับสนุน
ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๒) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดมอบคุณการข้อมูลข่าวสาร มุมความรู้สำหรับผู้สูงอายุ

(๓) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง

(๔) ผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้อง
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๒) (๔) (๗) (๑๓) และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนและจัดบริการให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

๑. การส่งเสริมสนับสนุน ด้านการศึกษา ศาสนา และข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดมุมบริการข้อมูลข่าวสาร มุมความรู้สำหรับผู้สูงอายุ

(๓) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุทั่วไปอย่างทั่วถึง

(๔) ผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(๕) ส่งเสริมจัดรายการที่มีประโยชน์และเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุให้มากขึ้น โดยเน้นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม การอยู่ร่วมกันในครอบครัว (สามวัย)

(๖) จัดรายการทัศนศึกษาและร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

(๗) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผ่านสื่อหรือช่องทางอื่นๆ เพื่อเข้าถึงผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

๒. การสนับสนุนกลุ่มหรือชุมชนผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมภายในชุมชนหรือระหว่างชุมชน ดังนี้

(๑) จัดกิจกรรมสันทนาการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุทั่วไปอย่างทั่วถึง

(๓) ส่งเสริมกลุ่มหรือชมรมผู้สูงอายุมีกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา

(๔) ส่งเสริมกลุ่มหรือชมรมผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มออมทรัพย์ของผู้สูงอายุ

(๕) สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ บริการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาหรือดำเนินงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนเข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

๓. การส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

(๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดมุมบริการข้อมูลข่าวสาร มุมความรู้สำหรับผู้สูงอายุ

(๓) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุทั่วไปอย่างทั่วถึง

(๔) ผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(๕) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ผ่านสื่อหรือช่องทางอื่นๆ เพื่อเข้าถึงผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

๔. การส่งเสริมและการสนับสนุนการยกเว้นค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรม ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

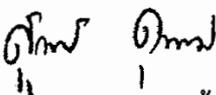
(๑) ยกเว้นค่าเข้าชม พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ สำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดให้มีมาตรฐานการให้บริการอำนวยความสะดวกและปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุ อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๓) ประชาสัมพันธ์และติดป้าย ยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ในที่ตั้งซึ่งมองเห็นได้ชัด

(๔) สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บริการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๔

(นางสุกมล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
การสนับสนุนผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
ต่อการดำเนินชีวิต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ จัดให้มีการส่งเสริม การสนับสนุนสำหรับผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมศึกษาปฏิบัติ และเผยแผ่พุทธธรรมสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

(๓) จัดบริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาสำหรับผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔

(นายณพรัตน์ เภญจวัฒนานันท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

มาตรา ๑๑ (๓)
การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

หน้า ๗

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗

ประกาศกระทรวงแรงงาน

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง

การส่งเสริม และการสนับสนุน

ผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานจัดหางานทุกแห่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานและบริการจัดหางานที่ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ

(๒) จัดอบรมทักษะอาชีพหรือฝึกอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุตามอัธยาศัย

(๓) จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลทางการอาชีพและตำแหน่งงานสำหรับผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ณ สำนักงานจัดหางานทุกแห่ง

(๔) จัดหาอาชีพที่เหมาะสมตามควรแก่อัธยาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กันยายน ๒๕๕๗

ข้อ ๓ สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วม เป็นผู้ดำเนินการฝึกอาชีพและประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ โดยให้ได้รับ สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

อุไรวรรณ เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

ประกาศกระทรวงแรงงาน

เรื่อง ขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ

ตามที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งจากข้อมูลระบบสถิติการลงทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประชากรรวมของประเทศไทย จำนวน ๖๖.๔๑ ล้านคน เป็นผู้สูงอายุ ๑๐.๖๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๗ และจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ คาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) คือ มีประชากรสูงอายุ ร้อยละ ๒๐ ของประชากรรวม และต่อไปในปี พ.ศ. ๒๕๗๘ จะมีประชากรสูงอายุ ร้อยละ ๓๐ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super Aged Society) เมื่อประชากรสูงอายุเริ่มมีสัดส่วนที่มากขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยทำงานจะมีสัดส่วนที่ลดลงทำให้อัตราส่วนของการพึ่งพิงจะอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลต่อนโยบายเศรษฐกิจ การคลัง และด้านสังคม กระทรวงแรงงานได้เล็งเห็นความสำคัญของสถานการณ์ผู้สูงอายุดังกล่าว จึงได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนการส่งเสริมและขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานผู้สูงอายุ ตามนโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔)

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำ กระทรวงแรงงานจึงขอความร่วมมือผู้ประกอบการหรือผู้ว่าจ้างที่ประสงค์จะให้ผู้สูงอายุซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปทำงาน ซึ่งมีได้ทำงานประจำในสถานประกอบกิจการและประสงค์ที่จะทำงานบางช่วงเวลา ดำเนินการดังต่อไปนี้

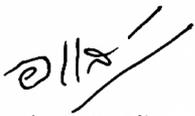
ข้อ ๑ จ่ายค่าตอบแทนให้ผู้สูงอายุอย่างน้อยชั่วโมงละสี่สิบบาท

ข้อ ๒ การจ้างผู้สูงอายุควรเป็นงานที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผู้สูงอายุ เพื่อทำงานเสมือนพนักงาน งานอาชีพเกี่ยวกับการค้า งานอาชีพด้านบริการ งานที่เกี่ยวกับการผลิต งานหัตถกรรม พื้นบ้าน หรืองานที่เกี่ยวข้องกับงานดังกล่าว

ข้อ ๓ ระยะเวลาการทำงานของผู้สูงอายุควรไม่เกินวันละเจ็ดชั่วโมงและไม่เกินสัปดาห์ละหกวัน

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

คำชี้แจง

ประกาศกระทรวงแรงงาน

เรื่อง ขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ

กระทรวงแรงงานได้เล็งเห็นความสำคัญของสถานการณ์ผู้สูงอายุ จึงได้มีนโยบายในการขับเคลื่อน การส่งเสริมและขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานผู้สูงอายุ ตามนโยบายเน้นหนักของกระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔)

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มีงานทำ กระทรวงแรงงานจึงขอความร่วมมือ ผู้ประกอบการหรือผู้ว่าจ้างที่ประสงค์จะให้ผู้สูงอายุซึ่งมีอายุตั้งแต่หกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปทำงาน ซึ่งมีได้ทำงานประจำ ในสถานประกอบกิจการและประสงค์ที่จะทำงานบางช่วงเวลา กระทรวงแรงงานจึงขอชี้แจงให้ทราบทั่วกัน ดังนี้

๑. ในการจ่ายค่าตอบแทนให้ผู้สูงอายุอย่างน้อยชั่วโมงละ ๔๕ บาท โดยใช้กับการจ้างผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะ เป็น ชายหรือหญิง และมีสัญชาติไทย เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม สามารถครองชีพอยู่ได้ ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม

๒. งานที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผู้สูงอายุ เพื่อทำงานเสมือนพนักงาน เช่น ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบันทึก จัดทำ จัดเก็บ คำนวณ และเรียกใช้ข้อมูล และทำหน้าที่เสมือนหรือพนักงาน สำนักงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน การจัดการเดินทาง การให้ข้อมูลข่าวสาร และการประสานงาน เป็นต้น เพื่อทำงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า เช่น ค้าขาย ขายส่ง ขายปลีก พนักงานขายตรง พนักงานขายในร้านค้าและตลาด พนักงานขายและพนักงานสาธิตสินค้า เป็นต้น เพื่อทำงานอาชีพด้านบริการ เช่น งานบริการในโรงแรม/ภัตตาคาร พนักงานบริการทั่วไป พนักงานเก็บเงินหน้าเคาน์เตอร์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อทำงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น ปฏิบัติงานที่เป็นงานง่าย ๆ ที่ทำเป็นประจำในงานการผลิต การขนส่ง และคลังสินค้า เป็นต้น เพื่อทำงานที่ลดภาระพื้นที่บ้าน เช่น งานช่างหรืองานฝีมือของชาวบ้าน ที่ประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ไม้สอยภายในบ้าน ใช้เป็นสิ่งของสนองความเชื่อถือทางด้านประเพณี ศาสนา ใช้เพื่อความสวยงามสนองความสุขทางจิตใจและเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับงานดังกล่าว

๓. เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีข้อจำกัดทางกายภาพและสุขภาพ จึงควรจัดเวลาทำงานให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับผู้สูงอายุมากที่สุด ดังนั้น การตกลงกำหนดเวลาทำงานรายชั่วโมง จึงควรไม่เกิน วันละ ๗ ชั่วโมง ทั้งนี้ การกำหนดเวลาทำงานดังกล่าวเป็นข้อเสนอแนะให้กับสถานประกอบกิจการใช้เป็นแนวทาง ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงสำหรับการคิดค่าตอบแทนของผู้สูงอายุ ซึ่งอาจคำนวณเป็นเงินค่าตอบแทนตาม ชั่วโมงที่ทำงาน เช่น ทำงาน ๔ ชั่วโมงต่อวัน การคำนวณค่าตอบแทนเท่ากับ ๔ ชั่วโมง คูณ ๔๕ บาท เป็นเงิน ๑๘๐ บาท และในกรณีที่ไมได้เต็มชั่วโมงก็ให้ปัดเป็น ๑ ชั่วโมง เช่น ตกลงให้ทำงาน ๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที การคำนวณ ค่าตอบแทนเท่ากับ ๕ ชั่วโมง คูณ ๔๕ บาท เป็นเงิน ๒๒๕ บาท

ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ประกาศนี้ออกไปแล้ว ๖ เดือน กระทรวงแรงงานจะทำการประเมินผลในเรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่ การปรับปรุงการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จึงชี้แจงมาเพื่อทราบ และขอความร่วมมือผู้ประกอบการหรือผู้ว่าจ้างทั้งหลายปฏิบัติตามคำชี้แจงนี้ โดยทั่วกัน

กระทรวงแรงงาน

มีนาคม ๒๕๖๒

มาตรา ๑๑ (๔)

**การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ทางสังคมการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน**

หน้า ๓๖

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริม และการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๑๑ (๑) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน”

ข้อ ๒ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนให้สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง เช่น การบริหารจัดการ การประสานงาน การจัดกิจกรรม และการดำเนินงานด้านการเงิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุและความพร้อมของชุมชน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ส่งเสริม สนับสนุน ด้านความรู้ ความเข้าใจ การให้คำปรึกษา ตลอดจนทรัพยากรด้านบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนเข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ประสานกับกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๔ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และหน่วยงานในสังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานงาน ส่งเสริม และสนับสนุน การเชื่อมโยงเครือข่ายงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

หน้า ๓๗

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานกับ กรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๕ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสรรหาและจัดทำทะเบียนผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่สังคมต่อไป

ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ประสานกับกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จัดทำทะเบียนองค์กรผู้สูงอายุและองค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ เพื่อประโยชน์ในการ ประสานงานและสร้างเครือข่ายในทุกระดับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

สรอรรถ กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๑ (๕)
การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรง
แก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการ
บริการสาธารณะอื่น

มาตรา ๑๑ (๖)
การช่วยเหลือด้าน
ค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

หน้า ๓๔

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริม และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรง
แก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๕) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๑๑ (๒) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น”

ข้อ ๒ การบริการสาธารณะอื่น หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน โดยได้รับความสะดวกและความปลอดภัยในการดำเนินการนั้น ๆ

ข้อ ๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ให้บริการสำหรับผู้สูงอายุไว้เป็นสัดส่วนในสำนักงาน

(๒) ให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นลำดับต้นหรือเป็นกรณีพิเศษ โดยเน้นบริการแบบเบ็ดเสร็จ

(๓) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้า ราว อุปกรณ์ในห้องน้ำ

(๔) จัดทำแผนผังช่องทางการให้บริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

(๕) เป็นศูนย์กลางในการประสานขอความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัดให้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

(๖) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมเชิงรุกเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ เช่น การออกหน่วยเคลื่อนที่

ข้อ ๔ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ให้บริการสำหรับผู้สูงอายุไว้เป็นสัดส่วนในสำนักงาน

หน้า ๓๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

- (๒) ให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นลำดับต้นหรือเป็นกรณีพิเศษ โดยเน้นบริการแบบเบ็ดเสร็จ
- (๓) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้า ราว อุปกรณ์ในห้องน้ำ
- (๔) จัดทำแผนผังช่องทางการให้บริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
- (๕) เป็นศูนย์กลางในการประสานขอความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัดให้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ
- (๖) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมเชิงรุกเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ เช่น การออกหน่วยเคลื่อนที่
- (๗) จัดทำมาตรฐานในการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์
- (๘) จัดสถานที่ของหน่วยงานให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรม หรือประชุม หรือเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานของผู้สูงอายุ
- ข้อ ๕ ให้สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สนับสนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (สพค.) ซึ่งเป็นองค์กรประชาชนภายใต้การสนับสนุนและกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์เฝ้าระวังปัญหาของผู้สูงอายุและครอบครัว
- ข้อ ๖ ให้การเคหะแห่งชาติ จัดสถานที่และให้มีอุปกรณ์สำหรับบริการผู้สูงอายุที่อยู่อาศัยในพื้นที่ของชุมชนการเคหะแห่งชาติ
- ข้อ ๗ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นศูนย์กลางในการประสานขอความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ
- ข้อ ๘ ให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้าน โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ยากจนและประสบปัญหาในการเดินทางมาขอรับบริการ โดยทำหน้าที่รับเรื่อง สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งประสานการจัดหาพาหนะเดินทางนำผู้สูงอายุไปรับบริการ หรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

สรรอรรถ กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่กฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนดให้กรมกิจการผู้สูงอายุมีอำนาจหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพ พัฒนามาตรการ กลไก มาตรฐาน การจัดสวัสดิการ ค้ำครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ และนวัตกรรมองค์ความรู้ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ดังนั้น เพื่อเป็นการค้ำครองส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยได้สะดวก เหมาะสม ปลอดภัย และสุขอนามัย และเพื่ออำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการใช้สถานที่สาธารณะ หรือสถานที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงได้กำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

“การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” หมายความว่า การเพิ่มเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง หรือตัดแปลงที่อยู่อาศัยบางส่วนหรือทั้งหมด โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยี หรือวิธีการอื่นใด เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยนั้นได้โดยสะดวก เหมาะสม ปลอดภัย และสุขอนามัย

“การเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตร” หมายความว่า การเพิ่มเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง หรือตัดแปลงสถานที่สาธารณะ หรือสถานที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุทั้งชุมชนในเขตเมืองและชนบท โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยี หรือวิธีการอื่นใด ซึ่งดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่ออำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการใช้สถานที่สาธารณะ หรือสถานที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ

หน้า ๖

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

“หน่วยงานบริการในพื้นที่” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา และให้หมายความรวมถึงองค์กรภาครัฐในเขตพื้นที่จังหวัด ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศกำหนด

“สำนักงานเขต” หมายความว่า สำนักงานเขตทุกเขตในสังกัดกรุงเทพมหานคร

“อริบดี” หมายความว่า อริบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

ข้อ ๔ ให้อริบดี เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติ แบบเอกสาร และเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ข้อ ๕ ผู้สูงอายุที่จะมีสิทธิตามหมวดนี้ต้องเข้าหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีฐานะยากจน หรือรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ

(๒) ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(๓) ที่อยู่อาศัย ไม่มั่นคง ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยกับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ กรณี ที่อยู่อาศัยและ/หรือที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่อยู่อาศัยไม่ได้เป็นของผู้สูงอายุหรือทายาท ต้องอาศัยอยู่จริง ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และได้รับความยินยอมจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

หมวด ๒

การเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

ข้อ ๖ สถานที่ที่จะได้รับการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสถานที่จัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ หรือสถานที่สาธารณะที่ผู้สูงอายุเข้ามาใช้ประโยชน์

(๒) มีลักษณะไม่มั่นคง ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยกับผู้สูงอายุ

(๓) ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

หมวด ๓

การยื่นคำขอ และการอนุมัติ

ข้อ ๗ ผู้สูงอายุ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดที่ประสงค์ขอรับการปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยตามข้อ ๕ หรือผู้สูงอายุ บุคคลที่เกี่ยวข้อง เจ้าของสถานที่ หรือหน่วยงานของรัฐที่ประสงค์ จะขอรับการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรตามข้อ ๖ ให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

หน้า ๗

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมกิจการผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค หรือสำนักงานเขตตามภูมิลำเนา

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานบริการในพื้นที่

ข้อ ๘ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๗ แล้วให้เจ้าหน้าที่สอบข้อเท็จจริงและพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสม และรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งอาจขอให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ข้อ ๙ ให้ผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างเป็นผู้ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ หรือผู้มีวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือผู้ที่ผ่านการอบรมการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ

(๒) การเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญโดยมีวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

กรณีที่ไม่ใช่ผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างในพื้นที่สามารถใช้ผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างในพื้นที่อื่นได้

ข้อ ๑๐ การพิจารณาอนุมัติในกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

อัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานบริการในพื้นที่ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุและการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุแล้วแต่กรณี

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบทางราชการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามระเบียบทางราชการ

กรณีหน่วยงานบริการในพื้นที่ดำเนินการ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สนับสนุนงบประมาณโดยจ่ายเงินตามระเบียบทางราชการ

หน้า ๘

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณนั้น

หมวด ๔

การรายงานผล

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ รายงานผลการดำเนินงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบ ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ตามแบบรายงานผลการดำเนินงาน แบบประเมินผล ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ พร้อมหลักฐานการจ่ายเงิน รวมทั้งภาพถ่ายก่อนดำเนินการ และหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๔ ให้หน่วยงานบริการในพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุให้หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณ ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ตามแบบรายงานผลการดำเนินงาน แบบประเมินผลความพึงพอใจของผู้สูงอายุ พร้อมหลักฐานการจ่ายเงิน รวมทั้งภาพถ่ายก่อนดำเนินการ และหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หน่วยงานบริการในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจความต้องการในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตามแบบสำรวจ และรายงานให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี โดยใช้กลไกของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระดับจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๖ วิธีปฏิบัติอื่นใดซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ไพรวรรณ พลวัน

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

หน้า ๔
ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

กฎกระทรวง

กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร
สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา
พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๘ (๑) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

“ลิฟต์” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนำคนขึ้นลงระหว่างพื้นที่ของอาคารที่ต่างระดับกัน แต่ไม่ใช่บันไดเลื่อนหรือทางเลื่อน

“พื้นผิวต่างสัมผัส” หมายความว่า พื้นผิวที่มีผิวสัมผัสและสีซึ่งมีความแตกต่างไปจากพื้นผิว และสีในบริเวณข้างเคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้

“ความกว้างสุทธิ” หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยปราศจากสิ่งใด ๆ กีดขวาง

ข้อ ๓ อาคารประเภทและลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ในบริเวณที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไป

(๑) โรงพยาบาล สถานพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีอนามัย อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สถานศึกษา หอสมุดและพิพิธภัณฑ์สถานของรัฐ สถานีขนส่งมวลชน เช่น ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ สถานีรถ ท่าเทียบเรือ ที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร

(๒) สำนักงาน โรงแรม โรงประชุม สนามกีฬา ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ประเภทต่าง ๆ ที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร

หมวด ๑

ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อ ๔ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามสมควร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) สัญลักษณ์รูปผู้พิการ

(๒) เครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

(๓) สัญลักษณ์ หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

หน้า ๖

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ข้อ ๕ สัญลักษณ์รูปผู้พิการ เครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามข้อ ๔ ให้เป็นสีขาวโดยพื้นป้ายเป็นสีน้ำเงิน หรือเป็นสีน้ำเงินโดยพื้นป้ายเป็นสีขาว

ข้อ ๖ ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีความชัดเจน มองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ทำให้สับสน และต้องจัดให้มีแสงส่องสว่างเป็นพิเศษทั้งกลางวันและกลางคืน

หมวด ๒

ทางลาดและลิฟต์

ข้อ ๗ อาคารตามข้อ ๓ หากระดับพื้นภายในอาคาร หรือระดับพื้นภายในอาคารกับภายนอกอาคาร หรือระดับพื้นทางเดินภายนอกอาคารมีความต่างระดับกันเกิน ๒๐ มิลลิเมตร ให้มีทางลาดหรือลิฟต์ระหว่างพื้นที่ต่างระดับกัน แต่ถ้ามีความต่างระดับกันไม่เกิน ๒๐ มิลลิเมตร ต้องปาดมุมพื้นส่วนที่ต่างระดับกันไม่เกิน ๔๕ องศา

ข้อ ๘ ทางลาดให้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นผิวทางลาดต้องเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น
- (๒) พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด
- (๓) ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
- (๔) มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่กว้างยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
- (๕) ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน ๑:๑๒ และมีความยาวช่วงละไม่เกิน ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกิน ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ต้องจัดให้มีชานพักยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร คั่นระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด
- (๖) ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกั้นให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร และมีราวกันตก

หน้า ๓

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

(๓) ทางลาดที่มีความยาวตั้งแต่ ๒,๕๐๐ มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้านโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ทำด้วยวัสดุเรียบ มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นอันตรายในการจับและไม่ลื่น

(ข) มีลักษณะกลม โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๓๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร

(ค) สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร

(ง) ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร มีความสูงจากจุดยึดไม่น้อยกว่า ๑๒๐ มิลลิเมตร และผนังบริเวณราวจับต้องเป็นผนังเรียบ

(จ) ราวจับต้องยาวต่อเนื่อง และส่วนที่ยึดติดกับผนังจะต้องไม่กีดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ของคนพิการทางการมองเห็น

(ฉ) ปลายของราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของทางลาดไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร

(๘) มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็น และคนชราสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร

(๙) ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ในบริเวณทางลาดที่จัดไว้ให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ข้อ ๙ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีจำนวนชั้นตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องจัดให้มีลิฟต์หรือทางลาดที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ระหว่างชั้นของอาคาร

ลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ต้องสามารถขึ้นลงได้ทุกชั้น มีระบบควบคุมลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถควบคุมได้เอง ใช้งานได้อย่างปลอดภัย และจัดไว้ในบริเวณที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้ได้สะดวก

ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ช่องประตูด้านนอกของลิฟต์ที่จัดไว้ให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้

ข้อ ๑๐ ลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ที่มีลักษณะเป็นห้องลิฟต์ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

(๑) ขนาดของห้องลิฟต์ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๑,๔๐๐ มิลลิเมตร

(๒) ช่องประตูลิฟต์ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร และต้องมีระบบแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีบผู้โดยสาร

(๓) มีพื้นผิวต่างสัมผัสบนพื้นบริเวณหน้าประตูลิฟต์กว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร และยาว ๘๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งอยู่ห่างจากประตูลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิเมตร

(๔) ปุ่มกดเรียกลิฟต์ ปุ่มบังคับลิฟต์ และปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) ปุ่มล่างสุดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร ปุ่มบนสุดอยู่สูงจากพื้นไม่เกินกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร และห่างจากมุมภายในห้องลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่มีห้องลิฟต์มีขนาดกว้างและยาวน้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(ข) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒๐ มิลลิเมตร มีอักษรเบรลล์กำกับไว้ทุกปุ่ม เมื่อกดปุ่มจะต้องมีเสียงดังและมีแสง

(ค) ไม่มีสิ่งกีดขวางบริเวณที่กดปุ่มลิฟต์

(๕) มีราวจับโดยรอบภายในลิฟต์ โดยราวมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๗) (ก) (ข) (ค) และ (ง)

(๖) มีตัวเลขและเสียงบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง

(๗) มีป้ายแสดงหมายเลขชั้นและแสดงทิศทางบริเวณโถงหน้าประตูลิฟต์และติดอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

(๘) ในกรณีที่ลิฟต์ขัดข้องให้มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกะพริบสีแดง เพื่อให้คนพิการทางการมองเห็นและคนพิการทางการได้ยินทราบ และให้มีไฟกะพริบสีเขียวเป็นสัญญาณให้คนพิการทางการได้ยินได้ทราบว่าผู้ที่อยู่ข้างนอกรีบทราบแล้วว่าลิฟต์ขัดข้องและกำลังให้ความช่วยเหลืออยู่

(๙) มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้ โดยต้องอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

(๑) ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๑๐ คัน แต่ไม่เกิน ๕๐ คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย ๑ คัน

(๒) ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๕๑ คัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย ๒ คัน

(๓) ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๑๐๑ คัน ขึ้นไป ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย ๒ คัน และเพิ่มขึ้นอีก ๑ คัน สำหรับทุกๆ จำนวนรถ ๑๐๐ คันที่เพิ่มขึ้นเศษของ ๑๐๐ คัน ถ้าเกินกว่า ๕๐ คัน ให้คิดเป็น ๑๐๐ คัน

ข้อ ๑๓ ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราให้จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคารให้มากที่สุด มีลักษณะไม่ขนานกับทางเดินรถ มีพื้นผิวเรียบ มีระดับเสมอกัน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นของที่จอดรถด้านที่ติดกับทางเดินรถ มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิเมตร และมีป้ายขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร ติดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๑๔ ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร และจัดให้มีที่ว่างข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ

หมวด ๕

ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร และทางเชื่อมระหว่างอาคาร

ข้อ ๑๕ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีทางเข้าอาคารเพื่อให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง หรือส่วนของอาคารยื่นล้ำออกมาเป็นอุปสรรคหรืออาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

(๒) อยู่ในระดับเดียวกับพื้นถนนภายนอกอาคารหรือพื้นลานจอดรถ ในกรณีที่อยู่ต่างระดับ ต้องมีทางลาดที่สามารถขึ้นลงได้สะดวก และทางลาดนี้ให้อยู่ใกล้ที่จอดรถ

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีอาคารตามข้อ ๓ หลายอาคารอยู่ภายในบริเวณเดียวกันที่มีการใช้อาคารร่วมกัน จะมีรั้วล้อมหรือไม้กั้นตาม ต้องจัดให้มีทางเดินระหว่างอาคารนั้น และจากอาคารแต่ละอาคารนั้น ไปสู่ทางสาธารณะ ลานจอดรถหรืออาคารที่จอดรถ

ทางเดินตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นทางเดินต้องเรียบ ไม่ลื่น และมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(๒) หากมีท่อระบายน้ำหรือรางระบายน้ำบนพื้นต้องมีฝาปิดสนิท ถ้าฝาเป็นแบบตะแกรงหรือแบบรู ต้องมีขนาดของช่องตะแกรงหรือเส้นผ่านศูนย์กลางของรูกว้างไม่เกิน ๑๓ มิลลิเมตร แนวร่องหรือแนวของรางจะต้องขวางกับแนวทางเดิน

(๓) ในบริเวณที่เป็นทางแยกหรือทางเลี้ยวให้มีพื้นผิวต่างสัมผัส

(๔) ในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางที่จำเป็นบนทางเดิน ต้องจัดให้อยู่ในแนวเดียวกัน โดยไม่กีดขวางทางเดิน และจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสหรือมีการกั้นเพื่อให้ทราบก่อนถึงสิ่งกีดขวาง และอยู่ห่างสิ่งกีดขวางไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร

(๕) ป้ายหรือสิ่งอื่นใดที่แขวนอยู่เหนือทางเดิน ต้องมีความสูงจากพื้นทางเดินไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร

(๖) ในกรณีที่พื้นทางเดินกับพื้นถนนมีระดับต่างกัน ให้มีพื้นลาดที่มีความลาดชันไม่เกิน ๑:๑๐

ข้อ ๑๗ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีทางเชื่อมระหว่างอาคาร ต้องมีผนังหรือราวกันตกทั้งสองด้าน โดยมีราวจับซึ่งมีลักษณะตามข้อ ๘ (๗) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ที่ผนังหรือราวกันตกนั้น และมีทางเดินซึ่งมีลักษณะตามข้อ ๑๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕)

หมวด ๖

ประตู

ข้อ ๑๘ ประตูของอาคารตามข้อ ๓ ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เปิดปิดได้ง่าย

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

(๒) หากมีธรณีประตู ความสูงของธรณีประตูต้องไม่เกินกว่า ๒๐ มิลลิเมตร และให้ขอบทั้งสองด้านมีความลาดเอียงไม่เกิน ๔๕ องศา เพื่อให้เก้าอี้ล้อหรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเดินสามารถข้ามได้สะดวก

(๓) ช่องประตูต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร

(๔) ในกรณีที่เป็นบานเปิดผลักเข้าออก เมื่อเปิดออกสู่ทางเดินหรือระเบียงต้องมีพื้นที่ว่างขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(๕) ในกรณีที่ประตูเป็นแบบบานเลื่อนหรือแบบบานเปิดให้มีมือจับที่มีขนาดเท่ากับราวจับตามข้อ ๘ (๓) (๗) ในแนวตั้งทั้งด้านในและด้านนอกของประตูซึ่งมีปลายด้านบนสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร และปลายด้านล่างไม่เกิน ๘๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ประตูบานเปิดออกให้มีราวจับตามแนวนอนด้านในประตู และในกรณีที่ประตูบานเปิดเข้าให้มีราวจับตามแนวนอนด้านนอกประตู ราวจับดังกล่าวให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๘๐๐ มิลลิเมตร ยาวไปตามความกว้างของประตู

(๖) ในกรณีที่ประตูเป็นกระจกหรือลูกฟักเป็นกระจก ให้ติดเครื่องหมายหรือแถบสีที่สังเกตเห็นได้ชัด

(๗) อุปกรณ์เปิดปิดประตูต้องเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

ประตูตามวรรคหนึ่งต้องไม่ติดตั้งอุปกรณ์ชนิดที่บังคับให้บานประตูปิดได้เองที่อาจทำให้ประตูหนีบหรือกระแทกผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ข้อ ๑๕ ข้อกำหนดตามข้อ ๑๔ ไม่ใช้บังคับกับประตูหนีไฟและประตูเปิดปิดโดยใช้ระบบอัตโนมัติ

หมวด ๓

ห้องส้วม

ข้อ ๒๐ อาคารตามข้อ ๓ ที่จัดให้มีห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไป ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้องในห้องส้วมนั้นหรือจะจัดแยกออกมาอยู่ในบริเวณเดียวกันกับห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไปก็ได้

หน้า ๑๓

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้อง

ข้อ ๒๑ ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถหมุนตัวกลับได้ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(๒) ประตูของห้องที่ตั้งโถส้วมเป็นแบบบานเปิดออกสู่ภายนอก โดยต้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า ๕๐ องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องส้วม ลักษณะของประตูนอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด ๖

(๓) พื้นห้องส้วมต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ถ้าเป็นพื้นต่างระดับต้องมีลักษณะเป็นทางลาดตามหมวด ๒ และวัสดุปูพื้นห้องส้วมต้องไม่ลื่น

(๔) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงเพียงพอไปยังช่องระบายน้ำทิ้งเพื่อที่จะไม่ให้มีน้ำขังบนพื้น

(๕) มีโถส้วมชนิดนั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร มีพนักพิงหลังสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่ไม่สามารถนั่งทรงตัวได้เองใช้พิงได้ และที่ปล่อยน้ำเป็นชนิดกันโยก ปุ่มกดขนาดใหญ่หรือชนิดอื่นที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้ได้อย่างสะดวก มีด้านข้างด้านหนึ่งของโถส้วมอยู่ชิดผนังโดยมีระยะห่างวัดจากกึ่งกลางโถส้วมถึงผนังไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่ผนัง ส่วนด้านที่ไม่ชิดผนังให้มีที่ว่างมากพอให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่นั่งเก้าอี้ล้อสามารถเข้าไปใช้โถส้วมได้โดยสะดวก ในกรณีที่ด้านข้างของโถส้วมทั้งสองด้านอยู่ห่างจากผนังเกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่มีลักษณะตาม (๗)

(๖) มีราวจับบริเวณด้านที่ชิดผนังเพื่อช่วยในการพยุงตัว เป็นราวจับในแนวนอนและแนวตั้ง โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ราวจับในแนวนอนมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร และให้ยื่นล้ำออกมาจากด้านหน้าโถส้วมอีกไม่น้อยกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๓๐๐ มิลลิเมตร

(ข) ราวจับในแนวตั้งต่อจากปลายของราวจับในแนวนอนด้านหน้าโถส้วมมีความยาววัดจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย ๖๐๐ มิลลิเมตร

หน้า ๑๔

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

รวบจับตาม (๖) (ก) และ (ข) อาจเป็นราวต่อเนื่องกันก็ได้

(๗) ด้านข้างโถส้วมด้านที่ไม่จัดผนังให้มีราวจับติดผนังแบบพับเก็บได้ในแนวราบ เมื่อกางออกให้มีระบบบล็อกที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถปลดล็อกได้ง่าย มีระยะห่างจากขอบของโถส้วมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๒๐๐ มิลลิเมตร และมีความยาวไม่น้อยกว่า ๕๕๐ มิลลิเมตร

(๘) นอกเหนือจากราวจับตาม (๖) และ (๗) ต้องมีราวจับเพื่อนำไปสู่สุขภัณฑ์อื่น ๆ ภายในห้องส้วม มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร

(๙) ติดตั้งระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้ที่อยู่ภายนอกแจ้งภัยแก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถแจ้งเหตุหรือเรียกหาผู้ช่วยในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินไว้ในห้องส้วม โดยมีปุ่มกดหรือปุ่มสัมผัสให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้งานได้ง่าย

(๑๐) มีอ่างล้างมือโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ใต้อ่างล้างมือด้านที่ติดผนังไปจนถึงขอบอ่างเป็นที่ว่าง เพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถสอดเข้าไปได้ โดยขอบอ่างอยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร และต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าประชิดได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

(ข) มีความสูงจากพื้นถึงขอบบนของอ่างไม่น้อยกว่า ๗๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๘๐๐ มิลลิเมตร และมีราวจับในแนวนอนแบบพับเก็บได้ในแนวตั้งทั้งสองข้างของอ่าง

(ค) ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกดหรือก้านหมุนหรือระบบอัตโนมัติ

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอยู่ในห้องส้วมที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป และมีทางเข้าก่อนถึงตัวห้องส้วม ต้องจัดให้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

ห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไปตามวรรคหนึ่ง หากได้จัดสำหรับผู้ชายและผู้หญิงต่างหากจากกันให้มีอักษรเบรลล์แสดงให้รู้ว่าเป็นห้องส้วมชายหรือหญิงจัดไว้ที่ผนังข้างทางเข้าในตำแหน่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วย

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่เป็นห้องส้วมสำหรับผู้ชายที่มีใช้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ให้มีที่ถ่ายปัสสาวะที่มีระดับเสมอพื้นอย่างน้อย ๑ ที่ โดยมีราวจับในแนวนอนอยู่ด้านบนของที่ถ่ายปัสสาวะยาวไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิเมตร มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร และมีราวจับด้านข้างของที่ถ่ายปัสสาวะทั้งสองข้าง มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งยื่นออกมาจากผนังไม่น้อยกว่า ๕๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิเมตร

ข้อ ๒๔ ราวจับห้องส้วมให้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๑) (ก) และ (ข)

หมวด ๘

พื้นผิวต่างสัมผัส

ข้อ ๒๕ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสสำหรับคนพิการทางการมองเห็นที่พื้นบริเวณต่างระดับที่มีระดับต่างกันเกิน ๒๐๐ มิลลิเมตร ที่ทางขึ้นและทางลงของทางลาดหรือบันได ที่พื้นด้านหน้าและด้านหลังประตูทางเข้าอาคาร และที่พื้นด้านหน้าของประตูห้องส้วม โดยมีขนาดกว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร และมีความยาวเท่ากับและขนานไปกับความกว้างของช่องทางเดินของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตู และขอบของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากจุดเริ่มต้นของทางขึ้นหรือทางลงของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตูไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๓๕๐ มิลลิเมตร

ในกรณีของสถานีขนส่งมวลชน ให้ขอบนอกของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากขอบของชานชาลาไม่น้อยกว่า ๖๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกินกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร

หมวด ๙

โรงแรมรสบ หอประชุม และโรงแรม

ข้อ ๒๖ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงแรมรสบหรือหอประชุมต้องจัดให้มีพื้นที่เฉพาะสำหรับเก้าอี้ล้ออย่างน้อยหนึ่งที่นั่งทุก ๆ จำนวน ๑๐๐ ที่นั่ง โดยพื้นที่เฉพาะนี้เป็นพื้นที่ราบขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิเมตร และความยาวไม่น้อยกว่า ๑,๔๐๐ มิลลิเมตร ต่อหนึ่งที่นั่ง อยู่ในตำแหน่งที่เข้าออกได้

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ข้อ ๒๗ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ ๑๐๐ ห้อง ขึ้นไป ต้องจัดให้มีห้องพักที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา เข้าใช้ได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งห้องต่อจำนวนห้องพักทุก ๑๐๐ ห้อง โดยห้องพักดังกล่าวต้องมีส่วนประกอบและมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) อยู่ใกล้บันไดหรือบันไดหนีไฟหรือลิฟต์ดับเพลิง

(๒) ภายในห้องพักต้องจัดให้มีสัญญาณบอกเหตุหรือเตือนภัยทั้งสัญญาณที่เป็นเสียงและแสง และระบบสันสะเทือนติดตั้งบริเวณที่นอนในกรณีเกิดอัคคีภัยหรือเหตุอันตรายอย่างอื่น เพื่อให้ผู้ที่อยู่ภายในห้องพักทราบ และมีสวิทช์สัญญาณแสงและสวิทช์สัญญาณเสียงแจ้งภัยหรือเรียกให้ผู้ที่อยู่ภายนอกทราบว่ามีคนอยู่ในห้องพัก

(๓) มีแผนผังต่างสัมผัสของอาคารในชั้นที่มีห้องพักที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา เข้าใช้ได้ มีอักษรเบรลล์แสดงตำแหน่งของห้องพัก บันไดหนีไฟ และทิศทางไปสู่บันไดหนีไฟโดยติดไว้ที่กึ่งกลางบานประตูด้านในและอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๖๐๐ มิลลิเมตร

(๔) มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องพักสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ข้อ ๒๘ ห้องพักในโรงแรมที่จัดสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีที่อาบน้ำ ซึ่งเป็นแบบฝักบัวหรือแบบอ่างอาบน้ำโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ที่อาบน้ำแบบฝักบัว

(ก) มีพื้นที่วางขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร และความยาวไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

(ข) มีที่นั่งสำหรับอาบน้ำที่มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร

(ค) มีราวจับในแนวนอนที่ด้านข้างของที่นั่ง มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร และมีราวจับในแนวตั้งต่อจากปลายของราวจับในแนวนอน และมีความยาวจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย ๖๐๐ มิลลิเมตร

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

หน้า ๑๗

(๒) ที่อาบน้ำแบบอ่างอาบน้ำ

(ก) มีราวจับในแนวดิ่งอยู่ห่างจากผนังด้านหัวอ่างอาบน้ำ ๖๐๐ มิลลิเมตร โดยปลายด้านล่างอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร มีความยาวอย่างน้อย ๖๐๐ มิลลิเมตร

(ข) มีราวจับในแนวนอนที่ปลายของราวจับในแนวดิ่ง และยาวไปจนจดผนังห้องอ่างน้ำด้านท้ายอ่างอาบน้ำ

ราวจับในแนวนอนและในแนวดิ่งอาจเป็นราวต่อเนื่องกันก็ได้ และมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๓) (ก) และ (ข)

(๓) สิ่งของ เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ภายในที่อาบน้ำให้อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๙ อาคารที่มีอยู่ก่อน หรือได้รับอนุญาตหรือได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคาร หรือได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๙ ทวิ แล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓๐ การตัดแปลงอาคารสำหรับอาคารที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ๒๙ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ ทั้งนี้ ภายใต้ง่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นการเพิ่มพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นเกินร้อยละสองของพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๒) ไม่เป็นการเพิ่มความสูงของอาคาร

(๓) ไม่เป็นการเพิ่มพื้นที่ปกคลุมดิน

(๔) ไม่เป็นการเปลี่ยนตำแหน่งหรือขอบเขตของอาคารให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

หน้า ๑๘

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

การตัดแปลงอาคารที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในวรรคหนึ่ง หรือการเปลี่ยนการใช้อาคารที่เข้าลักษณะอาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘

พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๕๒ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้อาการบางประเภทต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา เพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้ ประกอบกับมาตรา ๕๕ และมาตรา ๘๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่าบุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ความช่วยเหลืออื่น และการสงเคราะห์จากรัฐ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๖๔

กฎกระทรวง

กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” ในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และให้หมายความรวมถึงพื้นที่โดยรอบอาคารนั้นด้วย”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นบทนิยามต่อบทนิยามคำว่า “ความกว้างสุทธิ” ในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘

“พื้นที่หลบภัย” หมายความว่า พื้นที่ที่จัดไว้ภายในและภายนอกอาคารสำหรับเป็นพื้นที่พักรอการช่วยเหลือ กรณีเกิดอัคคีภัยหรือเหตุฉุกเฉิน

“ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า “ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่มีความบกพร่องหรือสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

หน้า ๒๐

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

“ข้อ ๓ อาคารประเภทและลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

(๑) อาคารที่ให้บริการสาธารณะ ได้แก่ โรงแรมหรสพ หอประชุม โรงแรม สถานศึกษา หอสมุด อาคารประกอบของสนามกีฬากลางแจ้งหรือสนามกีฬาในร่ม ตลาด ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานบริการ ฅาปนสถาน ศาสนสถาน พิพิธภัณฑ์สถาน และสถานีสขนส่งมวลชน

(๒) สถานพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน

(๓) อาคารที่ประกอบกิจการให้บริการหรือรับดูแลเด็ก ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือคนชรา

(๔) อาคารที่ทำการของส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

(๕) สำนักงาน อาคารอยู่อาศัยรวม อาคารชุด หรือหอพัก ที่เป็นอาคารขนาดใหญ่

(๖) อาคารพาณิชย์กรรมหรืออาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งที่มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจการตั้งแต่ ๕๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๗) สถานีบริการน้ำมัน สถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว หรือสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘

“ข้อ ๓/๑ รายละเอียดเกี่ยวกับป้ายสัญลักษณ์ รูปสัญลักษณ์ เครื่องหมาย โครงสร้าง ขนาด การจัดวาง และตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา นอกจากจะได้อำหนดไว้ในหมวด ๑ ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก หมวด ๒ ทางลาดและลิฟต์ หมวด ๓ บันได หมวด ๔ ที่จอดรถ หมวด ๕ ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร และทางเชื่อมระหว่างอาคาร หมวด ๖ ประตู หมวด ๗ ห้องส้วม หมวด ๘ พื้นผิวต่างสัมผัส และหมวด ๙ โรงแรมหรสพ หอประชุม โรงแรม ศาสนสถานหรือฅาปนสถาน และอาคารประเภทและลักษณะอื่นแล้ว ให้เป็นไปตามมาตรฐานอื่นที่ได้รับการยอมรับทั่วไปและกรมโยธาธิการและผังเมืองเห็นชอบ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีความชัดเจนและมองเห็นได้ในเวลากลางวันและกลางคืน สัมผัสและรับรู้ได้”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ อาคารตามข้อ ๓ หากระดับพื้นภายในอาคาร หรือระดับพื้นภายในอาคารกับภายนอกอาคาร หรือระดับพื้นทางเดินภายนอกอาคาร มีความต่างระดับกันเกิน ๑.๓ เซนติเมตร

หน้า ๒๑

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ให้มีทางลาดระหว่างพื้นที่ต่างระดับกัน แต่ถ้ามีความต่างระดับกันตั้งแต่ ๖.๔ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓ เซนติเมตร ต้องปาดมุมพื้นส่วนที่ต่างระดับกันให้มีความลาดชัน ๑ : ๒

ข้อ ๘ ทางลาดให้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นผิวทางลาดต้องเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น

(๒) พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด

(๓) มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร ในกรณีเป็นทางลาดแบบสองทางสวนกัน

ให้มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(๔) มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(๕) มีความลาดชันไม่เกิน ๑ : ๑๒ และมีความยาวช่วงละไม่เกิน ๖ เมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกิน ๖ เมตร ต้องจัดให้มีชานพักยาวไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร คั่นระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด

(๖) ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และต้องมีราวจับและราวกันตก

(๗) ทางลาดที่มีความยาวตั้งแต่ ๑.๘๐ เมตรขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้าน และทางลาดที่มีความกว้างตั้งแต่ ๓ เมตรขึ้นไป ต้องมีราวจับห่างกันไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ทั้งนี้ กรณีที่ต้องติดตั้งราวจับเพิ่มเติม ทางลาดนั้นจะต้องเหลือพื้นที่เพียงพอที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือคนชราที่ใช้เก้าอี้ล้อสามารถเข้าออกได้อย่างสะดวก โดยราวจับให้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ทำด้วยวัสดุเรียบ มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นอันตรายในการจับและไม่มีลื่น

(ข) มีลักษณะกลมหรือมีลักษณะมนไม่มีเหลี่ยม โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๓ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๔ เซนติเมตร

(ค) สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๗๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐ เซนติเมตร

(ง) ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๔ เซนติเมตร มีความสูงจากจุดยึดไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร และผนังบริเวณราวจับต้องเป็นผนังเรียบ

(จ) ราวจับต้องยาวต่อเนื่องกันหรือในกรณีที่ไม่สามารถทำให้ต่อเนื่องกันได้ให้มีระยะห่างไม่เกิน ๕ เซนติเมตร และส่วนที่ยึดติดกับผนังจะต้องไม่กีดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ของคนพิการทางการมองเห็น

(ฉ) ปลายของราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของทางลาดไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร โดยปลายราวจับต้องงอหรือเก็บได้

(๘) มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็น และคนชราสามารถทราบความหมายได้ โดยตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร

(๙) มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ในบริเวณทางลาดที่จัดไว้ให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา”

หน้า ๒๒

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ ลิฟต์สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ที่มีลักษณะเป็นห้องลิฟต์ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดของห้องลิฟต์ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๑.๔๐ เมตร หรือมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๔๐ เมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร และสูงไม่น้อยกว่า ๒.๓๐ เมตร และมีช่องกระจกใสนิรภัยที่สามารถมองเห็นระหว่างภายนอกและภายในได้ ขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร และสูงจากพื้นไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร

(๒) ช่องประตูลิฟต์ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร และต้องมีระบบแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีผู้โดยสาร

(๓) มีพื้นผิวต่างสัมผัสบนพื้นบริเวณหน้าประตูลิฟต์กว้าง ๓๐ เซนติเมตร และยาว ๙๐ เซนติเมตร ซึ่งอยู่ห่างจากประตูลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร

(๔) ปุ่มกดเรียกลิฟต์ ปุ่มบังคับลิฟต์ และปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ปุ่มล่างสุดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร ปุ่มบนสุดอยู่สูงจากพื้นไม่เกินกว่า ๑.๒๐ เมตร และห่างจากมุมภายในห้องลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร ในกรณีที่ห้องลิฟต์มีขนาดกว้างและยาวน้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(ข) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร มีอักษรเบรลล์กำกับไว้ทุกปุ่ม เมื่อกดปุ่มจะต้องมีเสียงดังและมีแสง

(ค) ไม่มีสิ่งกีดขวางบริเวณที่กดปุ่มลิฟต์

(๕) มีราวจับโดยรอบภายในลิฟต์ โดยราวจับมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๗) (ก) (ข) (ค) และ (ง)

(๖) มีตัวเลข เสียง และแสงไฟบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง

(๗) มีป้ายแสดงหมายเลขชั้นและแสดงทิศทางขึ้นลงของลิฟต์ ซึ่งมีแสงไฟบริเวณโถงหน้าประตูลิฟต์และติดอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

(๘) ในกรณีที่ลิฟต์ขัดข้องให้มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกะพริบสีแดง เพื่อให้คนพิการทางการมองเห็นและคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายทราบ และให้มีไฟกะพริบสีเขียวเป็นสัญญาณให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้ทราบว่าผู้ที่อยู่ข้างนอกมารับทราบแล้วว่าลิฟต์ขัดข้องและกำลังให้ความช่วยเหลืออยู่

(๙) มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้ โดยต้องอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร

(๑๐) มีระบบชุดไฟฟ้าสำรองสำหรับกรณีไฟฟ้าปกติหยุดทำงาน ลิฟต์จะไม่หยุดค้างระหว่างชั้น แต่จะสามารถเคลื่อนที่มายังชั้นที่ใกล้ที่สุดและบานประตูลิฟต์ต้องเปิดออกได้

(๑๑) ภายในห้องลิฟต์ต้องมีระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉินและระบบพัดลมระบายอากาศ ซึ่งสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง ในกรณีระบบไฟฟ้าปกติหยุดทำงาน”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีบันไดภายในหรือภายนอกอาคาร ต้องจัดให้มีบันไดที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีราวจับบันไดทั้งสองข้างในกรณีที่มีพื้นมีความต่างระดับกันตั้งแต่ ๖๐ เซนติเมตรขึ้นไป โดยให้ราวจับมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๗)

(๒) ชั้นบันไดแต่ละช่วงต้องมีความสูงของลูกตั้งและความลึกของลูกนอนสม่ำเสมอตลอดทั้งช่วงบันได ลูกตั้งสูงไม่เกิน ๑๘ เซนติเมตร โดยผลรวมของลูกตั้งกับลูกนอนไม่น้อยกว่า ๔๓ เซนติเมตร และไม่เกิน ๔๘ เซนติเมตร

(๓) พื้นผิวของบันไดต้องใช้วัสดุที่ไม่ลื่น

(๔) ลูกตั้งบันไดห้ามเปิดเป็นช่องโหล่ง เว้นแต่ลูกนอนบันไดยกขอบด้านในสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร

(๕) มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่สามารถทราบความหมายได้ โดยตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของบันไดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่จอดรถไม่เกิน ๒๕ คัน ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า ๑ คัน

(๒) จำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๒๖ คัน แต่ไม่เกิน ๕๐ คัน ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า ๒ คัน

(๓) จำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๕๑ คัน แต่ไม่เกิน ๗๕ คัน ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า ๓ คัน

(๔) จำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๗๖ คัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คัน ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า ๔ คัน

(๕) จำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๑๐๑ คัน แต่ไม่เกิน ๑๕๐ คัน ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า ๕ คัน

(๖) จำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๑๕๑ คัน แต่ไม่เกิน ๒๐๐ คัน ให้มีที่จอดรถไม่น้อยกว่า ๖ คัน และเพิ่มขึ้นอีก ๑ คัน สำหรับที่จอดรถทุกจำนวนรถ ๑๐๐ คันที่เพิ่มขึ้น เศษของ ๑๐๐ คัน หากเกินกว่า ๕๐ คัน ให้คิดเป็น ๑๐๐ คัน

ข้อ ๑๓ ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราให้จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคาร ให้มากที่สุด มีพื้นผิวเรียบ มีระดับเสมอกัน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการอยู่บนพื้นของที่จอดรถ ในลักษณะที่ติดฝั่งเส้นทางจราจรมากที่สุด มีความกว้างและยาวไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร และมีป้าย

หน้า ๒๔

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

แสดงที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ขนาดกว้างและยาวไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ติดตั้งอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๒ เมตร หรือติดตั้งบนผนังของช่องจอดรถ ขนาดกว้างและยาวไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร

ข้อ ๑๔ ลักษณะและขนาดของที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ให้เป็นไปตามข้อ ๒ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และจัดให้มีที่ว่างด้านข้างที่จอดรถ กว้างไม่น้อยกว่า ๑ เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบ และมีระดับเสมอกับที่จอดรถ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๒) และ (๓) ของข้อ ๑๘ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) หากมีธรณีประตู ความสูงของธรณีประตูต้องไม่เกินกว่า ๑.๓ เซนติเมตร และให้ขอบทั้งสองด้านมีความลาดชันไม่เกิน ๑ : ๒

(๓) ช่องประตูต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๘๖ เซนติเมตร”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๒๐ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สถานีบริการน้ำมัน สถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว หรือสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้อง ต่อ ๑ จุดให้บริการห้องส้วม”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๑ ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถหมุนตัวกลับได้ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(๒) ประตูของห้องที่ตั้งโถส้วมเป็นแบบบานเลื่อน หรือเป็นแบบบานเปิดออกสู่ภายนอก โดยต้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า ๙๐ องศา และต้องมีราวจับแนวนอน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องส้วม ลักษณะของประตูนอกจากที่กล่าวมาข้างต้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด ๖

(๓) พื้นห้องส้วมต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ถ้าเป็นพื้นต่างระดับต้องมีลักษณะเป็นทางลาดตามหมวด ๒ และวัสดุปูพื้นห้องส้วมต้องไม่ลื่น

(๔) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดชันเพียงพอไปยังช่องระบายน้ำทิ้งเพื่อที่จะไม่ให้มีน้ำขังบนพื้น

(๕) มีโถส้วมชนิดนั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๔๕ เซนติเมตร และที่ปล่อยน้ำเป็นชนิดคันโยกหรือปุ่มกดขนาดใหญ่หรือชนิดอื่นที่สามารถใช้ได้อย่างสะดวก

หน้า ๒๕

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

(๖) มีราวจับบริเวณด้านที่ชิดผนังเพื่อช่วยในการพยุงตัว เป็นราวจับในแนวนอนและแนวตั้ง โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ราวจับในแนวนอนมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐ เซนติเมตร และให้ยื่นล้าออกมาจากด้านหน้าโถส้วมอีกไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร

(ข) ราวจับในแนวตั้งต่อจากปลายของราวจับในแนวนอนด้านหน้าโถส้วมมีความยาววัดจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร

ทั้งนี้ ราวจับตาม (ก) และ (ข) อาจเป็นราวต่อเนื่องกันก็ได้

(๗) ด้านข้างโถส้วมด้านที่ไม่ชิดผนังให้มีราวจับติดผนังแบบพับเก็บได้ในแนวราบ หรือแนวตั้ง เมื่อกางออกให้มีระบบล็อกที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถปลดล็อกได้ง่าย มีระยะห่างจากขอบของโถส้วมไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร และมีความยาวไม่น้อยกว่า ๕๕ เซนติเมตร

(๘) นอกเหนือจากราวจับตาม (๖) และ (๗) ต้องมีราวจับเพื่อนำไปสู่สุขภัณฑ์อื่น ๆ ภายในห้องส้วม มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐ เซนติเมตร

(๙) ติดตั้งระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้ที่อยู่ภายนอกแจ้งภัยแก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถแจ้งเหตุหรือเรียกหาผู้ช่วยในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินไว้ในห้องส้วม โดยมีปุ่มกดหรือปุ่มสัมผัสให้สัญญาณทำงานซึ่งติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้งานได้สะดวก

(๑๐) มีอ่างล้างมือ โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ใต้อ่างล้างมือด้านที่ติดผนังไปจนถึงขอบอ่างเป็นที่ว่าง เพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถสอดเข้าไปได้ โดยขอบอ่างอยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๔๕ เซนติเมตร และต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าประชิดได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

(ข) ความสูงจากพื้นถึงขอบบนของอ่างไม่น้อยกว่า ๗๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๘๐ เซนติเมตร และมีราวจับในแนวนอนแบบพับเก็บได้ในแนวตั้งทั้งสองข้างของอ่าง

(ค) ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกดหรือก้านหมุนหรือระบบอัตโนมัติ”

ข้อ ๑๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ห้องส้วมสำหรับผู้ชายที่มีใช้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ให้มีที่ถ่ายปัสสาวะที่มีระดับสูงจากพื้นไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร อย่างน้อย ๑ ที่ และมีราวจับ”

หน้า ๒๖

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ข้อ ๑๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๕ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัส ดังนี้

(๑) พื้นผิวต่างสัมผัสชนิดเตื่อนที่พื้น ให้ติดตั้งบริเวณต่างระดับที่มีระดับต่างกันเกิน ๑๕ เซนติเมตร ที่ทางขึ้นและทางลงของทางลาดหรือบันได ที่พื้นด้านหน้าและด้านหลังประตูทางเข้าออกอาคาร ที่พื้นด้านหน้าของประตูห้องส้วม ที่พื้นด้านหน้าของช่องประตูลิฟต์ และบริเวณที่มีสิ่งกีดขวาง โดยมีความกว้าง ๓๐ เซนติเมตร และมีความยาวเท่ากับและขนานไปกับความกว้างของช่องทางเดินของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตู และขอบของพื้นผิวต่างสัมผัสต้องอยู่ห่างจากจุดเริ่มต้นของทางขึ้นหรือทางลงของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตู ไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ในกรณีของสถานีขนส่งมวลชนที่ไม่มีประตูหรือแผงกั้นให้ขอบนอกของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากขอบของชานชาลาไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๗๕ เซนติเมตร

(๒) พื้นผิวต่างสัมผัสชนิดนำทาง ให้ติดตั้งในทิศทางที่นำไปสู่ทางเข้าออกอาคารจุดบริการข้อมูลข่าวสารหรือประชาสัมพันธ์ ห้องน้ำ ห้องส้วม ลิฟต์ หรือบันได”

ข้อ ๑๕ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๙ โรงมหรสพ หอประชุม และโรงแรม แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๙

โรงมหรสพ หอประชุม โรงแรม ศาสนสถานหรือฌาปนสถาน และอาคารประเภทและลักษณะอื่น”

ข้อ ๑๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงมหรสพหรือหอประชุมต้องจัดให้มีพื้นที่สำหรับเก้าอี้ล้อ ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่นั่งไม่เกิน ๑๐๐ ที่นั่ง ให้มีพื้นที่สำหรับเก้าอี้ล้อไม่น้อยกว่า ๒ ที่

(๒) ในกรณีที่มีที่นั่งเกินกว่า ๑๐๐ ที่นั่งขึ้นไป ให้เพิ่มพื้นที่สำหรับเก้าอี้ล้อ ๑ ที่ต่อทุก ๕๐ ที่นั่งที่เพิ่มขึ้น เศษของ ๕๐ ที่นั่ง ให้คิดเป็น ๕๐ ที่นั่ง

(๓) พื้นที่สำหรับเก้าอี้ล้อต้องเป็นพื้นที่ราบอยู่ในตำแหน่งที่เข้าออกได้สะดวก มีขนาดของพื้นที่กว้างไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๑.๔๐ เมตร

ข้อ ๒๗ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงแรมต้องจัดให้มีห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราทุกชั้น ชั้นละไม่น้อยกว่า ๑ ห้อง และในกรณีที่โรงแรมมีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวต้องจัดให้มีห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ดังต่อไปนี้

หน้า ๒๗

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

(๑) จำนวนห้องพักไม่เกิน ๑๐ ห้อง ให้มีห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ไม่น้อยกว่า ๑ ห้อง

(๒) ในกรณีที่มีห้องพักเกินกว่า ๑๐ ห้องขึ้นไป ให้เพิ่มห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ๑ ห้องต่อทุก ๑๐ ห้องที่เพิ่มขึ้น เศษของ ๑๐ ห้อง ให้คิดเป็น ๑๐ ห้อง”

ข้อ ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๗/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘

“ข้อ ๒๗/๑ ห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามข้อ ๒๗ ต้องมีส่วนประกอบและมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) อยู่ใกล้บันไดหรือบันไดหนีไฟหรือลิฟต์ดับเพลิง

(๒) ภายในห้องพักต้องจัดให้มีสัญญาณบอกเหตุหรือเตือนภัยทั้งสัญญาณที่เป็นเสียงและแสง และระบบสันสะเทือนติดตั้งบริเวณที่นอนในกรณีเกิดอัคคีภัยหรือเหตุอันตรายอย่างอื่นเพื่อให้ผู้ที่อยู่ภายในห้องพักทราบ และมีสวิทช์สัญญาณแสงและสวิทช์สัญญาณเสียงแจ้งภัยหรือเรียกให้ผู้ที่อยู่ภายนอกทราบว่ามีคนอยู่ในห้องพัก

(๓) มีแผนผังต่างสัมผัสดังตำแหน่งของห้องพัก บันไดหนีไฟ และทิศทางไปสู่บันไดหนีไฟ โดยติดไว้ที่กึ่งกลางบานประตูด้านในและอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๗๐ เมตร”

ข้อ ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๘/๑ ข้อ ๒๘/๒ และข้อ ๒๘/๓ ของหมวด ๙ โรงมหรสพ หอประชุม และโรงแรม แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘

“ข้อ ๒๘/๑ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นศาสนสถานหรือฌาปนสถาน หากไม่สามารถจัดให้มีทางลาดหรือลิฟต์ตามข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ได้ อย่างน้อยต้องจัดให้มีอุปกรณ์ขึ้นลงทางดิ่งสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถเข้าใช้ได้

ข้อ ๒๘/๒ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นอาคารอยู่อาศัยรวม อาคารชุด หรือหอพัก ให้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราในทุกชั้นของอาคารที่มีพื้นที่ใช้สอยที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันที่มีใช้ทางเดินร่วมกัน

ข้อ ๒๘/๓ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องจัดให้มีพื้นที่หลบภัย ระบบการเตือนภัย และการขอความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน”

ข้อ ๑๙ อาคารตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และอาคารตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ ที่มีอยู่แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หรือที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และยังก่อสร้าง

หน้า ๒๘

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ไม่แล้วเสร็จ หรือที่ยื่นขออนุญาตหรือได้แจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๙ ทวิ ไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒๐ อาคารตามข้อ ๑๙ หากประสงค์จะดัดแปลงอาคารภายหลังที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ เมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นการเพิ่มพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นเกินร้อยละสองของพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๒) ไม่เป็นการเพิ่มความสูงของอาคาร

(๓) ไม่เป็นการเพิ่มพื้นที่ปกคลุมดิน

(๔) ไม่เป็นการเปลี่ยนตำแหน่งหรือขอบเขตของอาคารให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

การดัดแปลงอาคารที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในวรรคหนึ่ง หรือมีการเปลี่ยนการใช้อาคารให้เป็นอาคารตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ และข้อ ๖ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๘ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน้า ๒๙

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่อาคารตามประเภทและลักษณะที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่หลากหลายมากขึ้น และยังไม่ครอบคลุมถึงอาคารบางประเภทที่มีขนาดและลักษณะที่สมควรต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา เพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์อาคารได้มากยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประเภท ขนาด และลักษณะของอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดตั้ง ขนาด จำนวน และมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ให้เหมาะสมสอดคล้องและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

หน้า ๒

เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๕๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการขนส่งสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการขนส่งสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๓ ให้หน่วยบริการในระดับโรงพยาบาลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก

(๒) กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ โดยปิดประกาศไว้ให้ชัดเจน และให้มีการประชาสัมพันธ์ในระหว่างให้บริการด้วย

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะ ในสังกัดกระทรวงคมนาคม จัดให้มีการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวก และความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะในความรับผิดชอบ เช่น ในอาคาร สถานี ยานพาหนะ หรือการบริการสาธารณะอื่น

(๒) ลดอัตราค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวในข้อ ๑ และออกประกาศกำหนดเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

หน้า ๓

เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๕๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการรณรงค์ให้ประชาชนเน้นถึงความสำคัญ และตระหนักถึงการให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุในการ โดยสารยานพาหนะและขนส่งมวลชน

ข้อ ๗ ให้รายงานผลการปฏิบัติให้กระทรวงคมนาคมทราบเป็นระยะตามความเหมาะสม

ข้อ ๘ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

โสภณ ชาร์มย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หน้า ๖๕

เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ประกาศคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

เรื่อง การกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์

สามเณร และผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง

หมวด ๑ และหมวด ๔

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ มีมติอนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอแผนปฏิบัติการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ซึ่งได้กำหนดแผนงาน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง

ฉะนั้น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นชอบการกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง หมวด ๑ และหมวด ๔ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเส้นทาง หมวด ๑ และหมวด ๔ ต้องสำรองที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการสำรองที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์และสามเณร โดยกำหนดที่นั่งไม่น้อยกว่า ๒ ที่นั่ง หรือที่นั่ง ๑ แถว แล้วแต่กรณี

หน้า ๓๐

เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

(๒) จัดให้มีการสำรองที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ โดยกำหนดที่นั่งไม่น้อยกว่า ๒ ที่นั่ง หรือที่นั่ง ๑ แถว แล้วแต่กรณี

สำหรับการสำรองที่นั่งต้องจัดวางที่นั่งให้ต่อเนื่องกันและอยู่ในตำแหน่งใกล้ทางขึ้น - ลงประตูแรกของรถ หรือกำหนดที่นั่งตามความเหมาะสมของลักษณะรถ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถขึ้น - ลง ได้โดยสะดวก

ข้อ ๒ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารดังกล่าวต้องจัดให้มีข้อความว่า “ที่นั่งสำรองสำหรับพระภิกษุสงฆ์และสามเณร” หรือ “ที่นั่งสำรองสำหรับผู้สูงอายุ” แล้วแต่กรณี ซึ่งขนาดของตัวอักษรให้มีความสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และหนาไม่น้อยกว่า ๐.๖ เซนติเมตร แสดงไว้บริเวณที่นั่งตามข้อ ๑ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๓ กรณีการสำรองที่นั่งดังกล่าวสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ (จ) และมาตรฐาน ๓ (จ) (ฉ) ซึ่งเป็นรถโดยสารที่มีลักษณะตัวรถเป็นคู่ หรือสองแถว หรือลักษณะอย่างอื่นที่มีลักษณะพิเศษหรือเฉพาะนั้น การจัดวางที่นั่งให้เป็นไปตามความเหมาะสมของลักษณะรถ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถขึ้นลงรถได้โดยสะดวก

ข้อ ๔ ให้นายทะเบียนกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเส้นทาง หมวด ๑ และหมวด ๔ เพื่อให้ผู้ประกอบการการขนส่งถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มหิตล จันทรางกูร

ปลัดกระทรวงคมนาคม

ประธานกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

หน้า ๔

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต
ร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อย
ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ภายในเขตระบบรถไฟฟ้า
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“สัญญาณ” หมายความว่า สัญญาณใดๆ ที่ รฟม. จัดให้มีขึ้นในเขตระบบรถไฟฟ้าไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟฟ้า มือ แขน เสียง หรือด้วยวิธีอื่นใดเพื่อให้คนโดยสารหรือบุคคลอื่นปฏิบัติตามสัญญาณนั้น

“พื้นที่ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า พื้นที่ในเขตระบบรถไฟฟ้าที่ รฟม. ได้อนุญาตให้ประกอบธุรกิจ และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่จัดไว้สำหรับการโฆษณา ไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของเขตระบบรถไฟฟ้าและพื้นที่บนรถไฟฟ้า

“วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุระเบิด แก๊สพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุแก๊วมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง หรือวัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่คนโดยสารหรือบุคคลอื่น

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานของ รฟม. หรือผู้ซึ่ง รฟม. มอบหมายให้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๒ ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของคนโดยสารหรือบุคคลอื่น การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้า ให้ รฟม. จัดให้มีเครื่องหมาย สัญญาณ อุปกรณ์ เครื่องป้องกันภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับคนโดยสารหรือบุคคลอื่น ตลอดจนคนทุพพลภาพ คนสูงอายุและเด็ก เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

เครื่องหมายและสัญญาณตามวรรคหนึ่ง ให้ รฟม. จัดทำให้เป็นที่น่าเชื่อถือในลักษณะสากล และหากมีคำอธิบายกำกวมการใช้ อุปกรณ์ เครื่องป้องกันภัย หรือสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย

ข้อ ๓ คนโดยสารหรือบุคคลอื่นในเขตระบบรถไฟฟ้ามีหน้าที่ปฏิบัติตามเครื่องหมาย ประกาศ ป้าย หรือสัญญาณอื่นใด ตลอดจนคำแนะนำและคำตักเตือนของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ และต้องใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ รฟม. จัดทำไว้ตามข้อ ๒ ให้ถูกต้องตามคำอธิบายกำกวมการใช้ หรือตามวัตถุประสงค์ในการใช้งานของอุปกรณ์นั้น

ข้อ ๔ ในกรณีที่ รฟม. ให้สัมปทานกิจการรถไฟฟ้าแก่เอกชน การกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบระหว่าง รฟม. และผู้รับสัมปทาน ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีข้อตกลงในสัมปทานเกี่ยวกับการจัดการหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของคนโดยสารหรือบุคคลอื่น การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้าให้เป็นไปตามข้อตกลงนั้น ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

(๒) ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานมีหน้าที่ตามสัมปทานต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ รฟม. อาจมอบหมายให้พนักงานของผู้รับสัมปทานเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องนั้นด้วย ทั้งนี้ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ รฟม.

หน้า ๖

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

หมวด ๒

การปฏิบัติตนในเขตระบบรถไฟฟ้า

ข้อ ๕ ห้ามมิให้คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้ากระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือก่อความไม่สะดวกแก่การใช้บริการของคนโดยสารหรือบุคคลอื่น

(๒) นำอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าเชื่อว่าเป็นอาวุธโดยสภาพัดอุกฉัตรยตลอดจนสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้อื่น หรือทำให้เกิดความหวาดกลัวแก่ผู้พบเห็นเข้ามาในเขตระบบรถไฟฟ้า เว้นแต่เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) นำสัมภาระ หรือสิ่งของติดตัวที่มีขนาดหรือน้ำหนักที่ไม่สามารถนำพาไปด้วยตนเองได้ หรือเสี่ยงต่อความเสียหายแก่ระบบรถไฟฟ้า หรืออาจก่อความรำคาญหรือความไม่สะดวกแก่คนโดยสารอื่นเข้าไปในรถไฟฟ้า

(๔) นำสิ่งของที่มีกลิ่นแรง สิ่งสกปรก หรือวัตถุที่นำรังเกียจเข้ามาในเขตระบบรถไฟฟ้าโดยมิได้จัดเก็บไว้ให้มีฉิดหรือทำให้ปราศจากกลิ่น

(๕) บ้วนหรือถ่มน้ำลาย เสมหะ น้ำหมาก สั่งน้ำมูก คายหมากฝรั่ง หรือทิ้งสิ่งของลงในที่ซึ่งมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น

(๖) สูบบุหรี่ ยาเส้นหรือซิการ์ จุดไฟหรือก่อไฟ

(๗) เต็ดใบ ดอก หรือผลของต้นไม้ หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันอาจทำให้เกิดความสกปรกหรือความเสียหายแก่ระบบรถไฟฟ้า

(๘) ชิด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใดๆ อันอาจทำให้เกิดความสกปรกหรือความเสียหายแก่ระบบรถไฟฟ้า

(๙) บริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มในรถไฟฟ้า

(๑๐) ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นอกสถานที่ที่จัดไว้

(๑๑) เรียกรหรือขอทาน

(๑๒) วางสิ่งของ หรือกระทำการใดอันเป็นการกีดขวาง หรือเป็นอุปสรรคแก่การเข้าหรือออก

(๑๓) ทำให้ระบบฉุกเฉิน ระบบเตือนภัยหรือแจ้งเหตุ หรือระบบป้องกันภัยต่างๆ ทำงาน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นในการใช้ระบบดังกล่าว

(๑๔) กระทำการลามกอนาจาร หรือกระทำการล่วงเกินทางเพศต่อผู้อื่น

หน้า ๗

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

(๑๕) ออกหรือพยายามออกจากกรงไฟฟ้าด้วยวิธีอื่นใดนอกจากทางประตูกรงไฟฟ้าหรือประตูชานชาลาที่เปิดให้คนโดยสารเข้าหรือออกจากกรงไฟฟ้า หรือลงไปในทางรไฟฟ้า

(๑๖) ใช้วัสดุอุปกรณ์โดยไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือวิธีการของอุปกรณ์นั้น ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ หรือทำให้เกิดความเสียหายหรือเป็นอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๑๗) ยืนหรือวางเท้าบนเก้าอี้หรือที่นั่ง หรือใช้ที่ซึ่งจัดไว้ให้นั่งหรือพื้นที่ใด ๆ เป็นที่นอน

(๑๘) กีดขวาง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้ประตูกรงไฟฟ้า หรือประตูชานชาลาปิดไม่ได้ หรือไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ

(๑๙) พิงประตูกรงไฟฟ้าหรือประตูชานชาลา

ข้อ ๖ คนโดยสารหรือนุคคลอื่นจะกระทำการดังต่อไปนี้ในเขตระบบรถไฟฟ้าได้ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ก่อน

(๑) ออกไปจากรถไฟฟ้าหรือลงไปในทางรไฟฟ้าในขณะที่การเดินทางรถไฟฟ้าขัดข้อง

(๒) เข้าไปในพื้นที่ที่ รฟม. กำหนดให้เป็นเขตหวงห้าม

(๓) นำสัตว์เข้ามา เว้นแต่

(ก) สุนัขนำทางสำหรับผู้พิการทางสายตา

(ข) สัตว์ที่ไม่เป็นอันตรายโดยมีอุปกรณ์ควบคุมมิให้รบกวนคนโดยสารหรือนุคคลอื่น

(๔) ใช้อุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดเสียงดัง เล่นดนตรี เดินรำ หรือแสดงการละเล่นใด ๆ

(๕) ขายสินค้าหรือบริการ

(๖) โฆษณาหรือใช้เสียงประกาศ หรือแจกเอกสารใด

(๗) ถ่ายภาพ ถ่ายทำภาพยนตร์ หรือถ่ายทำเทปบันทึกภาพเพื่อประโยชน์ทางการค้า

(๘) นำรถจักรยานหรือรถสองล้อชนิดอื่นขึ้นไปบนรไฟฟ้า

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตตาม (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๓

พื้นที่ประกอบธุรกิจ

ข้อ ๗ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในพื้นที่ประกอบธุรกิจ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ รฟม. กำหนด และข้อตกลงในสัญญาให้ประกอบธุรกิจด้วย

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

หมวด ๔

การขับขี่ยานพาหนะในเขตระบบรถไฟฟ้า

ข้อ ๘ ให้ รฟม. จัดให้มีการขีดเส้นบนทาง การทำเครื่องหมายจราจร หรือการติดตั้งสัญญาณ สำหรับการจราจร รวมทั้งการกำหนดความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรในเขตระบบรถไฟฟ้า ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

ข้อ ๙ การใช้รถ การใช้ทางเดินรถ หรือการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวกับการจราจรภายในเขตระบบรถไฟฟ้า ให้ผู้ขับขี่หรือผู้ใช้ทางปฏิบัติเช่นเดียวกับการใช้ทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้ขับขี่ยานพาหนะที่บรรทุกวัตถุอันตรายเข้าไปในเขตระบบรถไฟฟ้า เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก รฟม.

ข้อ ๑๑ การขับขี่ยานพาหนะในเขตระบบรถไฟฟ้า ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

- (๑) ขับขี่ยานพาหนะด้วยความระมัดระวัง
- (๒) ขับขี่ยานพาหนะด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนด
- (๓) ยานพาหนะรับจ้างที่ไม่มีผู้โดยสารหรือไม่ได้ขนส่งสิ่งของ ให้จอดรอรับผู้โดยสารหรือรอขนส่งสิ่งของในบริเวณที่กำหนด
- (๔) หยุดหรือจอดยานพาหนะในที่ที่กำหนดไว้
- (๕) รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันทีที่ยานพาหนะของตนขัดข้องและกีดขวางทางเดินรถ หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

(๖) เคลื่อนย้ายยานพาหนะที่เครื่องยนต์ขัดข้องให้พ้นจากทางโดยเร็วและจัดการเก็บสิ่งของที่ตกหล่นอยู่ออกจากทาง หากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ให้รีบแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ที่ทราบทันที และผู้ขับขี่ต้องเสียค่าบริการในการนั้นตามข้อบังคับที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ เมื่อปรากฏว่ามีผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๑ หรือหลักเกณฑ์ที่ รฟม. ประกาศกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ตักเตือนให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ตักเตือนแล้วผู้ขับขี่ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายยานพาหนะนั้นให้พ้นทางโดยเร็ว ถ้าผู้นั้นไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่ปฏิบัติตาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะหรือนำยานพาหนะไปเก็บไว้ในสถานที่ที่เห็นสมควร หรือใช้เครื่องมือบังคับยานพาหนะมิให้เคลื่อนย้ายได้

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

หมวด ๕

ทรัพย์สินหาย

ข้อ ๑๓ ให้ รฟม. มีหน้าที่จัดให้มีศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหายภายในเขตระบบรถไฟฟ้า

ข้อ ๑๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่พบหรือได้รับแจ้งว่ามีทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของภายในเขตระบบรถไฟฟ้าให้นำส่งศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหาย

คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่พบทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของภายในเขตระบบรถไฟฟ้าให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ หรือนำส่งศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหาย

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของนั้น เป็นวัตถุอันตรายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินการต่อวัตถุดังกล่าว ตรวจสอบและจัดการตามที่หน่วยงานนั้นเห็นสมควร

ข้อ ๑๕ เมื่อศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหายได้รับทรัพย์สินตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้จัดทำบัญชีทรัพย์สินหายตามระเบียบที่ รฟม. ประกาศกำหนดและดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีเป็นของสดหรือของเสียง่าย หรือไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงเมื่อพ้นเวลาดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นและรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่ รฟม. กำหนด

(๒) ในกรณีเป็นทรัพย์สินอื่นๆ นอกจาก (๑) และสามารถเก็บรักษาได้ ให้จัดเก็บไว้ในสถานที่ที่ รฟม. กำหนด

(๓) ทรัพย์สินที่เก็บรักษาไว้ หากต่อมาปรากฏว่าการเก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือไม่คุ้มค่าแก่การเก็บรักษาทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าหน้าที่รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่ รฟม. กำหนดเพื่อขออนุมัติทำลายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นก่อนครบกำหนดหนึ่งปีได้ และเมื่อจำหน่ายได้เงินสุทธิเท่าใดให้เก็บรักษาไว้แทนตัวทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๑๖ ทรัพย์สินที่ได้จัดเก็บไว้หากไม่มีผู้เป็นเจ้าของมาติดต่อรับทรัพย์สินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ รฟม. ได้รับทรัพย์สิน ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นตกเป็นของ รฟม. และ รฟม. มีอำนาจนำทรัพย์สินนั้นออกจำหน่ายหรือขายทอดตลาดได้

ข้อ ๑๗ การกำหนดราคา วิธีการจำหน่าย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ได้รับตามข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เงินที่ได้จากการจำหน่ายหรือขายทอดตลาดให้ตกเป็นรายได้ของ รฟม.

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๒๗ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ การจัดการหรือดำเนินการเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ และการให้สิทธิในการประกอบธุรกิจตามสัมปทานที่มีอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงในสัมปทานนั้น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

สุริยะ จรุงเรืองกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ภายในเขตระบบรถไฟฟ้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

หน้า ๓๔

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคล
ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้าให้สอดคล้องกับสัญญาสัมปทาน โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรีจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์

“บริเวณซึ่งมีการใช้บัตรโดยสารแล้ว” หมายความว่า พื้นที่ในสถานีรถไฟฟ้าส่วนที่คนโดยสารได้ผ่านการตรวจบัตรโดยสารรถไฟฟ้าแล้ว

ข้อ ๕ เส้นทางรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล แบ่งเป็นสามช่วง ช่วงแรกเริ่มตั้งแต่สถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพงผ่านสถานีรถไฟฟ้าศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์จนถึงสถานีรถไฟฟ้าบางซื่อ ช่วงที่สองเริ่มตั้งแต่สถานีรถไฟฟ้าบางซื่อ ถึงสถานีรถไฟฟ้าท่าพระ และช่วงที่สามเริ่มตั้งแต่สถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพง ถึงสถานีรถไฟฟ้าหลักสอง

ข้อ ๖ ค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้เป็นไปตามอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้า ดังนี้

หน้า ๓๕

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

จำนวนสถานี รถไฟฟ้าที่เดินทาง	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒ ขึ้นไป
อัตราค่าโดยสาร (บาท)	๑๗	๑๙	๒๑	๒๔	๒๖	๒๘	๓๑	๓๓	๓๕	๓๘	๔๐	๔๒

ข้อ ๗ อัตราค่าโดยสารของบุคคลดังต่อไปนี้ให้มีอัตราครึ่งหนึ่งของอัตราค่าโดยสารตามข้อ ๖
ทั้งนี้ ในกรณีมีเศษไม่เต็มจำนวนบาท ให้รับเศษดังกล่าวให้เต็มจำนวนบาท

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(๒) เด็กซึ่งมีความสูงเกินเก้าสิบเซนติเมตรแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบเซนติเมตร

ข้อ ๘ ค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้เริ่มคิดตั้งแต่คนโดยสาร
ได้ผ่านเข้าไปในบริเวณซึ่งมีการใช้บัตรโดยสารแล้ว

ในกรณีที่คนโดยสารเข้าไปในบริเวณซึ่งมีการใช้บัตรโดยสาร ณ สถานีใดสถานีหนึ่งแล้ว
ให้เริ่มคิดค่าโดยสารรถไฟฟ้าในอัตราค่าโดยสารจำนวนหนึ่งสถานี

ข้อ ๙ วิธีการจัดเก็บค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้กระทำโดย
บัตรโดยสารรถไฟฟ้า เหรียญโดยสารรถไฟฟ้า หรือวิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการการรถไฟฟ้า
ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้ยกเว้นค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้แก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) เด็กซึ่งมีความสูงไม่เกินเก้าสิบเซนติเมตร

(๒) คนพิการ โดยคนพิการดังกล่าวต้องแสดงบัตรประจำตัวคนพิการที่ทางราชการออกให้
ก่อนใช้บริการ

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดอัตรา
ค่าโดยสารรถไฟฟ้าที่ต่ำกว่าอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้าหรือยกเว้นค่าโดยสารรถไฟฟ้าตามที่กำหนดในข้อ ๖
ได้เป็นครั้งคราว เพื่อส่งเสริมการใช้บริการรถไฟฟ้า หรือเพื่อสนับสนุนกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล
หรือในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สรารุท ทรงศิริไฉ

ประธานกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

คำสั่งฝ่ายการเดินรถ ที่ พ.๕/ดส. ๑/๑๖/๒๕๕๓

เรื่อง ระเบียบปฏิบัติในด้านการช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์

ด้วยปัจจุบันการอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ ในด้านการบริการสาธารณะกำลังเป็นกระแสหลักในสังคม ซึ่งการรถไฟฟ้า ได้มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนในด้านนี้มาโดยตลอด โดยได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไว้คอยบริการให้ความช่วยเหลือ และเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีด้านบริการของการรถไฟฟ้า ในการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว จึงกำหนดให้ นสน. พร. เจ้าหน้าที่สถานี/ขบวนรถและผู้ปฏิบัติงานในด้านการบริการทุกคน ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการผู้โดยสารทั่วไปตามปกติแล้ว ต้องทำหน้าที่ผู้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ เป็นกรณีพิเศษ กล่าวคือเมื่อบุคคลเหล่านี้มาใช้บริการของการรถไฟฟ้า ต้องให้ความช่วยเหลือโดยทันที และด้วยความเต็มใจ จึงได้วางระเบียบปฏิบัติไว้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

พนักงานประจำสถานี

๑. เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ มาติดต่อหรือใช้บริการที่สถานี ต้องรีบให้บริการและให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นโดยทันที เช่น ช่วยพยุงบานไป ณ จุดที่ต้องการ หรือเมื่อมาติดต่อซื้อตั๋ว ไม่ต้องให้เข้าแถวรอและให้จัดเตรียมที่นั่งระหว่างรอด้วย

๒. สถานีที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เช่น ห้องสุขา โทรศัพท์สาธารณะ ทางลาดสำหรับรถเข็นคนพิการ รถเข็นสำหรับคนพิการ ให้จัดทำป้ายบอกทางไป ณ จุดที่ตั้งอย่างชัดเจน และสามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวก หากไม่มีผู้ช่วยเหลือติดตามมา ต้องนำพาไปด้วย

๓. ให้ นสน. จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีมีเหตุเจ็บป่วยฉุกเฉิน

๔. สถานีที่มีเครื่องกระจายเสียงให้ประกาศประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือจากผู้โดยสารให้เอื้อเฟื้อแก่คนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์

๕. ในวันเดินทาง เมื่อทราบว่ามีคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ มารอขึ้นขบวนรถ ให้ นสน. ประสานแจ้ง พร. ประจำขบวน เพื่อขอความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกอีกทางหนึ่ง

พนักงานประจำขบวนรถ

๑. เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ เดินทางไปกับขบวนรถหรือได้รับแจ้งจาก นสน. แล้ว ให้ พรร. จัดเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือขึ้นขบวนรถ แล้วบริการจัดหาที่นั่งให้ตามตัวโดยสารหรือที่ที่สำรองไว้ พร้อมหมั่นดูแลคอยช่วยเหลือ เฝ้าระวังและอำนวยความสะดวกตลอดในระหว่างการเดินทาง

๒. แนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้และจุดที่ตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นบนขบวนรถ เช่น ห้องน้ำ ห้องสุขา อ่างล้างหน้า และเครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ

๓. เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ ต้องการลงจากขบวนรถ ให้ประสานขอความร่วมมือไปยังสถานีนั้นๆ เพื่อเตรียมจัดหาพนักงานมาช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง

๔. จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีมีเหตุเจ็บป่วยฉุกเฉิน

พนักงานประจำสถานีอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุ

เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ มาติดต่อราชการให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ/คำสั่งดังกล่าวข้างต้นโดยอนุโลม และตามความเหมาะสม

ข้อพึงสังวร

การปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าว ต้องไม่เลือกปฏิบัติหรือทำให้เกิดความรู้สึกว่าไม่เป็นธรรมและต้องแสดงออกด้วยความเต็มใจ ให้บริการดูจงเป็นญาติผู้ใกล้ชิดและพึงระลึกถึงเสมอว่าบุคคลเหล่านี้ไม่เป็นผู้ที่เป็นภาระต่อผู้อื่นและสังคม

ทั้งนี้ การปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ/คำสั่งที่เกี่ยวข้อง คำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ปฏิบัติตามคำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

(นายนรินทร์ จันทรเดชา)
ผู้อำนวยการฝ่ายการเดินทาง

คำสั่งฝ่ายบริการโดยสาร

ที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖ /๒๕๖๐

เรื่อง ระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการสำรองที่พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ดรพ.และผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ

ด้วยการรถไฟฯ อนุมัติให้สำรองที่สำหรับเป็นที่ทำการและที่พักผ่อนให้ตำรวจรถไฟที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ดูแลความปลอดภัยผู้โดยสารบนขบวนรถชุด ๑๑๕ คัน พร้อมกันนี้ฝ่ายบริการโดยสารมีความเห็นเห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับการสำรองที่บนขบวนรถให้กับบุคคลอื่นๆ ด้วย จึงเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบการสำรองที่พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ดรพ.และผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ ไปในคราวเดียวกัน โดยสาระสำคัญของเนื้อหาส่วนใหญ่ยังคงไว้ตามกำหนดในคำสั่งเดิม เพียงแต่เพิ่มเติมขบวนรถที่มีการสำรองที่แต่ยังไม่ได้ระบุในคำสั่งเดิมนั้น

ฉะนั้น ให้ยกเลิกคำสั่งฝ่ายบริการเดินทางที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง การสำรองที่พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ดรพ.และผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ เสียทั้งสิ้น แล้ววางระเบียบปฏิบัติใหม่ ดังต่อไปนี้

๑. รถที่สำรองและจำนวนที่นั่งที่สำรอง

๑.๑ รถนั่งชั้น ๒ และชั้น ๓ ธรรมดา ให้สำรองที่สำหรับพระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ดรพ. ในรถคันที่พ่วงเป็นประจำ ซึ่งอยู่ใกล้รถทำการ พร. จากสถานีต้นทางถึงปลายทางทั้งเที่ยวไปและเที่ยวกลับ

๑.๒ ขบวนรถชุด ๑๑๕ คัน ให้สำรองที่สำหรับคนพิการ คนติดตาม และ ดรพ. ในรถนั่ง/นอนชั้น ๒ บนท.ป. (๓๖ ที่นั่ง) สำหรับบริการคนพิการ

๑.๓ รถด่วนพิเศษ เช่น ขบวน ๗๑/๗๒, ๗๕/๗๖, ๗๗/๗๘ ให้สำรองที่สำหรับพนักงานขบวนรถ พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ดรพ. ในรถคันที่พ่วงท้ายสุด จากสถานีต้นทางถึงปลายทางทั้งเที่ยวไปและเที่ยวกลับ

๑.๔ ขบวนรถด่วน รถเร็ว และขบวนรถอื่นๆ ที่มีรถพ่วงทำการพนักงานรักษารถ (บพท. บสพ.) และมีที่นั่งสำหรับเจ้าหน้าที่ ดรพ. ที่พักผ่อนอยู่แล้ว ให้ พร. เป็นผู้ดูแลจัดที่นั่งจำนวน ๒ ที่นั่ง ส่วนกรณีไม่มีที่ทำการหรือที่พักสำหรับ ดรพ. ให้สำรองที่สำหรับ ดรพ. และบุคคลต่างๆ ตามตารางด้านล่าง ส่วนรายละเอียดการสำรองที่ขบวนรถ/คันที่/ประเภทรถและเลขที่นั่ง ให้ถือปฏิบัติตามใบแนบท้ายคำสั่งดังแนบมากับคำสั่งนี้

ประเภทขบวนรถ	สำรองที่	ดรพ. เลขที่นั่ง	พระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ ผู้สูงอายุ เลขที่นั่ง	พนักงาน ขบวนรถ	รวม
รถด่วนพิเศษ (๑๑๕ คัน ข. ๙/๑๐, ๒๓/๒๔, ๒๕/๒๖, ๓๑/๓๒)	ชั้นที่ ๒ (บนท.ป.๓๖ ที่)	๑ - ๒	๒๕ - ๓๖ เตียงกลางสำหรับคนพิการ เตียงบนสำหรับคนติดตาม		๑๔
รถด่วนที่มีชั้นที่ ๓	ชั้นที่ ๓ นั่งธรรมดา	๑ - ๒	๓ - ๑๖		๑๖
รถเร็ว	ชั้นที่ ๓ นั่งธรรมดา	๑ - ๒	๓ - ๑๖		๑๖
รถที่ไม่มีการสำรองที่	ชั้นที่ ๓ นั่งธรรมดา	๒ ที่นั่ง	๖ ที่นั่ง	๘ (ไม่มีรถทำการ)	๑๖
รถที่พ่วง บขท.ป.๓๐ ที่ (สำหรับคนพิการ)	ชั้น ๒ นั่ง (บขท.ป.)		๑ - ๖ สำหรับคนพิการ ๗ - ๑๒ สำหรับคนติดตาม	๒๘ - ๒๙ (พ.บริการ)	๑๔
รถด่วนพิเศษ	ชั้น ๒ กขม.ป.			๕๙ - ๖๐ (พ.บริการ/ผ้า)	๒
	ชั้น ๓ กขช.	๑ - ๒๐ สำหรับ พ.ขบวนรถ พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ และ ดรพ. (ถ้ามี) ๖๕ - ๖๖, ๖๙ - ๗๔ สำหรับผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร ๘ ที่			๒๘

- ๒ -

หมายเหตุ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงการพ่วงรถหรือมีเหตุจำเป็นอื่นๆ มอบให้ กบค.เป็นผู้พิจารณาสำรองที่ ความเหมาะสม ส่วนการสำรองที่สำหรับผู้รับเหมาจำหน่ายอาหารบนขบวนรถให้ปฏิบัติตามสัญญาอื่นๆ

๒. การสำรองที่

๒.๑ ขบวนรถที่มีการจำหน่ายตั๋วและสำรองที่ ให้ ผคส. (CT) สำรองที่ในระบบ STARS-2

๒.๒ ขบวนรถที่ไม่มีการสำรองที่ และมีรถทำการพนักงาน (บพท. หรือ บสพ.) ให้ พร.จัดสำรองที่ และแขวนป้าย “สำรองพระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ” แต่ไม่ต้องสำรองที่สำหรับพนักงาน ส่วนขบวนรถที่ไม่มีรถ ทำการ (บพท.หรือ บสพ.) ให้สำรองที่ตามตารางข้างต้นและแขวนป้าย “ที่ทำการพนักงานขบวนรถ” เพิ่มให้เรียบร้อย

๓. การจัดทำป้ายสำรองที่

ให้ กบป.ตส.(ผพง.) จัดทำป้ายที่มีข้อความทั้งภาษาไทยและอังกฤษข้อความ “ที่ทำการพนักงาน ขบวนรถ” “สำรองพระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ” และ “สำรองตำรวจรถไฟ” ขนาดป้ายประมาณ ๕ x ๒๐ นิ้ว ข้อความสีน้ำเงินพื้นขาว เจาะรูร้อยเชือก (วัสดุ สี และขนาดเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

๔. การเบิก/จ่าย/ปิดป้ายหรือแขวนป้ายสำรองที่บนขบวนรถ

๔.๑ ให้ ผปด.แต่ละงาน เบิกป้าย “ที่ทำการพนักงานขบวนรถ”และ “สำรองพระภิกษุสามเณร/คน พิการ/ผู้สูงอายุ”ไปเก็บสำรองไว้เพื่อให้ พร.เบิก เพื่อนำไปเปิดหรือแขวนไว้ที่สำรองตามข้อ ๑ ก่อนขบวนรถออกเดินทาง

๔.๒ สำหรับป้าย “สำรองตำรวจรถไฟ” ให้ กบป.ตส.(ผพง.) เป็นผู้จัดส่งให้ ผบก.รฟ. เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ ตรฟ. เบิกไปเพื่อนำไปแขวนหรือผูกติดกับที่พักด้วยตนเองก่อนขบวนรถออกเดินทาง

๕. ขออนุโลม/ผ่อนผัน

รถนั่งชั้น ๒ และชั้น ๓ ธรรมดา ที่สำรองไว้สำหรับพระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ขาดคน ผ่อนผันให้ผู้โดยสารใช้โดยสารได้ แต่พนักงานขบวนรถจะต้องแจ้งให้ทราบก่อนว่าเมื่อมีพระภิกษุสามเณร คนพิการ หรือผู้สูงอายุ ต้องการใช้นั่ง ผู้ที่นั่งอยู่เดิมต้องเป็นฝ่ายสละที่นั่งนั้นโดยไม่มีเงื่อนไข กรณีที่นั่งที่สำรองไว้ไม่พอ ให้ พนักงานขบวนรถช่วยเหลือจัดหาที่นั่งในลักษณะที่เหมาะสม กรณีไม่มี ตรฟ. ควบคุมขบวนรถ หรือ ผบก.รฟ. ไม่สามารถจัด ตรฟ. คุมขบวนรถได้ ก็ผ่อนผันให้ผู้โดยสารใช้นั่ง ตรฟ. โดยสารได้เช่นกัน

๖. การอำนวยความสะดวก

๖.๑ ให้ พร. พหล. และพนักงานขบวนรถ คอยอำนวยความสะดวกเป็นกรณีพิเศษเพื่อดูแลความปลอดภัยในการขึ้น/ลงขบวนรถและนำเข้านั่งสำรองพระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ให้เรียบร้อยทุกครั้งด้วย

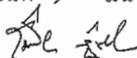
๖.๒ เพื่อเป็นการดูแลความปลอดภัยและสร้างความอุ่นใจให้กับผู้โดยสาร อันเป็นภาพลักษณ์ที่ดี ของงานด้านบริการ ให้ พร.ประจำขบวนประสานขอความร่วมมือให้ ตรฟ. หมั่นตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของ ขบวนรถ สำหรับขบวนรถที่มีรถนอนพ่วงบริการ ให้ ตรฟ. เข้าประจำที่พักผ่อนภายหลังจากผู้โดยสารเข้านอนพักผ่อน เรียบร้อยแล้ว

๖.๓ ขบวนรถชุด ๑๑๕ คัน ที่ทำการและที่พักผ่อนสำหรับ ตรฟ. จะอยู่ภายในรถรวมกับผู้โดยสาร ชั้น ๒ (บพท.ป.) เพื่อเป็นภาพลักษณ์ที่ดี การปรับเปลี่ยนที่นั่งเป็นที่นั่งนอนสำหรับ ตรฟ. ให้ พ.รถนอนจัดทำภายหลังจาก ผู้โดยสารเข้านอนพักผ่อนเรียบร้อยแล้ว และควรจัดเก็บที่นั่งนอนก่อนที่ผู้โดยสารจะตื่นขึ้นมาทำธุระส่วนตัวในตอนเช้า

๗. การปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ/คำสั่งที่เกี่ยวข้อง ระเบียบ/คำสั่ง อื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐

(นางสาวโมหิมาศ ฉัตราคม)

ผู้อำนวยการฝ่ายบริการโดยสาร

เอกสารแนบท้ายคำสั่งฝ่ายบริการโดยสาร เลขที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐
การสำรองที่นั่ง พระภิกษุ สามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ตำรวจไฟและผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ

ขบวน	คัน	ประเภทตู้	เลขที่	หมายเหตุ
๙	๖	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๑๐	๙	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๒๓	๖	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๒๔	๙	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๒๕	๖	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๒๖	๙	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๓๑	๖	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๓๒	๙	บนท.ป.๓๖	๑-๒	สำรอง ตรฟ.
๓๗	๙	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๓๘	๘	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๕๑	๓	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๕๒	๙	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๖๗	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
	๘	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
๖๘	๙	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๑๔	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๗๑	๑	กขช.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
	๒	กขม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๔	กขช.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๗๒	๓	กขม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๔	กขช.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
	๔	กขช.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
๗๕	๑	กขช.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
	๒	กขม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๔	กขช.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๗๖	๓	กขม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๕	กขช.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
	๕	กขช.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
๗๗	๑	กขช.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
	๓	กขม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๕	กขช.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
๗๘	๓	กขม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๔	กขช.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ.
	๔	กขช.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
๘๓	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ. ถึงวันที่ ๓๑ มี.ค.๖๐
	๙/๑	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๓๑ มี.ค.๖๐
๘๔	๕/๑	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
	๑๐	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ. ถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
๘๓	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ. ถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
	๘	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
๘๔	๘	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๐๒ เม.ย.๖๐
	๑๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ตรฟ. ถึงวันที่ ๐๒ เม.ย.๖๐

เอกสารแนบท้ายคำสั่งฝ่ายบริการโดยสาร เลขที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐
 การสำรองที่นั่ง พระภิกษุ สามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ตำรวจไฟและผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ

ขบวน	คั่น	ประเภทตู้	เลขที่	หมายเหตุ
๘๕	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ถึงวันที่ ๓๑ มี.ค.๖๐
	๙/๑	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๓๑ มี.ค.๖๐
๘๖	๔/๑	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
	๑๐	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
๘๕	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
	๗	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๐๑ เม.ย.๖๐
๘๖	๖	บขท.ป.๓๐	๒๘-๒๙	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้าถึงวันที่ ๐๒ เม.ย.๖๐
	๑๐	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ถึงวันที่ ๐๒ เม.ย.๖๐
๑๐๒	๔	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๐๙	๓	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๐๕	๑	กชข.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
	๓	กชม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๕	กชข.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๐๖	๓	กชม.ป.	๕๙-๖๐	สำรองสำหรับพนักงานบริการและวางผ้า
	๕	กชข.	๑-๒๐	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
	๕	กชข.	๖๕-๖๖,๖๙-๗๔	สำรองผู้รับเหมาจำหน่ายอาหาร
๑๐๗	๒	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๐๘	๔	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๑๑	๘	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๑๒	๖	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๓๓	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๓๔	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๓๕	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๓๖	๙	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๓๙	๔	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๔๐	๕	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๔๑	๒	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๔๒	๑๑	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๔๕	๓	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๔๖	๑๐	บสส.		สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ. ในส่วนที่เป็นชั้น ๓
๑๖๗	๒	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๖๘	๘	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๖๙	๖	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๗๐	๘	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๗๑	๖	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๗๒	๘	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๗๓	๔	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๑๗๔	๗	บขส.๗๖	๑-๑๖	สำรองพระภิกษุ สามเณร คนพิการ และ ดรฟ.
๙๐๙	๑	กชข.	๑-๘	สำรอง พร. พทล. และ ดรฟ.
๙๑๐	๑	กชข.	๑-๘	สำรอง พร. พทล. และ ดรฟ.
๙๑๑	๑	กชข.	๑-๘	สำรอง พร. พทล. และ ดรฟ.
๙๑๒	๑	กชข.	๑-๘	สำรอง พร. พทล. และ ดรฟ.

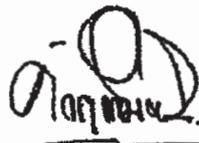
ประกาศบริษัทขนส่ง จำกัด เรื่อง การลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวงคมนาคม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง ให้นำหน่วยงานในสังกัด กระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งสาธารณะ และมติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙

บริษัทขนส่ง จำกัด จึงขอประกาศลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไปร้อยละ ๕๐ ของราคาค่าโดยสาร (ลดเฉพาะค่าโดยสารไม่ลดค่าธรรมเนียม) ที่ใช้บริการรถโดยสารประจำทาง หมวด ๒ และหมวด ๓ เฉพาะรถโดยสารของบริษัทขนส่ง จำกัด เท่านั้น โดยให้ผู้สูงอายุแสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานจำหน่ายตั๋ว

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

(นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร)
กรรมการบริษัทฯ
รักษาการ ผู้จัดการใหญ่

คำสั่งฝ่ายบริหารการเดินรถ
ที่ ๘/๒๕๕๒

เรื่อง การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกผู้พิการและผู้สูงอายุ
ภายในสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ

เพื่อให้คนพิการและผู้สูงอายุทราบถึงสิทธิในการลดหย่อนค่าโดยสาร และได้รับ
การช่วยเหลือตลอดจนอำนวยความสะดวกในการใช้บริการรถยนต์โดยสาร ภายใน
สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ จึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เวรงานบริหารการเดินรถ
ร่วมกับพนักงานรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ รับผิดชอบร่วมกัน โดยกำหนดให้เคาน์เตอร์
ประชาสัมพันธ์ของสถานีขนส่งผู้โดยสาร เป็นจุดประสานการให้ความช่วยเหลือและ
ให้ข้อมูลสิทธิการลดอัตราค่าโดยสารแก่ผู้พิการและผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

(นางสาวอรนุช ภูวัฒนนิษฐ์)
รองผู้จัดการใหญ่ฝ่ายบริหารการเดินรถ

ประกาศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ และมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จึงได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑ (๕) (๖) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการในเรื่องการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุโดยมีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือดูแลการให้บริการเพื่อความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย รวมทั้งจัดที่นั่งสำรองบนรถโดยสารสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศ โดยมีป้ายบอกที่นั่งสำรองสำหรับผู้สูงอายุสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ปรากฏตามแผนผังที่นั่งในรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศ

๒. ลดหย่อนค่าโดยสารทั้งรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ เครื่องรูดบัตรเครดิตค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ปี ขึ้นไป โดยผู้สูงอายุต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชนต่อพนักงานเก็บค่าโดยสารเมื่อใช้บริการรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถของผู้ประกอบการเอกชนที่เดินรถร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเท่านั้น

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

(นายโอภาส เพชรรมณี)

ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

มาตรา ๑๑ (๗)
การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าอุทยานแห่งชาติให้แก่ผู้สูงอายุ

ด้วยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับความรื่นรมย์จากการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๗) ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

อาศัยอำนาจตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตเข้าไปดำเนินกิจการการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ให้ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าไปในอุทยานแห่งชาติทุกแห่ง

๒. ผู้สูงอายุที่ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าไปในอุทยานแห่งชาติตามข้อ ๑ ต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานที่แสดงว่ามีสัญชาติไทย และมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แก่เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

สมชัย เพียรสถาพร

(นายสมชัย เพียรสถาพร)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หน้า ๒๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๙๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เรื่อง ยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทนในการเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้แก่ผู้สูงอายุ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับโอกาสในการเข้าไปศึกษาธรรมชาติในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๗) ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

อาศัยอำนาจตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๕ ประกอบมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และมีสัญชาติไทย ให้ได้รับการยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทนเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุกแห่ง

๒. ผู้สูงอายุที่ได้รับการยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทนเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามข้อ ๑ ต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานที่แสดงว่ามีสัญชาติไทย และมีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์แก่เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ธัญญา เนติธรรมกุล

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๘ ธันวาคม ๒๕๕๑

ระเบียบกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์

ว่าด้วยการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา

และอัตราค่าเข้าชมหรือค่าบริการอื่น

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์จึงกำหนดระเบียบ ว่าด้วยการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา และอัตราค่าเข้าชมหรือค่าบริการอื่น ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ ว่าด้วยการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา และอัตราค่าเข้าชมหรือค่าบริการอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามมิให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) จิก เขียน หรือกระทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ บนซากดึกดำบรรพ์ทรัพย์สินทางพาณิชย์ แผ่นพิมพ์แสดง อุปกรณ์ส่วนจัดแสดง อาคารสถานที่ในพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยา และธรรมชาติวิทยา

(๒) กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดความชำรุด เสียหาย ก่อให้เกิดความสกปรก และไม่เป็นระเบียบแก่พิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา

(๓) กระทำการใด ๆ ภายในพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา เป็นที่น่ารังเกียจหรือเสื่อมเสียต่อศีลธรรมอันดี หรือส่งเสียงอื้ออึง หรือก่อความรำคาญแก่บุคคลอื่น

(๔) เสพของมีนเมา นำเครื่องดื่มและอาหารมารับประทานในพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา นอกจากสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้

(๕) นำสัตว์เลี้ยงทุกชนิดเข้ามาในอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยา และธรรมชาติวิทยา

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๘ ธันวาคม ๒๕๕๑

(๕) บุคคลที่มีบัตรที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีประกาศกำหนดออกให้เนื่องจากเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคำบรพร์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา หรือทางวิชาการเกี่ยวกับชาติศึกษา

ข้อ ๘ การใช้ห้องประชุมหรือห้องบรรยายภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคำบรพร์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา การเช่าสถานที่ขายของที่ระลึก ร้านอาหาร ต้องเสียค่าบริการในอัตราที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีประกาศกำหนด ตามความเหมาะสมของแต่ละพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคำบรพร์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยา

ข้อ ๙ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อาจประกาศยกเว้นค่าเข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคำบรพร์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยาในโอกาสพิเศษตามความเหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ปรีชา จันทร์ศิริตานนท์

อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

บัญชีอัตราค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยา
และธรรมชาติวิทยา

อัตราค่าเข้าชมไม่เกินคนละ (บาท)	
คนไทย	ชาวต่างชาติ
๑๐๐	๒๐๐

ประกาศองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ด้วยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีความประสงค์จะให้บริการผู้สูงอายุในการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้โดยไม่คิดค่าบริการเข้าเยี่ยมชม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๗) ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ให้ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

๒. ผู้สูงอายุที่ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ตามข้อ ๑ ต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานที่แสดงว่ามีสัญชาติไทย และมีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แก่เจ้าหน้าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายอำนาจ ชัมภลลิขิต)

รองผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์
เรื่อง กำหนดอัตราค่าบำรุงและค่าบริการ

ตามที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เปิดให้บริการชมพื้นที่สวน รวมทั้งบริการด้านอื่นๆ และมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม เพื่อเป็นรายได้ขององค์การฯ โดยเป็นไปตามมติของคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ในการประชุมครั้งที่ 2/2542 เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2542 แล้วนั้น

เพื่อความเหมาะสมและเป็นไปตามสภาวะของเศรษฐกิจ จึงให้ยกเลิกประกาศเรื่อง กำหนดอัตราค่าบำรุงและค่าบริการ ณ วันที่ 24 มีนาคม 2542 และกำหนดอัตราค่าบำรุงและค่าบริการต่างๆ ขึ้นใหม่ ดังนี้ (อัตราที่กำหนดในส่วนที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ยังคงอัตราเดิม)

1. ค่าธรรมเนียมบัตรผ่านประตูเข้าชมสวนพฤกษศาสตร์

- บัตรผู้ใหญ่ (ชาวไทย)	40 บาท
- บัตรเด็กอายุ 12 – 20 ปี	20 บาท
- บัตรชาวต่างชาติ Adult	100 บาท
- บัตรชาวต่างชาติ Child (Under 12 Year.)	50 บาท

หมายเหตุ : ผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) เด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ผู้พิการ พระภิกษุ สามเณร ไม่เสียค่าเข้าชม

- บัตรรถยนต์ 4 ล้อ (พร้อมคนขับ)	100 บาท
- บัตรรถบัส (ชั้นเดียว) คันละ	200 บาท
- บัตรรถจักรยานยนต์ คันละ	30 บาท

หมายเหตุ : ห้ามรถบัส 2 ชั้นขึ้นสวน

2. ค่าบริการห้องประชุมและสัมมนา

- ห้องประชุม 1 ขนาด 50-100 คน อัตรา/วัน	800 บาท
- ห้องประชุม 3 ขนาด 20-40 คน อัตรา/วัน	600 บาท

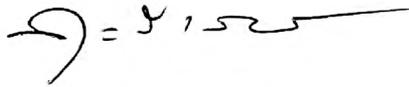
3. ค่ารถบริการนำชมสวน

- ผู้ใหญ่ 30 บาท
- เด็กสูงไม่เกิน 135 ซม. 10 บาท

ในส่วนหน่วยงานของรัฐหรือสถานศึกษา ขอความอนุเคราะห์ลดให้ไม่เกิน 50 % ส่วนหน่วยงานเอกชน ขอความอนุเคราะห์ลดให้ไม่เกิน 30 % โดยให้อยู่ภายในดุลยพินิจของรองผู้อำนวยการที่กำกับดูแลสำนักพัฒนาธุรกิจ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสุญาณี เวสสุบุตร)

ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

ประกาศอัตราค่าบริการสวนสัตว์
ฟรีค่าเข้าชมสวนสัตว์สำหรับผู้สูงอายุ

สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

สวนสัตว์เปิดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศแห่งนี้ ได้ถูกสรรค์สร้างด้วยฝีมือของธรรมชาติอย่างแท้จริง ผืนป่าอันอุดมสมบูรณ์บนเนื้อที่กว่า 5,000 ไร่แห่งนี้เป็นอาณาจักรของเหล่าสัตว์ป่ากว่า 3,000 ตัวกว่า 250 ชนิดพันธุ์ พร้อมให้ท่านเพลิดเพลินกันอย่างใกล้ชิดท่ามกลางธรรมชาติอันเขียวชอุ่ม กลางหุบเขา นอกจากนี้ยังมีบริการจัดกิจกรรมเข้าชมพิเศษสำหรับหน่วยงานและโรงเรียน อาทิ Car Rally/Walk Rally บริการห้องพักและห้องประชุมสำหรับจัดสัมมนา การฝึกอบรม อีกทั้งยังมี es-ta-te (เอส ตา เต้) เต้นท์สุดหรู ที่มีทั้งเตียง เครื่องปรับอากาศและอ่างอาบน้ำภายในกระโจมผ้า พร้อมให้ท่านให้ได้สัมผัสประสบการณ์ธรรมชาติเต็มรูปแบบ

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

เลขที่ 235 หมู่ 7 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110

โทรศัพท์ 038-318-444 โทรสาร 038-318-400

www.kkopenzoo.com

เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00 – 18.00 น.

บัตรผ่านประตู

ผู้ใหญ่	150 บาท
เด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม)	30 บาท
นักเรียนอนุบาล-ประถม (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
มัธยมต้น-มัธยมปลาย-ปวช (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
ปวส-มหาวิทยาลัย (ในเครื่องแบบ)	70 บาท
ทหาร-ตำรวจ (ในเครื่องแบบ)	70 บาท
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการ ภิกษุ-สามเณร	ฟรี

ADMISSION FEE (Foreign visitor)

ADULT 250 Bath

CHILD 100 Bath

ค่าจอดรถ Parking

รถจักรยานยนต์	40 บาท
รถยนต์	80 บาท
รถบัส	100 บาท

สวนสัตว์เชียงใหม่

สวนสัตว์เชียงใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 690 ไร่ ตั้งอยู่ท่ามกลางขุนเขาแมกไม้และกลิ่นอายของ ธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ ภายในผืนป่าใหญ่ของเขตอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงาม และมีองค์ความรู้ด้านสัตว์ป่า การอนุรักษ์วิจัยพันธุ์สัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์ให้ได้ศึกษา อาทิ หมีแพนด้า แรดอินเดีย โคอาล่า ชะมดเซ็ด พร้อมทั้งมีศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์น้ำขนาดใหญ่ ภายในอุโมงค์ใต้น้ำที่มีความยาวที่สุดในโลก อีกทั้งเมืองหิมะเทียม ที่ทุกท่านจะได้สัมผัสความหนาวเย็นของหิมะและความสนุกสนานของการเล่นสไลด์เดอร์ภายใต้อุณหภูมิตัดลบหรือจะเป็นสวนน้ำของเด็กที่มีเครื่องเล่นอันทันสมัย พร้อมทั้งท่านสัมผัสได้ภายในพื้นที่ของสวนสัตว์เชียงใหม่ ที่พร้อมจะสร้างความประทับใจและสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ อันแสนพิเศษให้เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวทุกท่านในทุกครั้งที่ได้มาเยี่ยมเยือน

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ : สวนสัตว์เชียงใหม่

เลขที่ 100 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-221-179

โทรสาร 053-222-283

www.chiangmaizoo.com

เปิดบริการทุกวัน : ตั้งแต่เวลา 08.00 – 18.00 น. ทุกวัน

บัตรผ่านประตู

ผู้ใหญ่	100 บาท
เด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม.)	20 บาท
นักเรียนอนุบาล-ประถม (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
มัธยมต้น-มัธยมปลาย-ปวช (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
ปวส-มหาวิทยาลัย (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ทหาร-ตำรวจ (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการ ภิกษุ-สามเณร	ฟรี

ADMISSION FEE (Foreign visitor)

ADULT 150 Bath

CHILD 70 Bath

ค่าจอดรถ Parking

รถจักรยานยนต์ 10 บาท

รถยนต์ 50 บาท

รถบัส 60 บาท

ชมเป็นหมู่คณะ ติดต่องานการตลาด 053-221-179 ต่อ 151, 152, 153

สวนสัตว์นครราชสีมา

สวนสัตว์นครราชสีมา ซาฟารีอีสาน เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศเหมาะสมตามหลักภูมิศาสตร์ การนำสัตว์จากแอฟริกามาจัดแสดง “The Big Five” 5 สัตว์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งทุ่งหญ้าแอฟริกา ได้แก่ สิงโต เสือดาว-เสือดำ ช้างแอฟริกา แรดขาว ควายป่าแอฟริกา นอกจากนี้ยังมียีราฟ ม้าลาย กลุ่มแอนติโลป ครอบครัวลิงชิมแปนซีใหญ่ที่สุด การแสดงแมวน้ำ มหาวิทยาลัยแมวน้ำแห่งแรกในประเทศไทย อาคารสัตว์หากินกลางคืน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ศูนย์ประชุมสัมมนา บ้านพักริมสระน้ำ สวนสัตว์นครราชสีมาให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชน โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังมีสวนน้ำที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งสระเด็ก เส้นทางน้ำวน สไลเดอร์ คิงคองยักษ์ และที่พักรัดเป็นพิเศษ เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และตัวเลือกกิจกรรมต่างๆ

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ : สวนสัตว์นครราชสีมา

เลขที่ 111 หมู่ 1 ถนนราชสีมา-ปักธงชัย ตำบลไชยมงคล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 044-934-647 โทรสาร 044-734-531

www.koratzoo.org

เปิดบริการทุกวัน : ตั้งแต่เวลา 08.00 – 18.00 น.

บัตรผ่านประตู

ผู้ใหญ่	100 บาท
เด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม)	20 บาท
นักเรียนอนุบาล-ประถม (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
มัธยมต้น-มัธยมปลาย-ปวช (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
ปวส-มหาวิทยาลัย (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ทหาร-ตำรวจ (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการ ภิกษุ-สามเณร	ฟรี

ADMISSION FEE (Foreign visitor)

ADULT 150 Bath

CHILD 70 Bath

ค่าจอดรถ Parking

รถจักรยานยนต์ 10 บาท

รถยนต์ 50 บาท

รถบัส 60 บาท

สวนสัตว์สงขลา

สวนสัตว์หนึ่งเดียวในภาคใต้ ตั้งอยู่บนภูเขารูปช้าง ใกล้หาดสมิหลาสงขลาห่างจากตัวเมืองหาดใหญ่ 23 กม. บนเนื้อที่ 878 ไร่ เป็นสวนสัตว์ ที่จัดภูมิทัศน์ บรรยากาศแบบร้อนชื้น (Tropical Rain Forest) ที่เน้นในความเป็นสถาบันการอนุรักษ์สัตว์ป่า พัฒนางค์ความรู้สู่การบริการที่เป็นเลิศในระดับอาเซียน มีสัตว์ป่าหายาก นานาชนิดและสัตว์ท้องถิ่นกว่า 1,092 ตัว เป็นศูนย์ขยายพันธุ์นกเงือก สมเสร็จ, เสือปลา, แมวป่าหัวแบน และ กระเจงควายที่ใกล้สูญพันธุ์ พิเศษกับการแสดงแม่น้ำและเพนกวินพาเหรด (seal show & penguin palace) การให้อาหารเสือ (feeding tiger) การแสดงวิถีชีวิตสัตว์ป่า (servival of wildlife) พร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์นอกห้องเรียน สำหรับนักเรียน นักศึกษาและกลุ่มต่างๆ ภายใต้โครงการเรียนรู้ภายในสวนสัตว์ นอกจากนี้ยังให้บริการสวนน้ำธรรมชาติกว่า 9 ไร่กับความเพลิดเพลินด้วยสระว่ายน้ำ อ่างน้ำวน อ่างจากุซซี่ สไลเดอร์ เครื่องเล่น จุดบริการ และมุมพักผ่อน พร้อมจุดชมวิวเมืองสงขลา ที่โอบล้อมด้วยสองทะเล คือทะเลอ่าวไทยและทะเลสาบสงขลา รวมทั้งบริการที่พักและร้านอาหารมานทะเลพร้อมบริการจัดงานเลี้ยง งาน ประชุม สัมมนา และกิจกรรมอื่นๆ เทียวสนุก สุดประทับใจ เทียวสวนสัตว์สงขลา

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ : สวนสัตว์สงขลา

เลขที่ 189 หมู่ 5 ถนนสงขลา-นาทวี ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 074-598-840, 074-598-555

โทรสาร 074-598-840

www.songkhlazoo.com

Email : songkhlazoo55@gmail.com

เปิดบริการทุกวัน : ตั้งแต่เวลา 08.00 – 18.00 น.

บัตรผ่านประตู

ผู้ใหญ่	100 บาท
เด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม.)	20 บาท
นักเรียนอนุบาล-ประถม (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
มัธยมต้น-มัธยมปลาย-ปวช (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
ปวส-มหาวิทยาลัย (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ทหาร-ตำรวจ (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการ ภิกษุ-สามเณร	ฟรี

ADMISSION FEE (Foreign visitor)

ADULT 150 Bath

CHILD 70 Bath

ค่าจอดรถ Parking

- รถจักรยานยนต์ 10 บาท
- รถยนต์ 50 บาท
- รถบัส 60 บาท

สวนสัตว์อุบลราชธานี

สวนสัตว์อุบลราชธานีใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 20 นาที จากสนามบินอุบลราชธานีก็จะถึงสวนสัตว์อุบลราชธานี อันอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติ ที่พร้อมจะมอบความรู้สึกราวกับอยู่ในป่ากลางเมือง นักท่องเที่ยวสามารถนั่งรถนำชมสภาพแวดล้อมจริงของป่า ซึ่งตามเส้นทางจะเห็นที่อยู่ของสัตว์เท่ากับนานาชนิด เช่น เก้ง กวาง ชนิดต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งส่วนจัดแสดงต่างๆ ได้ออกแบบด้านภูมิสถาปัตย์ให้กลมกลืนไปกับธรรมชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่าได้สัมผัสสัตว์ป่าอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ทางสวนสัตว์ยังมีที่พัก สไตล์ Jungle park ไว้บริการ หรือต้องการที่จะจัดประชุม สัมมนา จัดงานเลี้ยงต่างๆ สวนสัตว์ก็พร้อมบริการด้วยบรรยากาศที่แตกต่างจากสถานที่ทั่วไปท่ามกลางธรรมชาติและสัตว์ป่าไม่น้อยเลย

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ : สวนสัตว์อุบลราชธานี

เลขที่ 112 หมู่ 17 ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ 045-252-761 โทรสาร 045-252-762

fanpage: สวนสัตว์อุบลราชธานี ubon zoo

เปิดบริการทุกวัน : ตั้งแต่เวลา 08.00 – 18.00 น.

บัตรผ่านประตู

ผู้ใหญ่	100 บาท	
เด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม.)		20 บาท
นักเรียนอนุบาล-ประถม (ในเครื่องแบบ)		20 บาท
มัธยมต้น-มัธยมปลาย-ปวช (ในเครื่องแบบ)		20 บาท
ปวส-มหาวิทยาลัย (ในเครื่องแบบ)		50 บาท
ทหาร-ตำรวจ (ในเครื่องแบบ)		50 บาท
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการ ภิกษุ-สามเณร		ฟรี

ADMISSION FEE (Foreign visitor)

ADULT 150 Bath

CHILD 70 Bath

ค่าจอดรถ Parking

- รถจักรยานยนต์ 10 บาท
- รถยนต์ 50 บาท
- รถบัส 60 บาท

สวนสัตว์ขอนแก่น

สวนสัตว์ขอนแก่นหรือที่รู้จักกันในชื่อ สวนสัตว์เขาสวนกวาง (the land of deer) มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะชาวจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดอุดรธานี รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงของเรา คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอีกด้วย ด้วยพื้นที่ 4,696 ไร่ อันกว้างขวางรวมถึงสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นเป็นธรรมชาติ สวนสัตว์ของขอนแก่นเป็นบ้านของสัตว์หลากหลายชนิด โดยไฮไลท์ของที่นี่ ได้แก่ กลุ่มฝูงกวางที่นักท่องเที่ยวสามารถป้อนอาหารด้วยมืออย่างใกล้ชิด นกแก้วซัลคองัวร์ นี่ก็เป็นอีกหนึ่งชนิดที่สามารถเข้าไปสัมผัสและป้อนอาหารด้วยมือ สัตว์ที่อยู่ในกลุ่มกินเนื้อ เช่น สิงโตขาว สิงโต เสือโคร่งอินโดจีน วัลลาบีเผือก และสวนนกขนาดใหญ่ หรือจะเลือกชมทัศนียภาพธรรมชาติแบบมุมสูงที่จะให้คุณได้ชมธรรมชาติโดยรอบแบบ bird's eye view ที่สะพาน African Sky Walk หลังเสร็จจากการเที่ยวชมสวนสัตว์แล้ว ทางสวนสัตว์ยังมีบริการให้คุณได้สนุกสนานที่โซนสวนน้ำเปิดใหม่ที่ก่อสร้างบนภูเขาสวนกวางมองเห็นธรรมชาติรอบพื้นที่ได้ 360 องศา บนพื้นที่ขนาดใหญ่กว่า 15 ไร่ เพลิดเพลินกับสระน้ำวนสนุกสนานกับกระดานสไลด์ สุดตื่นเต้นกับสไลเดอร์ และพลาดไม้ได้ที่จะเลือกพักผ่อนในบ้านพักดอกไม้ หรือเลือกที่จะนอนสัมผัสกับบรรยากาศกลิ่นไอความเป็นธรรมชาติอย่างใกล้ชิดด้วยการนอนเตนท์ เป็นอีกหนึ่งอรรถรสที่คุณจะได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติยามค่ำคืน

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ สวนสัตว์ขอนแก่น

เลขที่ 88 หมู่ที่ 8 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น 40280

โทรศัพท์ 086-455-6341, 086-459-4192

www.khonkaenzoo.com

Email : khonkaenzoo@gmail.com

เปิดบริการทุกวัน : ตั้งแต่เวลา 08.00 – 18.00 น.

บัตรผ่านประตู

ผู้ใหญ่	100 บาท
เด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม.)	20 บาท
นักเรียนอนุบาล-ประถม (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
มัธยมต้น-มัธยมปลาย-ปวช (ในเครื่องแบบ)	20 บาท
ปวส-มหาวิทยาลัย (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ทหาร-ตำรวจ (ในเครื่องแบบ)	50 บาท
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการ ภิกษุ-สามเณร	ฟรี

ADMISSION FEE (Foreign visitor)

ADULT 150 Bath

CHILD 70 Bath

ค่าจอดรถ Parking

- รถจักรยานยนต์ 10 บาท
- รถยนต์ 50 บาท
- รถบัส 60 บาท

มาตรา ๑๑ (๘)
การช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจาก
การถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์
โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง

มาตรา ๑๑ (๙)
การให้คำแนะนำ ปรัชษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง
ในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของสำนักงานอัยการสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

๑. สำนักงานอัยการสูงสุดมีนโยบายเกี่ยวกับสังคมและคุณภาพชีวิต ในด้านความมั่นคงของชีวิตและสังคม โดยสนับสนุนการสร้างหลักประกันความมั่นคงและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒. การคุ้มครองสิทธิทางศาลแก่ประชาชน ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่นบัญญัติให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ เช่น การขอให้จัดตั้งผู้จัดการมรดก การตั้งผู้ปกครอง การถอนอำนาจปกครอง การขอรับบุตรบุญธรรม การตั้งผู้อนุบาล การขอให้ศาลสั่งเป็นคนสาบสูญ และอื่น ๆ ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงฐานะ รายได้ ของผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิและไม่คิดค่าตอบแทนใด ๆ จากผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิ แต่ทั้งนี้ ผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิจะต้องรับภาระค่าธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการชั้นศาลตามอัตราที่กฎหมายกำหนด แต่อย่างไรก็ตามหากผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิเป็นผู้ยากจน ไม่มีเงินเสียค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าว สามารถขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมได้

๓. การจัดให้มีบริการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยจัดให้มีพนักงานอัยการ นิติกร เจ้าหน้าที่ หรือ ทนายความอาสา ไว้บริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลดังกล่าว อย่างเพียงพอเพื่อให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วรวมทั้งมีการควบคุมดูแลและประเมินผลการให้บริการดังกล่าว ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องและเป็นธรรม ซึ่งการให้บริการดังกล่าว สำนักงานอัยการสูงสุด ให้บริการโดยไม่คิดค่าตอบแทนใด ๆ จากผู้ขอรับความช่วยเหลือ

การบริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ได้แก่ การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือในการจัดทำนิติกรรมสัญญา การให้ความช่วยเหลือในการประนอมข้อพิพาท และให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดี เช่น การรับว่าต่าง การรับแก้ต่าง การยื่นคำร้องในคดีแพ่ง คดีอาญา คดีแรงงาน และอื่น ๆ ดังนี้

(ก) การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมายเป็นการให้บริการแก่ประชาชนโดยเสมอภาคกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะ รายได้ โดยจะให้คำปรึกษาไปในทางที่ถูกที่ควรตามทำนองคลองธรรม ไม่เป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น และไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยงกฎหมาย

(ข) การให้ความช่วยเหลือในการจัดทำนิติกรรมหรือสัญญา จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เฉพาะประชาชนผู้ยากจนเท่านั้น โดยจัดทำไปตามประสงค์ของผู้ขอความช่วยเหลือ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปด้วยความ เป็นธรรมและไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย

(ค) การให้ความช่วยเหลือในการประนอมข้อพิพาท ให้กระทำโดยไม่คำนึงถึงฐานะ รายได้ ของผู้ขอรับความช่วยเหลือ เพื่อยุติข้อพิพาทอันจะมีผลให้เกิดความเป็นธรรมและความสงบเรียบร้อยในสังคม

/ (ง) การให้ความช่วยเหลือ...

-๒-

(ง) การให้ความช่วยเหลือในทางอรรถคดี ให้พิจารณาให้ความช่วยเหลือในกรณีต่อไปนี้

(๑) ในทางคดีอาญา ให้พิจารณารับว่าต่างหรือแตกต่างกันได้เฉพาะคดีที่เป็นความผิดอันยอมความได้ และผู้เสียหายหรือผู้ขอความช่วยเหลือยังมีร่องรอยหรือมอบคดีให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมาย และถ้าผู้ขอความช่วยเหลือเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีที่จะมาขอความช่วยเหลือ จะต้องปรากฏว่าผู้ขอความช่วยเหลือไม่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีที่พนักงานอัยการเป็นผู้สั่งคดีหรือเป็นโจทก์ และต้องปรากฏว่าผู้ขอความช่วยเหลือเป็นผู้ยากจนประกอบกับมีหลักฐานเพียงพอว่าผู้ขอความช่วยเหลือไม่ได้รับความเป็นธรรมสมควรได้รับความช่วยเหลือ

(๒) ในทางคดีแพ่ง และอื่น ๆ ให้พิจารณารับว่าต่างหรือแตกต่างกัน กรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ยากจนซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย เนื่องจากไม่ได้รับความเป็นธรรม

(ข) คดีที่มีเหตุจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควรให้ความช่วยเหลือ

(จ) การให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

(ฉ) สำหรับกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดจะได้รับดำเนินการให้ความช่วยเหลือตาม ๓ (ก) ถึง (จ) มีดังนี้

(๑) เรื่องที่รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีมติหรือคำสั่งเด็ดขาด ในเรื่องนั้นแล้ว

(๒) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะเป็นผู้ช่วยเหลือ และเรื่องอยู่ในระหว่างดำเนินการของหน่วยงานนั้น ๆ

(๓) เรื่องที่อธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาคสั่งยุติความช่วยเหลือแล้ว เว้นแต่ในกรณีที่มีพยานหลักฐานใหม่ อันจะทำให้ผลของการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเปลี่ยนแปลง

(๔) เรื่องที่คู่กรณีได้ตกลงประนีประนอมยอมความกันโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว เว้นแต่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในการประนีประนอมยอมความซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามระเบียบนี้ หรือผู้มีส่วนได้เสียขอให้แก้ไขหรือคัดค้านการประนีประนอมยอมความเดิมว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยมีหลักฐาน หรือข้อเท็จจริงเพิ่มเติมที่ปรากฏชัดในภายหลัง และการให้ความช่วยเหลือจะไม่เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิหรือประโยชน์ของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต และเสียค่าตอบแทน

(๕) เรื่องเกี่ยวกับคดีซึ่งผู้ร้องขอรับความช่วยเหลือมีนายความ หรือมีหน่วยงานอื่นให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่แล้ว

(๖) เรื่องที่เป็นคดีหรือข้อพิพาทอันเกี่ยวกับการดำเนินการ หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

กรณีตาม (๓) หากหัวหน้าพนักงานอัยการเห็นว่ามิใช่เหตุอันสมควรรับไว้ดำเนินการให้เสนอไปยังอธิบดีอัยการ หรืออธิบดีอัยการภาค เพื่อพิจารณาสั่ง

/กรณีตาม (๕) ...

-๓-

กรณีตาม (๕) หรือ (๖) หากหัวหน้าพนักงานอัยการเห็นว่ามิเหตุอันสมควร ให้พิจารณาสั่งรับไว้ดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป

คำสั่งไม่รับดำเนินการตามคำร้องขอรับความช่วยเหลือของหัวหน้าพนักงานอัยการในข้อนี้ ให้เสนออธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาค แล้วแต่กรณี เพื่อทราบโดยเร็ว หากอธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาค มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติไปตามนั้น

๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ โดยการเผยแพร่ ความรู้ทางหมายให้แก่ประชาชน

๕. การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ซึ่งมีสิทธิที่จะเรียกเอา ค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ เมื่อพนักงานอัยการ มีคำสั่งฟ้องและยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว พนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งผู้เสียหายให้ทราบถึงสิทธิที่จะเรียกเอา ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวพร้อมสอบถามว่าผู้เสียหายมีความประสงค์จะยื่นคำร้องเรียกเอาค่าสินไหมทดแทน ตามสิทธิหรือไม่ หากผู้เสียหายไปพบพนักงานอัยการพร้อมแจ้งความประสงค์ดังกล่าว พนักงานอัยการ จะดำเนินการให้ผู้เสียหายต่อไป

อนึ่ง ในกรณีที่ผู้เสียหายได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวจนเป็นที่พอใจแล้ว หรือ ได้ใช้สิทธิฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวด้วยตนเองแล้ว ผู้เสียหายอาจไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง เรียกเอาค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ อีก และ หากผู้เสียหายได้ใช้สิทธิยื่นคำร้องเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๔๔/๑ แล้ว จะไม่มีสิทธิยื่นฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าสินไหมทดแทนในเรื่องเดียวกันอีก เว้นแต่ ผู้เสียหายได้ขอให้ถอนคำร้องเพื่อจะไปฟ้องร้องดำเนินคดีด้วยตนเองตามกฎหมายต่อไป

๖. ในกรณีที่ผู้สูงอายุถูกบุคคลในครอบครัวกระทำความรุนแรงในครอบครัว ตามพระราชบัญญัติ คู้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๓ และ มาตรา ๔ ผู้สูงอายุหรือ ผู้ดูแลหรือผู้พบเห็นสามารถร้องขอความช่วยเหลือต่อพนักงานอัยการเพื่อขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอ คู้มครองสวัสดิภาพต่อศาลได้ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติคู้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๑๕ การพิจารณาคดีคู้มครองสวัสดิภาพ มาตรา ๑๗๑ - ๑๗๙ และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วย วิธีการดำเนินคดีคู้มครองสวัสดิภาพ พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๑ (๑๐)
การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม
ให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) (๙) (๑๐) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(๒) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง และการให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางารแก้ไขปัญหาคอบคร้ว ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ การดำเนินการช่วยเหลือใด ๆ แก่ผู้สูงอายุ ให้คำนึงถึงความเดือดร้อนและจำเป็น การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัว ชุมชน หรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถกลับไปอยู่กับครอบครัว ชุมชน หรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย

หน้า ๒๘

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประกาศนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง จะส่งเสริม สนับสนุนให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีส่วนร่วมหรือเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ดูแล และจัดบริการด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบในการคุ้มครองทางสังคมด้านผู้สูงอายุ ทั้งนี้ กรมกิจการผู้สูงอายุอาจสนับสนุนค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินงานตามความเหมาะสมก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ นอกจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ หากเห็นว่าผู้สูงอายุเดือดร้อนและจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ให้ดำเนินการประสานส่งต่อการทำงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๕ ในประกาศนี้

“ประสบความเดือดร้อน” หมายความว่า ถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ถูกทอดทิ้ง ประสบปัญหาด้านครอบครัว ด้านที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม

“ทารุณกรรม” หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้ผู้สูงอายุเสื่อมเสียเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือการกระทำความผิดทางเพศต่อผู้สูงอายุ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสภาพจิตหรือพฤติกรรมของผู้สูงอายุ สภาพสังคม สิ่งแวดล้อมหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ว่าผู้สูงอายุนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า การหลอกลวง การกล่าวเท็จ การใช้ให้ผู้สูงอายุกระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี หรือกระทำการใด ๆ โดยมิชอบ เพื่อให้ได้ประโยชน์จากผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้สูงอายุจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“ถูกทอดทิ้ง” หมายความว่า ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู ละเลยไม่เอาใจใส่ดูแล หรือไม่ดูแล อันอาจเกิดอันตรายต่อกายหรือจิตใจของผู้สูงอายุ

“เครื่องนุ่งห่ม” หมายความว่า เสื้อผ้า ผ้า เครื่องแต่งกายที่ใช้สวมหรือห่มเพื่อปิดบังร่างกายหรือสร้างความอบอุ่นให้ร่างกาย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งได้รับการแจ้งหรือได้รับคำขอความช่วยเหลือตามข้อ ๖

หมวด ๑

การแจ้งหรือยื่นคำขอรับการช่วยเหลือ

ข้อ ๖ ผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน บุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้พบเห็นผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อนให้ดำเนินการ ดังนี้

หน้า ๒๙

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

(๑) ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งหรือยื่นคำขอได้ที่กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว หรือกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือศูนย์ช่วยเหลือสังคม (๑๓๐๐)

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งหรือยื่นคำขอได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่อยู่ในจังหวัดนั้น

ทั้งนี้ กรณีผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน อาจแจ้งต่อหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อประสานงานให้หน่วยงานตาม (๑) หรือ (๒) ให้การช่วยเหลือต่อไป

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งหรือรับคำขอแล้ว ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ตลอดจนรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือ โดยวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของผู้สูงอายุแต่ละรายโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้นำส่งกรมสงเคราะห์หรือผู้วินิจฉัยในการช่วยเหลือ สอบข้อเท็จจริง วิเคราะห์ พิจารณา วินิจฉัยปัญหา วางแผนให้ความช่วยเหลือ และติดตามประเมินผล

หมวด ๒

การช่วยเหลือผู้สูงอายุถูกทารุณกรรม

ข้อ ๘ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือ ด้วยวิธีการ ดังนี้

(ก) นำผู้สูงอายุเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์และขอคำแนะนำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์

(ข) สอบถามข้อเท็จจริง พฤติการณ์ของการถูกทารุณกรรม

(ค) กรณีการทารุณกรรมเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอกให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด

(ง) กรณีการทารุณกรรมเกิดจากการกระทำของบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย ให้นำส่งกรมสงเคราะห์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุมอบหมายให้คำแนะนำแก่ครอบครัว หรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอยู่ด้วยเพื่อทำความเข้าใจให้สามารถดูแลผู้สูงอายุมิให้ถูกกระทำทารุณกรรมอีก แต่หากผู้สูงอายุประสงค์ดำเนินคดีให้ดำเนินการตามข้อ (ค) โดยอนุโลม

(จ) ให้การฟื้นฟูสภาพร่างกาย และจิตใจของผู้สูงอายุ ให้กลับไปสู่สภาวะปกติ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัวหรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยในกรณีที่ไม่สามารถฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัวหรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยได้ ให้ดำเนินการนำส่งผู้สูงอายุเข้ารับการดูแลในหน่วยงานที่กรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด หรือหน่วยงานเอกชนที่ยินยอมรับไว้ดูแล หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองดูแลต่อไป โดยความยินยอมของผู้สูงอายุ

หน้า ๓๐

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่อาจจัดให้ผู้สูงอายุพักอาศัยในหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือสถานที่อื่นซึ่งมีความปลอดภัยเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความยินยอมของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ เว้นแต่ผู้สูงอายุไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะให้ความยินยอมได้ด้วยตนเอง

หมวด ๓

การช่วยเหลือผู้สูงอายุถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๙ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือ ด้วยวิธีการ ดังนี้

(ก) สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น กรณีมีความจำเป็นให้นำผู้สูงอายุเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ และขอคำแนะนำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์

ทั้งนี้ การสอบข้อเท็จจริงให้รวมการสอบข้อเท็จจริงถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นตัวการหรือเป็นนายหน้าในการนำผู้สูงอายุมาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้สูงอายุถูกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นความผิดทางอาญาให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด

(ข) ให้การฟื้นฟูสภาพร่างกาย สภาพจิตใจ หรือฝึกอาชีพให้ผู้สูงอายุ ตามความต้องการและความเหมาะสม

(ค) กรณีผู้สูงอายุประสงค์จะกลับไปอยู่กับครอบครัว หรือบุคคลซึ่งผู้สูงอายุ มีความประสงค์จะไปอยู่ด้วยก็ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมของครอบครัวหรือบุคคลนั้น

ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่อาจจัดให้ผู้สูงอายุพักอาศัยในหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือสถานที่อื่นซึ่งมีความปลอดภัยเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความยินยอมของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ เว้นแต่ผู้สูงอายุไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะให้ความยินยอมได้ด้วยตนเอง

หมวด ๔

การช่วยเหลือผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือ ด้วยวิธีการ ดังนี้

(ก) สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น นำผู้สูงอายุเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์และขอคำแนะนำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์

ทั้งนี้ การสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลประวัติบุคคล ครอบครัว บุคคลที่เกี่ยวข้อง สภาพความเป็นอยู่ สภาพปัญหา ความต้องการ เพื่อให้การช่วยเหลือตามควรแก่กรณี

(ข) ให้นำส่งผู้สูงอายุเข้ารับการดูแลในสถานที่ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือหน่วยงานเอกชน หรือชุมชน ที่ยินยอมรับไว้ดูแล โดยความยินยอมของผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองดูแลต่อไป

(ค) ให้การฟื้นฟูสภาพร่างกาย สภาพจิตใจ หรือฝึกอาชีพให้ผู้สูงอายุ ตามความต้องการและความเหมาะสม

(ง) กรณีผู้สูงอายุประสงค์จะกลับไปอยู่กับครอบครัว หรือบุคคลซึ่งผู้สูงอายุ มีความประสงค์จะไปอยู่ด้วยกันก็ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมของครอบครัวหรือบุคคลนั้น

ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่อาจจัดให้ผู้สูงอายุพักอาศัยในหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือสถานที่อื่นซึ่งมีความปลอดภัยเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความยินยอมของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ เว้นแต่ผู้สูงอายุไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะให้ความยินยอมได้ด้วยตนเอง

หมวด ๕

การช่วยเหลือผู้สูงอายุประสบปัญหาด้านครอบครัว ด้านที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือ ด้วยวิธีการ ดังนี้

(ก) สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น ในกรณีมีความจำเป็นให้นำผู้สูงอายุเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์และขอคำแนะนำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์

ทั้งนี้ การสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลประวัติบุคคล ครอบครัว บุคคลที่เกี่ยวข้อง สภาพความเป็นอยู่ สภาพปัญหา ความต้องการ เพื่อให้การช่วยเหลือตามควรแก่กรณี

(ข) ให้คำแนะนำ ปรึกษา หรือการดำเนินการอื่นใด รวมทั้งปรึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ อันควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย หรือประสานเพื่อให้ได้รับคำปรึกษาปัญหาทางครอบครัวและปัญหาชีวิต บริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ หรือบริการอื่นของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

(ค) การช่วยเหลือในด้านที่พักอาศัย ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ (ข) โดยอนุโลม

(ง) การช่วยเหลือเป็นอาหาร และหรือเครื่องนุ่งห่ม ให้เพียงพอและเหมาะสม กรณีจะช่วยเหลือเป็นค่าอาหาร และหรือค่าเครื่องนุ่งห่ม ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒ โดยอนุโลม

ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่อาจจัดให้ผู้สูงอายุพักอาศัยในหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือสถานที่อื่นซึ่งมีความปลอดภัยเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความยินยอมของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ เว้นแต่ผู้สูงอายุไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะให้ความยินยอมได้ด้วยตนเอง

หน้า ๓๒

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

หมวด ๖

การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๑๒ ในกรณีเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดในหมวดข้างต้นตามประกาศนี้ และเห็นว่าผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อนมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเป็นค่าพาหนะเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม หรือค่ารักษาพยาบาลเบื้องต้น ให้พิจารณาช่วยเหลือตามความจำเป็นและเหมาะสมได้ไม่เกินวงเงินครั้งละสามพันบาท ทั้งนี้ ไม่เกินสามครั้งต่อคนต่อปี โดยถือตามปีงบประมาณ

ข้อ ๑๓ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ ให้เจ้าหน้าที่จัดให้ผู้สูงอายุ ยื่นคำขอรับการช่วยเหลือ โดยเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการขอหลักฐาน ดังนี้

(๑) กรณีผู้สูงอายุแจ้งหรือขอรับความช่วยเหลือด้วยตนเองให้นำบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวอื่นที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ ที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชน หรือสำเนา ทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (เล่มสีน้ำเงิน) มาแสดง

(๒) กรณีบุคคลอื่นนอกจากผู้สูงอายุมายื่นคำขอแทนผู้สูงอายุจะต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่นที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐที่มีรูปถ่าย และเลขประจำตัวประชาชน มาแสดง

(๓) กรณีผู้สูงอายุไม่มีหลักฐานตาม (๑) และ (๒) ให้มีหนังสือรับรองว่าผู้สูงอายุมีถิ่นที่อยู่ ในพื้นที่นั้นจริงจากนายอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น หรือพนักงานปกครอง หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้อำนวยการเขต หรือนายกเมืองพัทยา หรือประธานชุมชน ซึ่งทางราชการให้การรับรองหรือแต่งตั้งแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ การพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินในการช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณา อนุมัติการช่วยเหลือ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ การช่วยเหลือ

หมวด ๗

การรายงานผล

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บันทึกข้อมูลการให้ความช่วยเหลือทุกครั้งในระบบฐานข้อมูลของกรมกิจการผู้สูงอายุ

หน้า ๓๓

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ รายงานผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือ แบบประเมินผลความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบทุกสิ้นเดือน และให้สรุปผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นปีงบประมาณด้วย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ ในกรณีผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน บุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้พบเห็นผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อนได้แจ้งหรือยื่นขอรับการช่วยเหลือตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง และการให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับให้ถือว่าได้แจ้งหรือยื่นคำขอรับการช่วยเหลือตามประกาศนี้

ข้อ ๑๘ ในกรณีมีปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามประกาศนี้ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จตุติ ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ

ว่าด้วยการให้บริการผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงได้กำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยการให้บริการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการให้บริการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการให้บริการผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามระเบียบนี้ และได้รับอนุญาตให้เข้าใช้บริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“ผู้อำนวยการศูนย์” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖ ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้ใช้บริการ

ข้อ ๗ ผู้สูงอายุที่มีความประสงค์เข้าใช้บริการในศูนย์ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

(๒) ไม่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล

(๓) ไม่เป็นโรคติดต่อ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓

(๔) มีความสมัครใจ

(๕) สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน

(๖) ไม่มีอาการทางจิตที่รุนแรง หรือมีพฤติกรรมด้านลบที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อื่น

(๗) ไม่ติดสารเสพติด หรือติดสุรา

(๘) กรณีคนเร่ร่อน ถูกทอดทิ้ง หรือไร้ที่พึ่ง ต้องผ่านกระบวนการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อน เช่น การเยี่ยมครอบครัว/ชุมชน การหาอาชีพที่เหมาะสม เป็นต้น

ข้อ ๘ ผู้สูงอายุที่มีความประสงค์เข้าอยู่ในศูนย์ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ และต้องเป็นผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) ฐานะยากจน

(๒) ไม่มีที่อยู่อาศัย

(๓) ขาดผู้อุปการะ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือดูแล

หมวด ๒

ประเภทของการให้บริการ

ข้อ ๙ ศูนย์ให้บริการ ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑) ศูนย์บริการผู้สูงอายุ สำหรับให้บริการผู้สูงอายุที่มาขอใช้บริการที่ศูนย์ ได้จัดไว้ในเวลากลางวัน

(๒) บ้านพักผู้สูงอายุมี ๓ ประเภท ดังนี้

ก. ประเภทสามัญ ได้แก่ การให้บริการดูแลผู้สูงอายุ โดยไม่เสียค่าบริการ

ข. ประเภทหอพัก ได้แก่ การให้บริการดูแลผู้สูงอายุ โดยเสียค่าบริการให้ศูนย์ ตามอัตราที่กรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด

ค. ประเภทปลูกบ้านอยู่เอง ได้แก่ การให้บริการผู้สูงอายุ โดยอนุญาตให้ผู้สูงอายุ ปลูกบ้านพักอยู่อาศัยในบริเวณศูนย์ ตามหลักเกณฑ์ที่กรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด

หมวด ๓

การเข้าใช้บริการในศูนย์

ข้อ ๑๐ การขอเข้าใช้บริการในศูนย์ ให้ผู้สูงอายุหรือผู้เกี่ยวข้องยื่นสมัครขอใช้บริการ ดังนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นเรื่องที่กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือศูนย์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ในส่วนภูมิภาค ให้ยื่นเรื่องที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือศูนย์ ให้ผู้อำนวยการศูนย์มีอำนาจในการอนุญาตให้ผู้สูงอายุเข้าใช้บริการในศูนย์

หน้า ๓

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

หมวด ๔
ข้อปฏิบัติของผู้ใช้บริการ

- ข้อ ๑๑ ผู้ใช้บริการจะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้
- (๑) ปฏิบัติตามคำสั่งและระเบียบที่กำหนดขึ้นในศูนย์
  - (๒) แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย
  - (๓) รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่ทะเลาะวิวาทหรือชกชนน ยุง ส่งเสริม ให้ผู้ใดกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนต่อระเบียบของศูนย์
  - (๔) ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม
  - (๕) ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและใช้โดยประหยัด
  - (๖) เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศูนย์จัดให้ตามความเหมาะสม
- ข้อ ๑๒ ผู้ใช้บริการจะต้องไม่ประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- (๑) มีพฤติกรรมฉันทู้สาว หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างผู้ให้บริการ
  - (๒) ทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น
  - (๓) นำบุคคลภายนอกเข้ามาค้างแรมในศูนย์ และห้ามผู้ให้บริการไปค้างแรมที่อื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - (๔) กระทำการใด ๆ ซึ่งก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น
  - (๕) มีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ในครอบครอง
    - ก. เฮโรอีน ผิ่น กัญชา ทินเนอร์ ยาอันตราย หรือสิ่งเสพติดต่าง ๆ
    - ข. สุรา หรือเครื่องดองของเมา
    - ค. อุปกรณ์การพนัน
    - ง. อาวุธ หรือของมีคมทุกชนิด หรือสิ่งที่ใช้เป็นอาวุธได้
    - จ. วัตถุระเบิด หรือเชื้อเพลิง
    - ฉ. สิ่งของอื่น ๆ ซึ่งผู้อำนวยการศูนย์จะกำหนดและประกาศเพิ่มขึ้น
  - (๖) เล่นการพนันทุกชนิด
  - (๗) ลักทรัพย์ของผู้อื่น
  - (๘) สูบบุหรี่ หรือจูดรูปเทียนบูชาพระในเรือนนอน
  - (๙) เสพสุราหรือของมีเมาทุกชนิดในบริเวณศูนย์
  - (๑๐) นำสัตว์ทุกชนิดมาเลี้ยงในบริเวณศูนย์
  - (๑๑) นำอาหารไปรับประทานนอกห้องอาหาร ยกเว้นผู้ป่วยที่ได้รับอนุญาตแล้ว
  - (๑๒) ประกอบอาหารในเรือนนอน
  - (๑๓) นำทรัพย์สินของทางราชการมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

(๑๔) ทำลายทรัพย์สินของทางราชการ

(๑๕) กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนความสงบสุขของผู้อื่นหรือราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

หมวด ๕

มาตรการสำหรับผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ข้อ ๑๓ เมื่อผู้สูงอายุเข้าใช้บริการในศูนย์ ให้ผู้อำนวยการศูนย์แจ้งข้อห้ามและข้อปฏิบัติตามระเบียบนี้ และคำสั่งหรือระเบียบที่ศูนย์กำหนดขึ้นให้ผู้สูงอายุทราบ โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วยว่าผู้ให้บริการมีความเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบและคำสั่งที่รับทราบทุกประการ ผู้ให้บริการที่ฝ่าฝืนระเบียบหรือคำสั่งที่ได้รับแจ้งไว้ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ความผิดครั้งที่ ๑ ให้ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ความผิดครั้งที่ ๒ ทำทัณฑ์บนไว้เป็นหนังสือ
- (๓) ความผิดครั้งที่ ๓ พิจารณาสั่งให้ออกจากศูนย์

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าหน้าที่ผู้พบเห็นผู้ให้บริการกระทำความผิด เป็นผู้รายงานตามสายการบังคับบัญชาเพื่อสืบสวนหรือสอบสวนข้อเท็จจริง แล้วพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๕ ผู้ให้บริการรายใดจงใจกระทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการหรือประทุษร้ายต่อร่างกายของเจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการด้วยกันหรือกระทำความผิดทางอาญา ให้ผู้อำนวยการศูนย์ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายแล้วรายงานให้ กรมกิจการผู้สูงอายุทราบทันที

หมวด ๖

การพ้นสภาพของผู้ให้บริการ

ข้อ ๑๖ ผู้ให้บริการจะพ้นสภาพการเข้าอยู่ในศูนย์ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ลาออก
- (๒) ออกจากศูนย์เกินกว่าวันลาที่ได้รับอนุญาต หรือออกจากศูนย์โดยไม่ได้รับอนุญาตติดต่อกันเกินกว่า ๓๐ วัน
- (๓) ถึงแก่กรรม
- (๔) ส่งตัวไปยังหน่วยงานอื่น
- (๕) ครบกำหนดการเข้าใช้บริการ
- (๖) กระทำผิดทางอาญา และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องขอรับตัวไปควบคุมเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้ใช้บริการพ้นสภาพตามข้อ ๑๖ ให้ผู้อำนวยการศูนย์จำหน่ายออกจากทะเบียน
แล้วรายงานให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ ให้ถือว่าผู้รับบริการตามระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการให้บริการ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับเป็นผู้ใช้บริการตามระเบียบนี้
ในกรณีผู้ขอรับบริการรายได้ได้ยื่นสมัครไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ยื่นขอใช้บริการ
ตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

อนุสันต์ เทียนทอง

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

มาตรา ๑๑ (๑๑)
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน
อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๕๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๖ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ หรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยา

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัย ปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทย ก่อนการปฏิบัติ

หน้า ๖

เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๕๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

ปลัดกระทรวงมหาดไทยอาจมอบอำนาจตามวรรคสอง ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน
- (๓) มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้ลงทะเบียน และยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใด
ในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวง
มหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

หมวด ๒

ขั้นตอนการยื่นคำขอ

ข้อ ๗ ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปีให้ผู้ที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป
ในปีงบประมาณถัดไป ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่
ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยมีหลักฐานดังนี้

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๕๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๑) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

(๒) ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา

(๓) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา สำหรับกรณีและผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเองได้ตามวรรคหนึ่ง อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนก็ได้

ข้อ ๗/๑ ในกรณีผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ให้ถือว่าเป็นผู้ได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ ๘ ในกรณีผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หนึ่งย้ายภูมิลำเนาไปอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยจ่าย เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดิมยังคงจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจนกว่าจะสิ้นสุดปีงบประมาณนั้น หากมีความประสงค์จะรับเบี้ยยังชีพกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ต้องไปลงทะเบียนเพื่อขอรับเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ก่อนสิ้นปีงบประมาณ

หมวด ๓

การตรวจสอบและจัดทำทะเบียนประวัติผู้มีสิทธิ

ข้อ ๙ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้จังหวัดแจ้งรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงิน สงเคราะห์ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณถัดไป

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งของเมืองพัทยา ให้เมืองพัทยากำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๐ ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบ สถานะของผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและให้ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแสดงการดำรงชีวิตอยู่ต่อองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยจะแสดงด้วยตนเองหรือให้มีการรับรองของ นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นก็ได้

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๕๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบการดำรงชีวิตอยู่ของผู้สูงอายุดังกล่าว จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร หรือหลักฐานอื่นที่สามารถตรวจสอบได้

หมวด ๔

งบประมาณและวิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๑๑ การตั้งงบประมาณและวิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๒ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้จ่ายในอัตราเดือนละห้าร้อยบาท หรือตามมติคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๓ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หรือในนามบุคคลที่รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นรายเดือนภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน

ในการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับมอบอำนาจต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่ได้รับมอบอำนาจและต้องได้รับการยืนยันว่าผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังมีชีวิตอยู่

การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้ปฏิบัติตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด หรือตามที่ตกลงกันเป็นอย่างอื่น

หมวด ๕

การสิ้นสุดการได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๑๔ สิทธิของผู้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้สิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖

(๓) แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๕๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

กรณีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าวสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ สั่งระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับบุคคลดังกล่าวทันที

ข้อ ๑๕ กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตาย ให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นแจ้งการตายต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่อในทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งการตายและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่อในทะเบียนนั้น แจ้งแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามข้อ ๘ ต่อไป

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับข้อ ๘ กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๔ (๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

หากไม่มีผู้คัดค้านในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อส่งถอนรายชื่อ และระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทันที

ในกรณีที่มีการคัดค้านในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนแล้วรายงานผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ ระเบียบนี้มีให้กระทบต่อสิทธิของผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่มีอยู่ก่อนหรือในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และให้ถือว่าผู้สูงอายุดังกล่าวเป็นผู้ได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

บุญจง วงศ์ไตรรัตน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๒ กันยายน ๒๕๖๐

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่เห็นชอบให้ขยายเวลาการเปิดรับลงทะเบียนผู้สูงอายุเป็นวันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ของทุกปี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ให้ผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในปีงบประมาณถัดไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยมีหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

(๒) ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา

(๓) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา สำหรับกรณีและผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเองได้ตามวรรคหนึ่ง อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนก็ได้”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๒ กันยายน ๒๕๖๐

“ข้อ ๘ ผู้สูงอายุผู้ใดที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ ต่อมาผู้สูงอายุผู้นั้นได้ย้ายภูมิลำเนาไปอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ผู้สูงอายุผู้นั้นไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่นับตั้งแต่วันที่ย้ายแต่ไม่เกินเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ในปีงบประมาณถัดไป โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมที่จ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุผู้นั้นทราบเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ในระหว่างปีงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมที่จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยังคงจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อไปจนกว่าจะสิ้นปีงบประมาณ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ ภายในเดือนธันวาคมของทุกปีให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งบันทึกรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในระบบสารสนเทศตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด พร้อมทั้งรายงานจังหวัดเพื่อส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นใช้เป็นข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณและจัดสรรงบประมาณ”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ เกี่ยวกับการให้กรมบัญชีกลาง สามารถจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ตามนโยบายของรัฐบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ (๔) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

(ก) ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

(ข) ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ค) ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

ที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ

บุคคลตาม (ก) (ข) หรือ (ค) ไม่รวมถึง ผู้พิการหรือผู้ป่วยเอดส์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือผู้ที่ได้รับสวัสดิการอื่นตามมติคณะรัฐมนตรี”

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

“การโอนเงินเข้าบัญชีให้กับผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจประสานผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้”

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เกี่ยวกับการให้กรมบัญชีกลาง สามารถจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ตามนโยบายของรัฐบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หรือในนามบุคคลที่รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือน ภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน

ในการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับมอบอำนาจต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ และต้องได้รับการยืนยันว่าผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังมีชีวิตอยู่ ณ วันที่ ๑ ของทุกเดือน

การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้เป็นไปตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด หรือตามที่ตกลงกันเป็นอย่างอื่น

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ มีนาคม ๒๕๖๒

การโอนเงินเข้าบัญชีให้กับผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นหน่วยดำเนินการ”

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก อุนพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๑ (๑๒)
การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑๒) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี หมายถึง การช่วยเหลือเป็นเงินในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณีรายละเอียดสามพันบาท

ข้อ ๕ การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีนั้น ผู้สูงอายุที่ตายต้องเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) อายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(๒) สัญชาติไทย

(๓) ผู้สูงอายุที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เว้นแต่ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แต่ยังไม่ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือยังไม่ได้ลงทะเบียน ให้ผู้อำนวยการเขต หรือนายอำเภอ หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเมืองพัทยา หรือประธานชุมชน เป็นผู้ออกหนังสือรับรอง ตามแบบที่อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด

หน้า ๒๕

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีตามประกาศนี้ให้รวมถึงผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์ สถานดูแล สถานคุ้มครอง หรือสถานใด ๆ ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน ซึ่งจัดการศพตามประเพณีโดยมูลนิธิ สมาคม วัด มัสยิด โบสถ์

ข้อ ๖ การยื่นคำขอเพื่อขอรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ให้ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศพตามประเพณีรายนั้นยื่นคำขอในท้องที่ที่ผู้สูงอายุมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือภูมิลำเนา ในขณะที่ถึงแก่ความตาย ดังต่อไปนี้

(๑) กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานเขต

(๒) จังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ หรือสำนักงานเทศบาล หรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือศาลาว่าการเมืองพัทยา แบบคำขอรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด

ข้อ ๗ ผู้ยื่นคำขอรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีตามข้อ ๖ ต้องยื่นคำขอภายในกำหนดหกเดือนนับตั้งแต่วันที่ออกใบมรณบัตรพร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) ใบมรณบัตรของผู้สูงอายุ

(๒) บัตรสวัสดิการแห่งรัฐของผู้สูงอายุ หรือหนังสือรับรองตามข้อ ๕ (๓)

(๓) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ กรณีการจัดการศพตามประเพณีโดยมูลนิธิ สมาคม วัด มัสยิด โบสถ์ ให้แนบหนังสือแสดงการจดทะเบียน หรืออนุญาตให้สร้าง จัดตั้ง หรือดำเนินงานมูลนิธิ สมาคม วัด มัสยิด โบสถ์ด้วย

(๔) สมุดบัญชีหรือเลขที่บัญชีธนาคารของผู้ยื่นคำขอ เว้นแต่ประสงค์จะขอรับเงินสด ให้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ

(๕) หนังสือรับรองเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศพตามประเพณี ซึ่งออกโดยบุคคลตามข้อ ๕ (๓) หรือหัวหน้าหน่วยงานตามข้อ ๕ วรรคสอง สำหรับกรณีผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำขอและผู้รับรองต้องไม่เป็นคนเดียวกัน แบบหนังสือรับรองให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุกำหนด

ข้อ ๘ การอนุมัติจ่ายเงินสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

(๑) กรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

(๒) จังหวัดอื่น ให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

ข้อ ๙ ในกรณีผู้ที่มีคุณสมบัติและได้ยื่นคำขอเพื่อรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีถูกต้องตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์

หน้า ๒๖

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและได้ยื่นคำขอดังกล่าวถูกต้องตามประกาศนี้

ข้อ ๑๐ ในกรณีมีปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จุติ ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๑ (๑๓)
การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การจัดบริการสถานที่ท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

หน้า ๒

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๑๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง

การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการจัดบริการ

เพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยว

และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และข้อ ๕ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ”

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนส่งเสริมการจัดบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้สิทธิสำหรับผู้สูงอายุทุกคนในสถานที่ท่องเที่ยว หรือ สนามกีฬา หรือสถานออกกำลังกายอื่นๆ

(๑) กำหนดมาตรฐานการบริการอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุใน สถานที่ท่องเที่ยว หรือสนามกีฬา หรือสถานออกกำลังกายอื่นๆ

หน้า ๓

เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๑๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

---

(๒) ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกความปลอดภัยและลดอัตราค่าเข้าชม หรือการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยว สนามกีฬา หรือสถานออกกำลังกาย

ข้อ ๓ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ

(๑) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดให้มีบริการและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมยามว่างและการพักผ่อน สำหรับผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

สนธยา คุณปลื้ม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๑ (๑๓)
การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

**การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน
หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ
และวัฒนธรรม**

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๑๓) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๕๖ และข้อ ๑๐ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม จึงได้ออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม”

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จัดให้มีการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) จัดให้มีมาตรฐานการให้บริการอำนวยความสะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุในพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และสถานที่จัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) ลดอัตราค่าเข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความเหมาะสม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๔) รมรงค้ให้ประชาชนเน้นถึงความเหมาะสมและตระหนักถึงการให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุ ในการเข้าชมพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘

นางอุไรวรรณ เทียนทอง

(นางอุไรวรรณ เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๑๑ (๑๓)
การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิที่ได้รับ

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ และเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๓) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ และเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ดังนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปให้ตระหนักถึงสิทธิของผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) ประสานขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ และบุคลากรของหน่วยงานให้ทราบสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

(๓) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทราบถึงสิทธิของผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๔) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผ่านสื่อหรือช่องทางอื่น ๆ และส่งเสริมองค์กรเครือข่ายร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๑ (๑๓)
การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
การได้รับการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรื่อง กำหนดกิจการที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

โดยที่ภารกิจเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของประเทศ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองไว้ให้เป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งสมควรที่หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะได้ให้ความสำคัญและดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรื่อง กำหนดสิทธิผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดสิทธิของผู้สูงอายุในการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ กำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ รวม ๖ หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ตามมาตรา ๑๑ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนั้น จึงสมควรกำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ (๑๕) มาตรา ๑๖ (๓๑) มาตรา ๑๗ (๒๙) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบให้ออกประกาศ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านค่าใช้จ่ายของบุคลากรในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงออกประกาศกำหนดกิจการ ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ดังนี้

ข้อ ๑ การจัดให้มีบุคลากรและค่าใช้จ่ายของบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒ การสนับสนุนการฝึกอบรม การพัฒนาบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในเขตพื้นที่จังหวัด และอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้สำหรับการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในเขตพื้นที่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นอำนาจ และหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๓๒๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๓ การสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นค่าตอบแทนและอบรมบุคลากรเพื่อหน้าที่ในการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเจียดจ่ายจากเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหลือจ่าย หากไม่เพียงพอให้เสนอของบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

(๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าตอบแทนบุคลากรเพื่อหน้าที่ในการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และการเบิกค่าใช้จ่าย

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ มาตรา ๘๕ (๑๐) และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๖ มาตรา ๗๔ (๙) และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า ผู้สูงอายุตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่ มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งได้ผ่านประเมินตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนด

“อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระยะยาว ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

“การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า การบริการดูแลที่บ้านและชุมชน เพื่อให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ด้านอนามัยพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัด ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ตลอดจนแนะนำการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นการรักษาพยาบาล

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ข้อ ๔ การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยอาจหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย กรมการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยก็ได้

ข้อ ๕ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไป เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ได้แก่อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่งช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น

สำหรับค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตราค่าตอบแทนตามข้อ ๔ โดยให้ตั้งงบประมาณในหมวดค่าตอบแทน ประเภทค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการ อันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม และความจำเป็นด้วย

ข้อ ๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระยะยาว หรือจัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น เพื่ออบรมให้ความรู้แก่บุคคลในท้องถิ่นของตนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นหรือเพื่ออบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นของตนก็ได้ โดยให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้าร่วมการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ข้อ ๗ การเบิกจ่ายเงินและหลักฐานการจ่ายตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๘ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในระยะยาว และหลักเกณฑ์
วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของ
อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ส่งพร้อมหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๒๒๙๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒)

ข้อ ๑ คุณสมบัติของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและลักษณะต้องห้ามของอาสาสมัครบริบาล
ท้องถิ่น

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์
  - (๒) เป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
  - (๓) ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่งช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น
  - (๔) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยได้รับค่าตอบแทนประจำ
- ข้อ ๒ ขอบเขตและเงื่อนไขการทำหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น
- อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- (๑) ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
  - (๒) ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เช่น การอาบน้ำ การทำความสะอาดร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การเคลื่อนย้าย การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ การขับถ่าย การไปพบแพทย์ การรับประทานยา เป็นต้น
  - (๓) ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Basic health care service) เป็นการดูแลสุขภาพภายใต้การกำกับของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้น การประเมินสุขภาพเบื้องต้น เช่น การประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐาน และการประเมินกิจวัตรประจำวันที่ไม่ซับซ้อนมากเกินไป การประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ การทำแผลเบื้องต้น การประเมินสัญญาณชีพ การดูแลเรื่องยาเบื้องต้น กิจกรรมกระตุ้นสมองในกลุ่มที่มีภาวะสมองบกพร่องระยะแรก การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมหรือมีอาการทางสมอง เป็นต้น
  - (๔) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นกับครอบครัวและการประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ
  - (๕) ประเมินปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเบื้องต้นและประสานงานในการส่งต่อได้อย่างถูกต้อง
  - (๖) การบริการให้การดูแลตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)
  - (๗) ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัดอื่นๆ ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
- ข้อ ๓ จำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๑) ให้มีจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งอย่างน้อย ๒ คน ยกเว้นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ น้อยกว่า ๔ คน หรือในช่วงระยะเวลาใดมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงน้อยกว่า ๔ คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นน้อยกว่า ๒ คน ก็ได้

-๒-

(๒) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่มากกว่า ๘ คน และมีความจำเป็น อาจกำหนดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มากกว่า ๒ คน ก็ได้ โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเหมาะสมและความจำเป็นของพื้นที่ และขอบเขตการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นแต่ละคน

(๓) เพื่อให้การกำหนดจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำฐานข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยให้ขอความร่วมมือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ/หรือสถานบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สสำรวจและคัดกรองจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์เธล (ADL) ทั้งนี้ ควรปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันทุกปี ก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๔ อัตราค่าตอบแทนและการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไป จะต้องใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

(๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่าวันละ ๘ ชั่วโมง และไม่น้อยกว่าเดือนละ ๒๐ วัน จะได้รับเงินค่าตอบแทนตามอัตราดังนี้

(๑.๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท

(๑.๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมกับบริบาลท้องถิ่น จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท

(๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) น้อยกว่า ๒๐ วัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามสัดส่วนจำนวนวันที่ปฏิบัติงานในเดือนนั้น

(๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่ครบ ๘ ชั่วโมง แต่ไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง ให้นับเป็นครึ่งวัน

ข้อ ๕ การพ้นจากการเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

(๑) ยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ลาออกต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๒) เมื่อบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับผู้รับบริการในพื้นที่ ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงแล้วเห็นว่า มีสมรรถนะหรือผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น หลุดปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ให้เสนอความเห็นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

(๓) ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติหน้าที่ไม่ผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมกับบริบาลท้องถิ่น จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ให้ครบ ๑๒๐ ชั่วโมง จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรมโดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

-๓๖-

ข้อ ๖ การกำกับและควบคุมการปฏิบัติงาน

(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการลงเวลาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นให้เหมาะสมกับลักษณะงาน สถานที่ที่ปฏิบัติ

(๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมินสมรรถนะของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

(๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นทุก ๆ ๓ เดือน เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน รับฟังปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน โดยอาจเชิญหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

มาตรา ๑๓
กองทุนผู้สูงอายุ

หน้า ๑๐๓

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน

การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๔) (๗) และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

หน้า ๑๐๔

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

หมวด ๒

การบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

ข้อ ๕ กองทุนมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๖ คณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลางและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงาน ในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ จำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๗ คณะกรรมการบริหารกองทุน มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หน้า ๑๐๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

หมวด ๓

การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๘ ให้เปิดบัญชีกองทุนไว้ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง หรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี เรียกว่า “บัญชีกองทุนผู้สูงอายุ”

ข้อ ๙ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานกองทุนและมีความจำเป็น กองทุนสามารถเปิดบัญชีเงินฝากไว้ ณ ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ชื่อบัญชีเดียวกันกับข้อ ๘ เพื่อใช้จ่ายตามแผนงานประจำปีได้ หรือภายในวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๐ เงินที่จะเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุ ได้แก่

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น
- (๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

ข้อ ๑๑ ให้กองทุนผู้สูงอายุรับเงินตามข้อ ๑๐ (๑) และ (๒) นำฝากเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุ กรมบัญชีกลาง

ข้อ ๑๒ เงินที่ได้รับตามข้อ ๑๐ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ในส่วนกลางให้นำส่งเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุที่เปิดไว้ ณ ธนาคารในส่วนกลางตามข้อ ๙ ภายในสามวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเงิน หากได้รับเงินในวันเดียวกันหนึ่งหมื่นบาทให้นำฝากธนาคารในวันรุ่งขึ้นนับจากวันที่ได้รับเงิน

ในส่วนภูมิภาคให้นำส่งเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุที่เปิดไว้ ณ ธนาคารตามวรรคหนึ่ง ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน ถ้าวันใดได้รับเงินเกินกว่าหนึ่งหมื่นบาทให้นำส่งโดยด่วนอย่างช้าในวันทำการรุ่งขึ้น หรือให้นำส่งสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุภายในระยะเวลาเช่นเดียวกัน เพื่อนำเข้าบัญชีกองทุนผู้สูงอายุที่ฝากไว้ที่ธนาคารต่อไป

ข้อ ๑๓ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน

หน้า ๑๐๖

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘

ข้อ ๑๔ การใช้จ่ายกองทุนให้ใช้จ่ายภายใต้วัตถุประสงค์ข้อ ๕ โดยให้ใช้จ่ายตามรายการดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินสนับสนุนแผนงาน และโครงการในการส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านการศึกษา สังคม ศาสนา ข้อมูลข่าวสาร อาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัคร การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน

(๒) จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง รวมทั้งประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่พักอาศัย หรือเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

(๓) จ่ายเป็นเงินกู้ให้ผู้สูงอายุได้กู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ

(๔) จ่ายเป็นเงินอุดหนุนองค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำแนะนำปรึกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี รวมทั้งการแก้ไขปัญหาครอบครัว

(๕) จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ เช่น การบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ การติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุน

(๖) จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่น ๆ เพื่อการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการมอบหมายส่งจ่ายเงินกองทุน หลังจากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนแล้ว

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานทำหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบการจ่ายเงินกองทุน

ข้อ ๑๗ ในการจ่ายเงินให้มีหลักฐานการจ่ายแก่บริภคษาไว้ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบตามระเบียบของทางราชการด้วย

ข้อ ๑๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินหรือการปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม หากไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบของราชการได้ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

หน้า ๑๐๗

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘

หมวด ๔

การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

ข้อ ๑๕ ให้นำเงินกองทุนไปหาผลประโยชน์ได้ดังนี้

- (๑) ฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ
- (๒) ซื้อพันธบัตรรัฐบาล
- (๓) ซื้อตราสารการเงินอื่นตามที่กระทรวงการคลังเห็นชอบ
- (๔) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๕

การจัดการกองทุน

ข้อ ๒๐ การบัญชีให้จัดทำตามหลักบัญชีคู่ เกณฑ์คงค้าง ตามหลักการและนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ พังบัญชีมาตรฐานและมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

การปิดบัญชีให้กระทำปีละครั้ง โดยถือปีงบประมาณเป็นรอบปีบัญชี และให้จัดทำงบการเงิน พร้อมทั้งรายละเอียดประกอบส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบและรับรองภายในเก้าสิบ วันนับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้ว ให้ส่งสำเนา การเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางและสำนักงบประมาณทราบต่อไป

ข้อ ๒๑ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานจัดทำรายงานรับจ่ายเงินและยอดคงเหลือของกองทุน เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุน และส่งสำเนากรมบัญชีกลางปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๒๒ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดีและให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ของสำนักงาน ดำเนินการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงินการบัญชี และการพัสดุ พร้อมข้อเสนอแนะและปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานของกองทุนตามระเบียบนี้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ

หน้า ๑๐๘

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะการเงิน

และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๕) (๖) และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

หน้า ๑๐๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน

ข้อ ๕ โครงการที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินจากกองทุน ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นโครงการที่มีผลต่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ หรือการดำเนินงานของกองทุน

(๒) กรณีเป็นโครงการของหน่วยงานภาครัฐควรเป็นโครงการใหม่และเร่งด่วนที่ไม่ได้ตั้งงบประมาณรองรับ และไม่เป็นโครงการต่อเนื่อง

(๓) กรณีเป็นโครงการขององค์กรภาคเอกชน หรือองค์กรของผู้สูงอายุต้องไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการ และแหล่งทุนอื่น ๆ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๗ เพื่อให้ได้รายละเอียดประกอบการพิจารณาอนุมัติยิ่งขึ้น คณะกรรมการบริหารกองทุนหรือสำนักงานอาจให้ผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรที่เสนอขอรับการสนับสนุนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจงรายละเอียดหรือแสดงหลักฐานเพิ่มเติม หรือจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงยังสำนักงาน หรือสถานที่ดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรที่เสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนผู้สูงอายุด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ผู้ประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน จะต้องมีความสมัครใจดังนี้

(๑) เป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรภาคเอกชน หรือองค์กรของผู้สูงอายุที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

(๒) มีผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

(๓) มีระบบการบริหารงานรวมทั้งระบบการเงิน การบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

(๔) เป็นผู้มีคุณสมบัติอื่นตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

ข้อ ๙ การยื่นขอรับการสนับสนุนในเขตกรุงเทพมหานครให้ยื่นต่อสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

หน้า ๑๑๐

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘

สำหรับในส่วนภูมิภาคให้ยื่นต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน

ให้สำนักงานทำหน้าที่ตรวจสอบและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแต่ละโครงการพร้อมทั้งเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนด้วย

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุน พิจารณานุมัติการขอสนับสนุนเงินกองทุนอย่างน้อยทุกสองเดือน เว้นแต่ไม่มีการเสนอเรื่องเพื่อขอรับการสนับสนุน

ในกรณีกรรมการบริหารกองทุนหรือบุคคลที่มีส่วนได้เสียกับโครงการที่ขอรับการสนับสนุนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาโครงการนั้น

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานแจ้งผลการอนุมัติให้ผู้ขอรับการสนับสนุนทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงาน ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดทำทะเบียนหน่วยงาน หรือองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน เพื่อควบคุมกำกับดูแลและติดตามประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินของกองทุน

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับอนุมัติ

ข้อ ๑๓ หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับเงินจากกองทุนต้องรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากกองทุนตามแบบที่ผู้อำนวยการกำหนด

หากหน่วยงานหรือองค์กรมิได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินให้ผู้อำนวยการหรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการมอบหมายระงับการจ่ายเงินงวดต่อไปไว้ก่อน แล้วดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับเงินจากกองทุนจะต้องยินยอมให้สำนักงานตรวจเยี่ยมการดำเนินงานตามที่ได้รับเงินจากกองทุน หรือให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจเอกสารเกี่ยวกับบัญชีทะเบียนและหลักฐานอื่น ๆ ตลอดจนสอบถามหรือสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

หมวด ๓

การจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุน

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยปิดบัญชีปีละหนึ่งครั้ง ตามปีงบประมาณ และนำส่งให้สำนักงานภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

หน้า ๑๑๑

เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๒๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานรวบรวมงบการเงินประจำปีและรายละเอียดประกอบของเงินกองทุนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อจัดทำงบการเงินกองทุนในภาพรวม ส่งให้หน่วยตรวจสอบภายในของสำนักงานตรวจสอบ ก่อนส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่สิ้นปีงบประมาณ

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีงบประมาณ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ

หน้า ๑

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๔๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๓

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนผู้สูงอายุ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตัดจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“ลูกหนี้” หมายความว่า ผู้สูงอายุที่ได้กู้เงินจากกองทุน และให้รวมถึงผู้ค้ำประกันหนี้ผู้สูงอายุด้วย

“หนี้สูญ” หมายความว่า หนี้ที่มีการติดตามทวงถามโดยมีหลักฐานที่แน่นอนว่า จะไม่ได้รับชำระหนี้และได้รับอนุมัติให้ตัดจำหน่ายหนี้สูญจากผู้มีอำนาจแล้ว

“การตัดจำหน่ายหนี้สูญ” หมายความว่า การตัดจำหน่ายหนี้ลูกหนี้ที่เป็นหนี้สูญ ตามข้อ ๖ ออกจากบัญชีลูกหนี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่

หน้า ๒

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๔๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการตัดจำหน่ายหนี้สูญ

ข้อ ๕ ให้บุคคลต่อไปนี้มีอำนาจในการอนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญออกจากบัญชีลูกหนี้

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ หนี้ของลูกหนี้แต่ละรายไม่เกินห้าหมื่นบาท

(๒) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หนี้ของลูกหนี้แต่ละรายเกินห้าหมื่นบาทขึ้นไป แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ข้อ ๖ หนี้ที่ตัดจำหน่ายเป็นหนี้สูญต้องเป็นหนี้ที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) หนี้ที่ได้ติดตามทวงถามกับลูกหนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ ที่จะชำระหนี้ได้ หรือไม่สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ และการดำเนินการบังคับชำระหนี้หรือการดำเนินคดีต่อไปจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงหรือไม่คุ้มกับหนี้ที่จะได้รับชำระหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนอีกต่อไป

(๒) หนี้ที่ลูกหนี้ได้ถึงแก่กรรม พิกار ทุพพลภาพ หรือวิกลจริต หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ และไม่มีทรัพย์สินใดที่จะชำระหนี้หรือคดทอดแก่ทายาทอันจะนำมาบังคับชำระหนี้ได้

(๓) หนี้ที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลจนถึงที่สุดแล้วแต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดได้จนพ้นกำหนดระยะเวลาบังคับคดี

(๔) หนี้ที่ขาดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายแล้ว

(๕) หนี้อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุเห็นสมควร

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการติดตามทวงถามหนี้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุกำหนด

ข้อ ๗ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการติดตาม ทวงถาม เร่งรัดให้มีการชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ ๘ หนี้สูญที่ตัดจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้ของกองทุนเป็นเพียงการดำเนินการทางบัญชีเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่กรณีไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุกำหนดจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามกฎหมายได้

หน้า ๓

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๕๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๓

ข้อ ๕ ในกรณีผู้มีอำนาจตามข้อ ๕ เห็นว่าการตัดจำหน่ายหนี้สูญเป็นผลมาจากเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๔ ให้ดำเนินการหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบใช้หรือผู้ร่วมรับผิดชอบใช้ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๐ หน้าที่เข้าลักษณะตัดจำหน่ายหนี้สูญตามข้อ ๖ และผู้มีอำนาจตามข้อ ๕ ได้อนุมัติให้ตัดจำหน่ายหนี้สูญแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้ถือเป็นรายการในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

หน้า ๘

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การรับเงิน การจัดสรรเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข การรับเงิน การจัดสรรเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๕) (๘) มาตรา ๑๕/๓ วรรคสอง และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดสรรเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เงินบำรุงกองทุน” หมายความว่า เงินที่กองทุนได้รับจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิต ในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบ ในอัตราร้อยละสองของภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบ ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

“เงินบริจาค” หมายความว่า เงินเบี้ยยังชีพหรือเงินอื่นที่มีผู้บริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยตามระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ข้อ ๕ ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพต้องเป็นผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับสิทธิในโครงการเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ข้อ ๖ สิทธิรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

หน้า ๙

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

(๒) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๕

(๓) แจ้งสถานะสิทธิเป็นหนังสือต่อกระทรวงการคลัง หรือหน่วยงานที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๗ ให้เปิดบัญชีไว้ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ๓ บัญชี ประกอบด้วย

(๑) บัญชี “กรมกิจการผู้สูงอายุสำหรับภาษีสรรพสามิตและสุรายาสูบ”

(๒) บัญชี “กองทุนผู้สูงอายุสำหรับภาษีสรรพสามิตและสุรายาสูบ”

(๓) บัญชี “กองทุนผู้สูงอายุสำหรับเงินบริจาคเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย”

บัญชีตาม (๑) มีวัตถุประสงค์ในการรับเงินบำรุงกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต บัญชีตาม (๒) และ (๓) มีวัตถุประสงค์ในการรับเงินบำรุงกองทุน และเงินบริจาคสำหรับจัดสรรเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนดำเนินการรับเงิน จัดสรรเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินบำรุงกองทุนและเงินบริจาค โดยให้กรมบัญชีกลางจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้พิจารณาอัตราการจ่าย โดยคำนึงถึงจำนวนเงินของกองทุนตามระเบียบนี้ และจำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพตามข้อ ๕

การจ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กรมบัญชีกลางเบิกจากบัญชีตามข้อ ๗ (๒) และ (๓) ในรหัสกองทุน ปีงบประมาณใดมีเงินเหลือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนนำมาจัดสรรตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ วิธีปฏิบัติในเรื่องการเงินที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม หากไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการได้ให้ขอทำความตกลงกับกรมบัญชีกลาง

หมวด ๒

เงินบำรุงกองทุน

ข้อ ๑๐ เมื่อกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับเงินบำรุงกองทุนแล้ว ให้ผลักส่งเงินในบัญชีตามข้อ ๗ (๑) เข้าบัญชีตามข้อ ๗ (๒) ภายในห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับ

ให้กรมกิจการผู้สูงอายุตรวจสอบเงินในบัญชีตามข้อ ๗ (๑) มิให้เกินสี่พันล้านบาทต่อปีงบประมาณ หากในปีงบประมาณใดได้รับเงินบำรุงกองทุนเกินสี่พันล้านบาท ให้นำส่วนที่เกินนั้นส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ

หมวด ๓

เงินบริจาค

ข้อ ๑๑ ให้เปิดบัญชีกองทุนประเภทบัญชี “ออมทรัพย์” ไว้ที่ธนาคารกรุงไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ดังนี้

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

(๑) ส่วนภูมิภาคเรียกว่าบัญชี “กองทุนผู้สูงอายุสำหรับเงินบริจาคเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยจังหวัด”

(๒) ส่วนกลางเรียกว่าบัญชี “กองทุนผู้สูงอายุสำหรับเงินบริจาคเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย”

ข้อ ๑๒ ดอกผลที่เกิดจากเงินตามบัญชีในข้อ ๑๑ให้นำมารวมจัดสรรเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดรวบรวมเงินตามบัญชีในข้อ ๑๑ (๑) และรายชื่อของผู้บริจาคทุกสิ้นเดือน

ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดโอนเงินตามบัญชีในข้อ ๑๑ (๑) เข้าบัญชีในข้อ ๑๑ (๒) พร้อมส่งข้อมูลรายละเอียดของผู้บริจาคให้กองทุนภายในห้าวันทำการนับแต่วันสิ้นเดือน

ข้อ ๑๔ เมื่อกองทุนได้รับเงินตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ แล้วให้นำฝากเข้าบัญชีตามข้อ ๗ (๓) ภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน

หมวด ๔

การรายงานผลการดำเนินงาน

ข้อ ๑๕ ให้กรมบัญชีกลางรายงานผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการจัดเก็บ การนำส่งเงิน การยกเว้น การลดหย่อน และการขอคืน
เงินบำรุงกองทุนผู้สูงอายุ สำหรับสินค้าสุราและยาสูบ

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕/๑ มาตรา ๑๕/๒ และมาตรา ๑๕/๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงวางระเบียบปฏิบัติในการจัดเก็บ การนำส่งเงิน การยกเว้น การลดหย่อน
และการขอคืนเงินบำรุงกองทุนผู้สูงอายุ สำหรับสินค้าสุราและยาสูบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดเก็บ การนำส่งเงิน
การยกเว้น การลดหย่อน และการขอคืนเงินบำรุงกองทุนผู้สูงอายุ สำหรับสินค้าสุราและยาสูบ
พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“สุรา” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

“ยาสูบ” หมายความว่า ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

“ภาษี” หมายความว่า ภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้า
สุราและยาสูบ

“ผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษี
สรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสุราและยาสูบ

ข้อ ๔ ให้ผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน ส่งเงินบำรุงกองทุนในอัตราร้อยละสองของภาษี
ที่เก็บจากสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

ในการคำนวณเงินบำรุงกองทุนตามอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หากมีเศษของหนึ่งสตางค์
ให้ปัดทิ้ง

ข้อ ๕ ให้ผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน ส่งเงินบำรุงกองทุนตามแบบ ผส. ๑/๐๑
ทำระเบียบนี้ พร้อมกับการชำระภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสุราและยาสูบ ณ สถานที่
ยื่นแบบชำระภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

กรณีการยื่นแบบชำระภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสุราและยาสูบ ผ่านเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต ที่เว็บไซต์กรมสรรพสามิต <http://www.excise.go.th> ให้ถือว่าเป็นการยื่นแบบชำระภาษี
สรรพสามิต ณ กรมสรรพสามิต

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ข้อ ๖ กรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน ไม่ส่งเงินบำรุงกองทุน หรือส่งภายหลัง ระยะเวลาที่กำหนด หรือส่งเงินบำรุงกองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน จะต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ไม่ส่งหรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนด หรือจำนวนเงินที่ส่งขาดไป แล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดส่งจนถึงวันที่ส่งเงินบำรุงกองทุนครบถ้วน ทั้งนี้ เงินเพิ่มจะต้องไม่เกินจำนวนเงินบำรุงกองทุน และให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินบำรุงกองทุนด้วย

การคำนวณระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

ข้อ ๗ การนำส่งเงินบำรุงกองทุน ให้นำส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลังของกรมกิจการผู้สูงอายุ ชื่อบัญชี “กรมกิจการผู้สูงอายุสำหรับภาษีสรรพสามิตและสุรयाาสูบ” โดยดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับกรมศุลกากร ให้สำนักงานศุลกากรหรือด่านศุลกากร หรือหน่วยจัดเก็บที่เรียกชื่อ เป็นอย่างอื่นเป็นผู้จัดเก็บและนำส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลังของหน่วยจัดเก็บ และให้นำส่งโดยวิธีการโอน ขยายบิลเข้าบัญชีเงินฝากคลังของกรมกิจการผู้สูงอายุ

(ก) ในการส่งเงินให้หน่วยจัดเก็บจัดทำใบส่งเงินบำรุงกองทุนตามแบบ ผส. ๑/๐๒ และ บัญชีสรุปรายละเอียดการรับ - ส่งเงินบำรุงกองทุนตามแบบ ผส. ๑/๐๓ รายงานให้กองทุนทราบ ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป

(ข) ให้หน่วยจัดเก็บจัดทำรายงานการจัดเก็บเงินบำรุงกองทุนประจำเดือนตามแบบ ผส. ๑/๐๔ ส่งให้ส่วนกลางของกรมศุลกากร ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป และ

(ค) ให้กรมศุลกากรรายงานการนำส่งเงินในภาพรวมให้กองทุนทราบภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

(๒) สำหรับกรมสรรพสามิต ให้สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพสามิต พื้นที่สาขา หรือหน่วยจัดเก็บที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น เป็นผู้จัดเก็บและนำส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลัง กรมสรรพสามิต และให้กรมสรรพสามิตนำส่งโดยวิธีการโอนขยายบิลเข้าบัญชีเงินฝากคลังของกรมกิจการ ผู้สูงอายุ และรายงานให้กองทุนทราบภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

ข้อ ๘ การนำส่งเงินบำรุงกองทุนเพื่อเป็นรายได้กองทุน ให้กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นผู้นำส่ง โดยดำเนินการดังนี้

(๑) ให้นำเงินจากบัญชีเงินฝากคลังของกรมกิจการผู้สูงอายุ ชื่อบัญชี “กรมกิจการผู้สูงอายุ สำหรับภาษีสรรพสามิตและสุรयाาสูบ” ส่งให้กองทุนภายในวันที่ ๒๐ ของเดือนถัดไป

การนำส่งเงินข้างต้น ให้แจ้งการนำส่งเงินบำรุงกองทุนและหลักฐานการนำส่งเงินบำรุงกองทุน ส่งให้กองทุนภายในห้าวันทำการ นับแต่วันนำส่งเงินให้กองทุน

(๒) การส่งเงินให้แก่กองทุนตามข้อ ๘ (๑) ให้นำส่งปีงบประมาณละไม่เกินสี่พันล้านบาท ส่วนที่เหลือให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินภายในสามสิบวัน นับจากวันที่กองทุนได้รับเงินครบสี่พันล้านบาท

หน้า ๓

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบได้รับการยกเว้น ลดหย่อน หรือคืนภาษีให้ได้รับการยกเว้น ลดหย่อน หรือคืนเงินบำรุงกองทุนด้วย

การขอรับเงินบำรุงกองทุนคืนจากกองทุน ให้อธิบดีกรมสรรพสามิต หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งคืนเงินบำรุงกองทุน โดยใช้วิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับวิธีการขอคืนภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราหรือยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ส่งออกแจ้งความประสงค์ขอคืนหรือยกเว้นเงินบำรุงกองทุนพร้อมกับคำขอคืนหรือยกเว้นค่าภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบ

ข้อ ๑๑ สำหรับสินค้าสุราหรือยาสูบที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร ให้ได้รับการยกเว้นการส่งเงินบำรุงเข้ากองทุน โดยให้ผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนแจ้งความประสงค์ขอยกเว้นภาษี พร้อมกับการขออนุญาตส่งออกสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ตามแบบ ผส. ๑/๐๕

ข้อ ๑๒ การดำเนินการอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

อภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๖ ของระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จึงออกประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

“หน่วยงานภาครัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นกรม ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

“องค์กรภาคเอกชน” หมายความว่า องค์กรที่มีชื่อของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และเป็นองค์กรที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

“องค์กรของผู้สูงอายุ” หมายความว่า องค์กรที่ผู้สูงอายุรวมตัวกันดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

“ผู้สูงอายุที่ขอผู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทยที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเงินทุนประกอบอาชีพ โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

“ผู้อำนวยกร” หมายความว่า ผู้อำนวยกรสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

ข้อ ๓ คุณสมบัติของผู้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน มีดังนี้

(๑) กรณีเป็นหน่วยงานภาครัฐ

(ก) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

(ข) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือมีหน้าที่ดำเนินการในการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง หรือมีหน้าที่ตามกฎหมายในการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

(๒) กรณีองค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรของผู้สูงอายุที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล หรือได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

(ก) จะต้องดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ต่อเนื่องจนถึงวันขึ้นคำขอไม่น้อยกว่าหกเดือน

(ข) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่จะยื่นคำขอไม่น้อยกว่าหกเดือน

(ค) มีบุคลากร หรืออาสาสมัครในการปฏิบัติงานประจำ หรือมีที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุ

(ง) มีผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

(จ) มีระบบการบริหารงานรวมทั้งระบบการเงินการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

(๓) กรณีองค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรของผู้สูงอายุที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

(ก) จะต้องดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุต่อเนื่องจนถึงวันขึ้นคำขอไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ข) มีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรของผู้สูงอายุที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล หรือองค์กรสาธารณประโยชน์รับรองว่าเป็นองค์กรที่มีผลงานเกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

(ค) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่จะยื่นคำขอไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ง) มีบุคลากร หรืออาสาสมัครในการปฏิบัติงานประจำ หรือมีที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุ

(จ) มีผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

(ฉ) มีระบบการบริหารงานรวมทั้งระบบการเงินการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

(๔) กรณีผู้สูงอายุขอขู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติและมีบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่ผู้อำนวยการกำหนดค่าประกัน

ข้อ ๔ ลักษณะโครงการที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินจากกองทุนต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) โครงการที่มีวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินงานชัดเจน มีผลต่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ หรือการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) โครงการที่สร้างการมีส่วนร่วมของบุคคลหรือหน่วยงานหรือประชาชนเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
- (๓) โครงการของหน่วยงานภาครัฐ ควรเป็น โครงการใหม่และเร่งด่วนที่ไม่ได้ตั้งงบประมาณรองรับ และไม่เป็นโครงการต่อเนื่อง
- (๔) กรณีโครงการขององค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรของผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการ และแหล่งทุนอื่น ๆ เว้นแต่กรณีได้รับแต่ไม่เพียงพอ
- (๕) โครงการลักษณะอื่นๆ ที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติหรือคณะกรรมการเห็นสมควรให้การสนับสนุน

ข้อ ๕ ราชการค่าใช้จ่าย และวงเงินที่กองทุนให้การสนับสนุนให้เป็นไปตามอัตราราชการและวงเงิน ดังนี้

- (๑) จ่ายเป็นเงินสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินการตามแผนงาน และโครงการในการส่งเสริมการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพ สังคม ศาสนา ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร อาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัคร การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายชุมชน เช่น
  - (ก) การส่งเสริมการศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุ โดยการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลความรู้และข่าวสาร รวมทั้งการเชิญผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรในการอบรม บรรยาย อภิปราย การสาธิต เพื่อสร้างความรู้และเพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุ และให้ผู้สูงอายุรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมปัจจุบัน
  - (ข) การส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนาระบบเฝ้าระวังเกื้อกูล และดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน
  - (ค) การรณรงค์และเสริมสร้างความตระหนักเพื่อให้บุตรหลานได้แสดงความกตัญญู กตเวทิต่อผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน และเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย
  - (ง) การส่งเสริมกลุ่มกิจกรรมของผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ มีโอกาสร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ การออกกำลังกาย บริการตรวจสุขภาพ บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ การนวดแผนไทย และการส่งเสริมการป้องกันและการดูแลสุขภาพตนเอง
  - (จ) การส่งเสริม และพัฒนาการดำเนินงานศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ

(ฉ) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้ามาเป็นอาสาสมัครและร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมโดยรวม และการเผยแพร่ความรู้ ภูมิปัญญา และประสบการณ์ของผู้สูงอายุให้กับชุมชน

(ช) การฝึกอาชีพ เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ และมีรายได้ โดยมีการรวมกลุ่มจัดทำกิจกรรม เช่น งานเกษตรกรรม งานประดิษฐ์สำหรับผู้สูงอายุเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีรายได้เสริม การจัดหาตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

(ซ) การส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งหรือการพัฒนาเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านหรือชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการช่วยเหลือตนเองได้รับการดูแลเบื้องต้น และเป็นการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ครอบครัวและชุมชน

(ฅ) การส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชมรม ศูนย์ผู้สูงอายุ โดยการจัดประชุมสัมมนา การสนับสนุนกิจกรรมการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้นำองค์กรของผู้สูงอายุและเครือข่าย

(ญ) การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

(ฎ) การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุในที่สาธารณะ

(๒) จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง รวมทั้งประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่พัก อาหาร หรือเครื่องนุ่งห่ม เช่น

(ก) การอุปการะผู้สูงอายุในรูปแบบสถานสงเคราะห์หรือศูนย์บริการผู้สูงอายุ

(ข) การสร้างหรือปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่พักในชุมชน เป็นการให้ความช่วยเหลือในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการซ่อมแซม ปรับปรุงที่พักอาศัยของผู้สูงอายุกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในชุมชน เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและจิตที่ดี อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย รายละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(ค) การช่วยเหลือผู้สูงอายุประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องอาหาร หรือเครื่องนุ่งห่ม โดยช่วยเป็นเงินหรือสิ่งของ รายละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ช่วยได้ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อหนึ่งปีงบประมาณ

(๓) จ่ายเป็นเงินกู้ให้ผู้สูงอายุได้กู้ยืมเงิน เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพโดยให้กู้ยืมเป็นรายบุคคลได้คนละไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท หรือกู้ยืมเป็นรายกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้กลุ่มละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และให้ชำระคืนเป็นรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ทั้งนี้ ผู้ขอกู้ยืมเงินต้องไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่น หรือ ได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(๔) จ่ายเป็นเงินอุดหนุนองค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำแนะนำปรึกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี รวมทั้งการแก้ไขปัญหาคอขวด โดยการช่วยเหลือเป็นค่าฤชาธรรมเนียมศาล และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินคดี ทั้งนี้ ให้ขออนุมัติจากคณะกรรมการเป็นรายคดีไป

(๕) จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน เช่น การบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ การติดตามประเมินผลและตรวจสอบ การดำเนินงานของกองทุนตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๖) จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่น ๆ เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรแล้วเสนอคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติให้ความเห็นชอบต่อไป

ทั้งนี้ วงเงินและรายการค่าใช้จ่ายตาม (๑) ถึง (๔) ให้เป็นไปตามประกาศกำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย หากไม่มีวงเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่ประกาศไว้ ให้นำอัตราและรายการตามระเบียบของทางราชการมาดำเนินงาน

ในกรณีที่อัตราวงเงินและรายการที่กำหนดไว้ตาม (๑) ถึง (๖) ไม่สามารถใช้ดำเนินงานได้อย่างเพียงพอกับความจำเป็น ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเป็นกรณีไป

ข้อ ๖ กรอบวงเงินโครงการ ประกอบด้วย

(๑) โครงการขนาดเล็ก หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

(๒) โครงการขนาดกลาง หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินเกิน ๕๐,๐๐๐ ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) โครงการขนาดใหญ่ หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินเกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป

ข้อ ๗ การเสนอโครงการ หรือคำขอผู้ยืมเงิน หรือคำขอสนับสนุนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มให้เป็นไปตามแบบเอกสารที่ผู้อำนวยการกำหนด

ข้อ ๘ การยื่นขอรับการสนับสนุนจากกองทุน

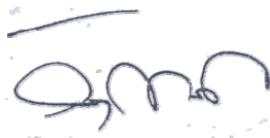
(๑) กรณีผู้มีภูมิลำเนาหรือที่ตั้งของสำนักงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

(๒) กรณีผู้มีภูมิลำเนาหรือที่ตั้งของสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้ยื่นต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ให้สำนักงานตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ หรือความจำเป็นและเหมาะสมของคำขอเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการด้วย

ข้อ ๕ การรายงาน และการติดตามผลให้เป็นไปตามแบบที่ผู้อำนวยการกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

(นายวัลลภ พลอยทับทิม)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ประธานกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ
เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามข้อ ๖ ของระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒)

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (๑) ของประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) จ่ายเป็นเงินกู้ให้ผู้สูงอายุได้กู้ยืม เพื่อเป็นทุนการประกอบอาชีพ โดยให้กู้ยืมเป็นรายบุคคลได้คนละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือกู้ยืมเป็นรายกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้กลุ่มละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และให้ชำระคืนรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ทั้งนี้ผู้ขอกู้ยืมเงินต้องไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายวัลลภ พลอยทับทิม)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ประธานกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

ข้อกำหนดกรมกิจการผู้สูงอายุ
ว่าด้วยคุณสมบัติผู้สูงอายุ ผู้ค้าประกัน และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ
จากกองทุนผู้สูงอายุ ประเภทรายบุคคล
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้สูงอายุ ผู้ค้าประกัน และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ และเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๔) ของระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยการพิจารณานอมนิติการจ่ายเงิน การจัดทำรายงานสถานะทางการเงิน และการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบข้อ ๓ (๔) ของประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุจึงออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้สูงอายุ ผู้ค้าประกัน และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ประเภทรายบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕ ”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้สูงอายุ ผู้ค้าประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

กรณีที่อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุไม่สามารถชี้ขาดได้ ให้เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติผู้สูงอายุ และผู้ค้าประกัน

ข้อ ๕ ผู้สูงอายุเงินทุนประกอบอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) อายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
- (๒) ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเงินทุนประกอบอาชีพ โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ
- (๓) มีความสามารถในการประกอบอาชีพที่ขอรับการสนับสนุน

- ๒ -

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) มีปัจจัยในการสนับสนุนการประกอบอาชีพ

(๖) มีสถานที่ในการประกอบอาชีพของผู้ช่อกู้ยืมอยู่ภายในจังหวัดเดียวกันกับที่ผู้ช่อกู้ยืมได้ยื่นคำร้องช่อกู้ยืมไว้

(๗) ไม่เป็นผู้ช่อกู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุ หรือไม่เป็นผู้ค้ำประกันตามข้อ ๖ (๕)

(๘) ในกรณีมีคู่สมรส คู่สมรสต้องมีคุณสมบัติตาม (๗) ด้วย

คู่สมรสตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงบุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยา

โดยมิได้จดทะเบียนสมรส

ข้อ ๖ ผู้ค้ำประกันการช่อกู้ยืมให้แก่ผู้ช่อกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายแต่มีอายุไม่เกินห้าสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ และมีสัญชาติไทย

(๒) มีภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎรอยู่ในจังหวัดเดียวกับผู้ช่อกู้ยืมในขณะที่ผู้ช่อกู้ยืมได้ยื่นคำช่อกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ

(๓) ประกอบอาชีพที่มีรายได้หรือเงินเดือนประจำไม่น้อยกว่าค่าพินบาท

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) ไม่เป็นผู้ค้ำประกันหนี้ผู้สูงอายุอื่นที่ได้ช่อกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลหรือรายกลุ่มจากกองทุนผู้สูงอายุ

(๖) ไม่เป็นคู่สมรสหรือบุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสของช่อกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

หมวด ๒

หลักเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนผู้ช่อกู้ยืม และผู้ค้ำประกัน

ข้อ ๗ การพิจารณาให้คะแนนผู้ช่อกู้ยืม มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ความรับผิดชอบของผู้ช่อกู้ยืมต่อครอบครัว

(ก) รับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวบางส่วน เท่ากับ ๕ คะแนน

(ข) รับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวทั้งหมด เท่ากับ ๐ คะแนน

(๒) ภาระหนี้สินของผู้ช่อกู้ยืม

(ก) ผู้ช่อกู้ยืมและครอบครัวไม่มีภาระหนี้สิน เท่ากับ ๑๐ คะแนน

(ข) ผู้ช่อกู้ยืมและครอบครัวมีภาระหนี้สิน เท่ากับ ๕ คะแนน

(๓) ความสามารถในการประกอบอาชีพที่ขอรับการสนับสนุน

(ก) มีความสามารถในการประกอบอาชีพสูง เท่ากับ ๓๐ คะแนน

(ข) มีความสามารถในการประกอบอาชีพปานกลาง เท่ากับ ๑๕ คะแนน

(ค) ไม่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ เท่ากับ ๐ คะแนน

- ๓ -

- (๔) ความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ
(ก) อาชีพที่ทำอยู่ในขณะยื่นขอกู้ยืม	เท่ากับ ๒๐ คะแนน
(ข) อาชีพที่เคยทำหรือมีทักษะในการประกอบอาชีพ	เท่ากับ ๑๕ คะแนน
(ค) อาชีพใหม่และผ่านการฝึกอบรมอาชีพ	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ง) อาชีพใหม่ซึ่งไม่ผ่านการฝึกอบรมอาชีพ	เท่ากับ ๕ คะแนน
- (๕) ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ได้แก่ ทำเล หรือที่ตั้งมีความเหมาะสม การตลาด
ผู้ช่วยในการประกอบอาชีพ หรือแผนการประกอบอาชีพ
(ก) เหมาะสมมาก	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ข) เหมาะสมน้อย	เท่ากับ ๕ คะแนน
- (๖) ระยะเวลาที่อยู่อาศัยตามทะเบียนบ้าน
(ก) มากกว่า ๕ ปีขึ้นไป	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ข) ตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๕ ปี	เท่ากับ ๕ คะแนน
- (๗) ประวัติการกู้ยืมเงินกับกองทุนผู้สูงอายุ
(ก) ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้	เท่ากับ ๑๕ คะแนน
(ข) ไม่เคยกู้ยืม	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ค) ผิดนัดชำระหนี้ ๒ งวด ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖ งวด	เท่ากับ ๕ คะแนน
(ง) เคยผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่ ๖ งวดขึ้นไป	เท่ากับ ๐ คะแนน
- ข้อ ๘ การพิจารณาให้คะแนนผู้ค้ำประกัน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- (๑) ความมั่นคงอาชีพผู้ค้ำประกัน
(ก) มีอาชีพที่มีรายได้หรือเงินเดือนประจำเป็นจำนวนแน่นอน	เท่ากับ ๑๕ คะแนน
(ข) มีอาชีพที่มีรายได้หรือเงินเดือนประจำไม่แน่นอน	เท่ากับ ๕ คะแนน
- (๒) รายได้หรือเงินเดือนประจำต่อเดือน
(ก) มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป และมีหลักฐานประกอบ	เท่ากับ ๒๐ คะแนน
(ข) ตั้งแต่ ๙,๐๐๐ ถึง ๑๕,๐๐๐ บาท และมีหลักฐานประกอบ	เท่ากับ ๑๕ คะแนน
(ค) ตั้งแต่ ๙,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่มีหลักฐานประกอบ	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
- (๓) ภาระหนี้สินของผู้ค้ำประกัน
(ก) ผู้ค้ำประกันและครอบครัวไม่มีหนี้สิน	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ข) ผู้ค้ำประกันและครอบครัวมีหนี้สิน	เท่ากับ ๕ คะแนน
- (๔) ระยะเวลาที่อยู่อาศัยตามทะเบียนบ้าน
(ก) มากกว่า ๕ ปีขึ้นไป	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ข) ตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๕ ปี	เท่ากับ ๕ คะแนน
- (๕) อายุของผู้ค้ำประกัน
(ก) มากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๗ ปีบริบูรณ์	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
(ข) บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์	เท่ากับ ๕ คะแนน

- ๔ -

(๖)	ความสัมพันธ์กับผู้ขอกู้ยืม	
	(ก) บุตร	เท่ากับ ๑๕ คะแนน
	(ข) ญาติ	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
	(ค) เพื่อนบ้านหรือคนรู้จัก	เท่ากับ ๕ คะแนน
(๗)	ระยะเวลาในการประกอบอาชีพของผู้ค้าประกัน	
	(ก) มากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
	(ข) ตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๒ ปี	เท่ากับ ๕ คะแนน
(๘)	ความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันต่อครอบครัว	
	(ก) รับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวบางส่วน	เท่ากับ ๑๐ คะแนน
	(ข) รับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวทั้งหมด	เท่ากับ ๕ คะแนน

ข้อ ๙ ผู้ขอกู้ยืมและผู้ค้าประกันต้องได้คะแนนในข้อ ๗ และข้อ ๘ แล้วแต่กรณี ไม่น้อยกว่า ๖๕ คะแนน จึงจะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ข้อ ๑๐ ผู้สูงอายุที่ยื่นขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพแล้วไม่ได้รับอนุมัติ อาจยื่นขอกู้ยืมใหม่ได้เมื่อพ้นกำหนด ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุไม่อนุมัติ

ข้อ ๑๑ ให้นำข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้าประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้บังคับกับการยื่นขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ก่อนวันที่ข้อกำหนดฉบับนี้ใช้บังคับ

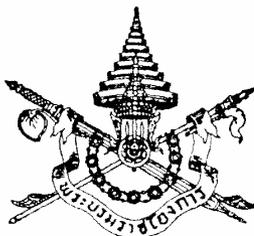
ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสุจิตรา พิทยานรเศรษฐ์)
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

มาตรา ๑๗

ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการีซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้
เพียงพอแก่การยังชีพ ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน
ประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖)

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

หน้า ๑๔

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ มกราคม ๒๕๕๘

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ญ) ของ (๑) ในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

“(ญ) ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาของสามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้ คนละสามหมื่นบาท โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีอายุหกสิบปีขึ้นไป มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามวรรคหนึ่ง ให้หักลดหย่อนสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่จะต้องยื่นรายการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ มกราคม ๒๕๔๘

หมายเหตุ: - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับการหักลดหย่อนภาษีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาผู้ให้กำเนิดบุตร สมควรกำหนดให้ผู้มีเงินได้ซึ่งอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของตนหรือบิดามารดาของสามีหรือภริยาของตนสามารถนำค่าอุปการะเลี้ยงดูดังกล่าวมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๒๘ ง

หน้า ๔๖
ราชกิจจานุเบกษา

๓ เมษายน ๒๕๕๘

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๑๓๖)

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดู บิดา มารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดา มารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ญ) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๗ (๑) (ญ) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๓๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดา มารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดา มารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ญ) แห่งประมวลรัษฎากร ให้หักลดหย่อนได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ให้หักลดหย่อนได้คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับบิดา มารดาที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไป และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ แต่มิให้หักลดหย่อนสำหรับบิดา มารดาดังกล่าวที่มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ขอหักลดหย่อนเกิน ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

(๒) ผู้มีเงินได้หรือสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้จะต้องเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา มารดาที่ผู้มีเงินได้ใช้สิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดู

(๓) กรณีผู้มีเงินได้หลายคนอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาคนเดียวกัน ให้ผู้มีเงินได้คนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียวที่มีหลักฐานรับรองการอุปการะเลี้ยงดูจากบิดา มารดาดังกล่าวเป็นผู้มีสิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาดังกล่าวนั้นในแต่ละปีภาษี

(๔) การหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาดังกล่าวให้หักได้ตลอดปีภาษี ไม่ว่ากรณีที่จะหักลดหย่อนได้นั้นจะมีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่

(๕) กรณีสามีหรือภริยาเป็นผู้มีเงินได้ฝ่ายเดียว ให้ผู้มีเงินได้หักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

หน้า ๔๗

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๒๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๗ เมษายน ๒๕๔๘

(๖) กรณีผู้มีเงินได้ซึ่งมีสิทธิหักลดหย่อนอยู่แล้ว ต่อมาได้สมรสกันให้ยังคงหักลดหย่อนได้ ดังนี้

(ก) ถ้าความเป็นสามี ภริยามิได้มีอยู่ตลอดปีภาษีที่ขอหักลดหย่อน ให้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของตน คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

(ข) ถ้าความเป็นสามี ภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษีที่ขอหักลดหย่อน และภริยาไม่ใช้สิทธิแยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากสามี ตามมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ให้หักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดา มารดาของภริยาของผู้มีเงินได้คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

(ค) ถ้าความเป็นสามี ภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษีที่ขอหักลดหย่อน และภริยาใช้สิทธิแยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากสามี ตามมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร ให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาของตน คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

(๗) กรณีผู้มีเงินได้มิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย ให้หักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดาได้เฉพาะบิดา มารดาที่อยู่ในประเทศไทย

ข้อ ๒ การหักลดหย่อนตามประกาศนี้ ผู้มีเงินได้ต้องระบุเลขประจำตัวประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของบิดา มารดาที่ผู้มีเงินได้ใช้สิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย

ข้อ ๓ การหักลดหย่อนตามประกาศนี้ ผู้มีเงินได้ต้องมีหลักฐานรับรองการอุปการะเลี้ยงดูจากบิดา มารดาที่ผู้มีเงินได้ใช้สิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดู

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ศิริโรตม์ สวัสดิ์พาณิชย์

อธิบดีกรมสรรพากร

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๒๖ ก

หน้า ๕๖
ราชกิจจานุเบกษา

๒ มีนาคม ๒๕๖๐

พระราชกฤษฎีกา

ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๙)
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บางกรณี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๓ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๙) พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ตามส่วน ๓ หมวด ๓ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรับผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไปเข้าทำงานสำหรับเงินได้เป็นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุ เฉพาะรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุในส่วนที่ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนลูกจ้างในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น

สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้สูงอายุทำงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหลายแห่งในเวลาเดียวกัน ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่รับผู้สูงอายุเข้าทำงานก่อนได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ตามวรรคหนึ่ง

การจ้างผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงกรณีการจ้างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างในแต่ละเดือนเกินกว่าหนึ่งหมื่นห้าพันบาท

มาตรา ๔ ผู้สูงอายุตามมาตรา ๓ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้สัญชาติไทย

(๒) เป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างอยู่ก่อนแล้ว หรือเป็นผู้สูงอายุที่ได้ขึ้นทะเบียนหางานไว้กับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

(๓) ไม่เป็นและไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างผู้สูงอายุดังกล่าวหรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๕๘

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๒๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ มีนาคม ๒๕๖๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรับผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไปเข้าทำงาน เพื่อส่งเสริมให้มีการจ้างแรงงานผู้สูงอายุดังกล่าวเข้าทำงาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๒๙๐)

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคล สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไข เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่าย
เป็นค่าจ้างผู้สูงอายุที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไปเข้าทำงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า ลูกจ้างผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีคุณสมบัติตาม
มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๙)
พ.ศ. ๒๕๖๐

“รายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุ” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์
ที่คำนวณได้เป็นเงิน ภาษีอากรที่ผู้จ่ายออกแทนให้ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงานซึ่งเป็นเงินได้
พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร เงินที่จ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แต่ไม่รวมถึง
รายจ่ายที่ต้องจ่ายตามที่กฎหมายกำหนดขึ้นโดยเฉพาะ เช่น เงินที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม กองทุนส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นต้น

ข้อ ๒ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะนำรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุ
ไปใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนรายจ่ายที่จะได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้จะต้องเกิดจากการจ้างผู้สูงอายุเข้าทำงาน
เป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล โดยจำนวนรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้าง
ผู้สูงอายุ และจำนวนผู้สูงอายุ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒

(ก) เป็นรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุในรายที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ในแต่ละเดือน

(ข) จำนวนผู้สูงอายุที่จะนำมาเป็นฐานในการคำนวณหารายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถนำมาใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นั้น ได้แก่ จำนวนผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุตาม (ก) ที่ทำงานเต็มเดือนในแต่ละเดือน ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดที่ทำงานเต็มเดือนในประเทศไทยในแต่ละเดือนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น โดยให้คำนวณหาจำนวนผู้สูงอายุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีสิทธินำมายกเว้นภาษีเงินได้เป็นรายเดือน

การคำนวณหาจำนวนผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่า การคำนวณหาจำนวนผู้สูงอายุที่จะใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ได้ผลลัพธ์ไม่ลงตัว ปรากฏเศษในการคำนวณ และเศษของผลลัพธ์มีจำนวนตั้งแต่ ๐.๕ ให้ปัดเศษขึ้นไปให้ได้จำนวนเต็มและให้ถือเป็นจำนวนผู้สูงอายุที่จะเป็นฐานในการคำนวณหารายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุที่จะได้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้

(๒) ต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการจ้างผู้สูงอายุที่จะนำมาใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุ ซึ่งมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่แนบท้ายประกาศนี้ และเก็บรักษารายงานดังกล่าว รวมทั้งเอกสารประกอบการลงรายการในรายงานไว้ ณ สถานประกอบการ พร้อมทั้งจะให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้

(๓) ต้องแจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะนำมาใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีต่ออธิบดีกรมสรรพากรภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร <http://www.rd.go.th> โดยต้องแจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุอย่างน้อยตามที่กำหนดในเว็บไซต์ดังกล่าว

การแจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่มีวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดก่อนหรือในวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

“การแจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่มีวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาในการแจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุในหรือหลังวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้แจ้งข้อมูลของผู้สูงอายุภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓”

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๓๗๙)ฯ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ประสงค์ พูนธเนศ
(นายประสงค์ พูนธเนศ)
อธิบดีกรมสรรพากร

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๔๖ ก

หน้า ๔๙
ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดคุณสมบัติของบุคคล
ซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓
เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของบุคคล
ซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๔๐
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติของบุคคล
ซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๕๑

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๔๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของบุคคลซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน โดยกำหนดให้บุคคลซึ่งอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์สังคมผู้สูงอายุในปัจจุบันที่มีอายุยืนยาวมากขึ้น อันจะเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มีความยั่งยืนในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

กฎกระทรวง

กำหนดให้กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง
เป็นกิจการอื่นในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า กิจการที่ให้บริการเกี่ยวกับการดูแล ส่งเสริม พัฒนาสุขภาพ หรือการประทับประคองผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีปัญหาด้านสุขภาพ โดยวิธีการจัดกิจกรรมในระหว่างวัน หรือการช่วยเหลือในการดำรงชีวิต หรือการจัดสถานที่เพื่อพำนักอาศัย หรือสถานที่บริบาลดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง เว้นแต่เป็นการดำเนินการในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

ข้อ ๓ ให้กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงเป็นกิจการอื่นในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ข้อ ๔ กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงแบ่งลักษณะการให้บริการออกเป็นสามลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การให้บริการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงระหว่างวัน ที่มีการจัดกิจกรรมการดูแล ส่งเสริม และพัฒนาสุขภาพแก่ผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง โดยไม่มีการพักค้างคืน

(๒) การให้บริการดูแลผู้สูงอายุ ที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีที่พำนักอาศัย

(๓) การให้บริการดูแลและประทับประคองผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ที่มีการจัดกิจกรรมการดูแล ส่งเสริม และพัฒนาสุขภาพแก่ผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง โดยมีการพักค้างคืน

หน้า ๘

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้อ ๕ ผู้ซึ่งประกอบกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานในกิจการดังกล่าว อยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ หรือคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอขึ้นทะเบียนแล้ว ให้ประกอบกิจการ ดำเนินการ หรือให้บริการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่รับขึ้นทะเบียนจากผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หน้า ๙

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และในสภาพหน้าจะมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมากที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพ ประกอบกับในปัจจุบันมีสถานประกอบกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ความช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งการให้บริการในการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพแก่ผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการอาจส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงที่มารับบริการได้ ดังนั้น เพื่อให้การประกอบกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงต้องดำเนินการโดยมีมาตรฐาน มีการให้บริการโดยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ และผ่านการอบรมเพื่อดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงโดยเฉพาะ และมีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้อย่างปลอดภัย สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้ จึงสมควรกำหนดให้กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง เป็นกิจการอื่นในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เพื่อให้อยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการ
ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง
พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้
ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

มาตรฐานด้านสถานที่

ข้อ ๑ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง
ต้องมีลักษณะโดยทั่วไปด้านสถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และมีทาง
ที่ใช้ในการเข้าและออกโดยสะดวก

(๒) มีอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่ผู้รับบริการ รวมทั้งต้องปลอดภัย
เหตุรำคาญที่อาจรบกวนความเป็นอยู่ที่ดีของผู้อยู่อาศัย ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
การควบคุมอาคาร หรือกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๓) พื้นที่ให้บริการทั้งภายในและภายนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีลักษณะ ดังนี้
(ก) มีความกว้างของทางเดินไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตร
(ข) มีการทำความสะอาดและจัดสถานที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
(ค) กรณีใช้พื้นที่ประกอบกิจการอยู่ในอาคารเดียวกันกับการประกอบกิจการอื่น
ต้องมีการแบ่งเขตพื้นที่บริเวณที่ให้บริการอย่างชัดเจน และการประกอบกิจการอื่นต้องไม่รบกวน
ต่อการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(ง) มีพื้นที่ส่วนกลางแก่ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่สำหรับการประกอบกิจกรรมหรือ
สันทนาการที่หลากหลาย

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

(๔) กรณีสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีการให้บริการหลายลักษณะรวมอยู่ในอาคารหรือสถานที่เดียวกัน จะต้องมีการแบ่งสัดส่วนการให้บริการให้ชัดเจน และแต่ละสัดส่วนจะต้องมีพื้นที่และลักษณะตามมาตรฐานการให้บริการแต่ละลักษณะ

(๕) มีหน่วยบริการในการประสานงาน แจ้งเหตุเตือนภัย อำนวยความสะดวก และอื่น ๆ

(๖) มีการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย ที่เหมาะสมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) มีระบบการควบคุมพาหะนำโรคตามหลักสุขาภิบาล

(๘) พื้นที่บริเวณที่ให้บริการต้องมีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอและไม่มีการกักเก็บน้ำ

(๙) ห้องน้ำมีลักษณะ ดังนี้

(ก) ประตูเป็นแบบเปิดออกภายนอกหรือแบบบานเลื่อน ขนาดกว้างสุทธิไม่ต่ำกว่าเก้าสิบเซนติเมตร มือจับแบบก้านโยกหรือแกนผลักและสามารถเปิดจากภายนอกได้ ไม่ติดอุปกรณ์บังคับประตูตัวเอง และไม่มีธรณีประตู

(ข) ระดับพื้นผิวภายในห้องน้ำราบเรียบเสมอกัน มีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ไม่ลื่น และไม่มีน้ำท่วมขัง

(ค) โถส้วมชนิดนั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่าสี่สิบเซนติเมตร แต่ไม่เกินสี่สิบห้าเซนติเมตร มีพนักพิง และมีราวจับชนิดผนังอย่างน้อยหนึ่งด้านเพื่อช่วยการพยุงตัว

(ง) อ่างล้างมือ สูงจากพื้นไม่เกินแปดสิบเซนติเมตร มีราวจับที่ด้านข้างของอ่างเพื่อช่วยการพยุงตัวขณะยืน ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยก ก้านหมุน หรือระบบอัตโนมัติ

(จ) บริเวณที่อาบน้ำ ที่นั่งสำหรับอาบน้ำสูงจากพื้นไม่น้อยกว่าสี่สิบเซนติเมตร แต่ไม่เกินสี่สิบห้าเซนติเมตร ต้องมีพนักพิงที่มั่นคง มีราวจับที่ด้านข้างของที่นั่งเพื่อช่วยการพยุงตัว ก๊อกน้ำของฝักบัวเป็นชนิดก้านโยก ก้านหมุน หรือระบบอัตโนมัติ

(ฉ) ติดตั้งสัญญาณเรียกฉุกเฉินในห้องน้ำ

(ช) มีระบบทำน้ำอุ่นที่ปลอดภัย

(ซ) มีราวจับตั้งแต่ประตูไปจนถึงโถส้วมและบริเวณที่อาบน้ำ

(๑๐) การเดินสายไฟเป็นระเบียบ ใช้สายไฟถูกประเภท และมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัย ดังนี้

(ก) สวิตซ์และสายไฟได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย

(ข) มีเส้นหรือขอบเขตแสดงบริเวณที่อาจมีอันตรายหรือห้ามเข้าใกล้

(ค) มีอุปกรณ์ตัดไฟรองรับกรณีเกิดไฟช็อตหรือรั่ว

(ง) มีระบบไฟฟ้าส่องสว่าง มีหลอดไฟติดตั้งไว้ทั้งในส่วนที่นอน ห้องน้ำ และพื้นที่

ใช้สอยทั่วไป

(๑๑) เครื่องเรือนต้องมีความปลอดภัยในการใช้สอย ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ถ้ามีมุมแหลมต้องติดตั้งอย่างกันกระแทก

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้อ ๒ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีลักษณะเป็นการให้บริการดูแลผู้สูงอายุโดยจัดให้มีที่พำนักอาศัย นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๑ แล้ว ต้องจัดให้มีหน่วยบริการในการประสานงาน แจ้างเหตุเตือนภัย อำานวยความสะดวก และจัดบริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

ข้อ ๓ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีลักษณะเป็นการให้บริการดูแลและประทับประคองผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงโดยมีการพักค้างคืน นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว ต้องจัดให้มีความกว้างระหว่างเตียงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตร

หมวด ๒

มาตรฐานด้านความปลอดภัย

ข้อ ๔ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงต้องมีลักษณะโดยทั่วไปด้านความปลอดภัย ดังต่อไปนี้

(๑) มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและคู่มือการปฐมพยาบาลไว้ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

(๒) มีป้ายหรือข้อความเพื่อแสดงหรือเตือนให้ผู้รับบริการระมัดระวังอันตรายหรือบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยอันตราย รวมถึงการติดตั้งเครื่องป้องกันไม่ให้ผู้รับบริการเกิดอันตราย

(๓) มีระบบป้องกันและควบคุมการติดเชื้อที่เหมาะสม

(๔) มีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ และติดตั้งเครื่องดับเพลิงไว้ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจนอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง กรณีสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีพื้นที่การให้บริการมากกว่าหนึ่งชั้น ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงไว้ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน อย่างน้อยชั้นละหนึ่งเครื่อง

(๕) มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างสำรองตามช่องทางเดิน

(๖) มีการฝึกอบรมผู้ดำเนินการและพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยปีละหนึ่งครั้ง

(๗) มีแนวปฏิบัติการป้องกันภาวะเสี่ยงและภาวะฉุกเฉิน

(๘) มีพนักงานที่ได้รับการอบรมการช่วยฟื้นคืนชีพ และมีการฝึกซ้อมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๙) มีมาตรการตรวจสอบระบบความปลอดภัยในการให้บริการปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๕ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีลักษณะเป็นการให้บริการดูแลผู้สูงอายุโดยจัดให้มีที่พำนักอาศัย หรือการให้บริการดูแลและประทับประคองผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงโดยมีการพักค้างคืน นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๔ แล้ว ต้องมีลักษณะเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

หน้า ๑๓

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

(๑) มีอุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ เช่น ถูกลมช่วยหายใจ หรืออุปกรณ์เปิดทางเดินหายใจ และสัญญาณเรียกฉุกเฉิน เช่น กริ่ง กระดิ่ง หรือสัญญาณเตือนภัย

(๒) มีเครื่องกระตุ้นหัวใจอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง ติดตั้งในจุดที่มองเห็นได้ชัดเจน

หมวด ๓

มาตรฐานด้านการให้บริการ

ข้อ ๖ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ต้องมีลักษณะโดยทั่วไปด้านการให้บริการ ดังต่อไปนี้

(๑) มีการจัดทำทะเบียนประวัติของผู้รับบริการตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) มีการประเมินความต้องการการดูแลและความสามารถในการสื่อสารของผู้รับบริการ เมื่อแรกรับ โดยมีการประเมินซ้ำทุกสามเดือน

(๓) มีแนวทางการปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงการฟื้นฟูสุขภาพของผู้รับบริการ บนพื้นฐานของแนวทางการปฏิบัติที่ดีและมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน

(๔) ให้บริการดูแลผู้รับบริการให้สอดคล้องกับผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันพื้นฐาน และความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่ซับซ้อน

(๕) ให้บริการอาหารที่สะอาดและปลอดภัย

(๖) ผู้รับบริการที่ต้องใช้ยาหรืออุปกรณ์สุขภาพประจำตัว ต้องได้รับการดูแลตามมาตรฐานอุปกรณ์เครื่องมือด้านสุขภาพที่ผ่านการพิจารณาจากแพทย์ผู้ดูแลแล้ว

(๗) มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธ์ภาพในสังคม ตามความเหมาะสมแก่ผู้รับบริการ และสามารถเลือกตามความพอใจ หรือตามความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาคุณค่าในตัวเองและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการ

(๘) มีการบันทึกและติดตามการเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพของผู้รับบริการ

(๙) แสดงรายการให้บริการและอัตราค่าบริการไว้ในที่เปิดเผย มองเห็นได้ง่ายและสามารถตรวจสอบได้

(๑๐) มีการทำสัญญาหรือข้อตกลงการให้บริการระหว่างผู้ประกอบการกับผู้รับบริการ ญาติสายตรง ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้ซึ่งผู้รับบริการได้มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

(๑๑) ให้บริการโดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนี้

(ก) การให้บริการต้องยึดหลักความเป็นส่วนตัวและเป็นไปตามความต้องการหรือความเต็มใจของผู้รับบริการ

(ข) ต้องมีแนวทางในการควบคุม ดูแล และป้องกัน ผู้รับบริการจากการถูกกระทำต่อร่างกาย จิตใจ การเงิน และด้านอื่น ๆ รวมทั้งการล่วงละเมิดทางเพศ

หน้า ๑๔

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

(ค) พนักงานที่เกี่ยวข้องต้องผ่านการอบรมหลักสูตรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสิทธิและการให้ความคุ้มครองผู้สูงอายุ

(ง) หากมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เป็นการพำนักระยะยาวหรือมีกิจกรรมพักค้างคืน ต้องจัดให้มีบุคลากรเฝ้าระวังหรืออยู่เวรยามในตอนกลางคืนอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเพียงพอ

(จ) มีการรักษาความลับของผู้รับบริการ โดยต้องไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวต่อบุคคลภายนอกในมาตรฐานเดียวกับการรักษาสิทธิของผู้ป่วย

(ฉ) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและการดูแลต้องให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ ญาติสายตรง ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้ซึ่งผู้รับบริการได้มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

(๑๒) มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

(ก) ผู้รับบริการหรือผู้แทนต้องได้รับการแจ้งค่าใช้จ่ายในการรับบริการและค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้รับบริการสมัครใจเข้าร่วม

(ข) ผู้รับบริการหรือผู้แทนต้องได้รับรู้กระบวนการ ความก้าวหน้าในการส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบัน และมีส่วนร่วมในการวางแผนการดูแลขณะเกิดเหตุฉุกเฉินหรือกรณีที่เกิดการเจ็บป่วย การประสานงานกับสถานพยาบาลที่รับส่งต่อ และการตรวจสอบสิทธิการรักษาพยาบาลการดูแลในระยะยาวที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงข้อมูลอื่นเกี่ยวกับสุขภาพของผู้รับบริการ

(ค) ผู้รับบริการควรได้รับความรู้เกี่ยวกับสิทธิของตนเองและการดูแลตนเองเพื่อการพัฒนาศักยภาพและการส่งเสริมสุขภาพของตนเอง

(๑๓) มีระบบการส่งต่อในกรณีผู้รับบริการเกิดการเจ็บป่วยฉุกเฉิน

ข้อ ๗ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีลักษณะเป็นการให้บริการดูแลผู้สูงอายุโดยจัดให้มีที่พำนักอาศัย นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๖ แล้ว ต้องมีการประสานงานกับสหสาขาวิชาชีพในการให้การดูแลด้านการส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูแก่ผู้รับบริการ

ข้อ ๘ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีลักษณะเป็นการให้บริการดูแลและประทับประคองผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงโดยมีการพักค้างคืน นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๖ แล้ว ต้องมีการประสานงานกับสหสาขาวิชาชีพในการให้การดูแลด้านการส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟู และการประทับประคองแก่ผู้รับบริการตามแผนการรักษาของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมทั้งต้องมีสัดส่วนของผู้ให้บริการหนึ่งคนดูแลผู้รับบริการไม่เกินห้าคน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้มาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแต่ละประเภทเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดค่าธรรมเนียมและการชำระค่าธรรมเนียม

เกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและการชำระค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการสปา และกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีการให้บริการดูแลผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีที่พำนักอาศัย หรือที่มีการให้บริการดูแลและประทับประคองผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง โดยมีการพักค้างคืน

(ก) พื้นที่การให้บริการ

ไม่เกินหนึ่งร้อยตารางเมตร ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

(ข) พื้นที่การให้บริการเกินหนึ่งร้อยตารางเมตร

แต่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท

(ค) พื้นที่การให้บริการเกินสองร้อยตารางเมตร

แต่ไม่เกินสี่ร้อยตารางเมตร ฉบับละ ๖,๐๐๐ บาท

(ง) พื้นที่การให้บริการเกินสี่ร้อยตารางเมตร

ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม และกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงที่มีการให้บริการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงระหว่างวัน โดยไม่มีการพักค้างคืน

หน้า ๑๗

เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

(ก) พื้นที่การให้บริการ ไม่เกินหนึ่งร้อยตารางเมตร	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(ข) พื้นที่การให้บริการเกินหนึ่งร้อยตารางเมตร แต่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร	ฉบับละ	๑,๕๐๐ บาท
(ค) พื้นที่การให้บริการเกินสองร้อยตารางเมตร แต่ไม่เกินสี่ร้อยตารางเมตร	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท
(ง) พื้นที่การให้บริการเกินสี่ร้อยตารางเมตร	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและการชำระค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

“ข้อ ๒/๑ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง สำหรับการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ มูลนิธิ หรือองค์การอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสาธารณกุศล”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการกำหนดให้กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง เป็นกิจการอื่นในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดค่าธรรมเนียมและการชำระค่าธรรมเนียมเพื่อให้ครอบคลุมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิงดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๗๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงกำหนดระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ประเภทค่าใช้จ่าย อัตราและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ในการให้บริการตามประเภทการเงิน และประเภทสิ่งของให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายระเบียบนี้

อัตราและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายในแต่ละกรณี ให้คำนึงถึงงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อการนี้ด้วย

ข้อ ๖ การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ตามข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมหรือผู้อำนวยการเขต แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานการสงเคราะห์และสวัสดิภาพสังคมหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๗๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ข้อ ๗ บรรดาเงินและทรัพย์สิน หรือดอกผลที่เกิดขึ้นจากเงินและทรัพย์สิน ที่หน่วยงานได้รับจากผู้มอบให้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานหรือกรุงเทพมหานครใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์ไม่ต้องนำส่งเป็นรายรับหรือขึ้นทะเบียนเป็นทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร โดยให้หน่วยงานนั้น ๆ จัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์

การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการควบคุมเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ทดรองจ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนแล้วให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณชุดใช้ทันที

(๒) ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์

(๓) ให้หน่วยงานเก็บรักษาเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ไว้เป็นเงินสดเพื่อสำรองจ่ายได้ภายในวงเงินไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท นอกนั้นให้นำฝากไว้กับธนาคารตามที่ราชการกำหนดไว้ และได้รับความเห็นชอบจากปลัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ชื่อบัญชีเงินฝากว่า “กองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์” และให้ต่อท้ายด้วยชื่อหน่วยงาน

(๔) ให้หน่วยงานจัดทำบัญชีควบคุมการรับและการจ่ายเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงินของกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ รวมทั้งเก็บรักษาเอกสารใบสำคัญต่าง ๆ

(๕) เมื่อได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์แล้ว ให้สรุปรายงานปลัดกรุงเทพมหานครทราบเป็นประจำทุกเดือนที่มีการจ่ายเงิน

ข้อ ๘ การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำฝากเงิน การตรวจเงิน การพัสดุ การส่งก้อนี่และการส่งจ่ายเงิน ซึ่งนอกเหนือจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้ดำเนินการตามข้อบัญญัติ ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๙ ในกรณีมีเหตุพิเศษสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น หรือที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาสั่งการเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๑๐ บรรดาการเบิกจ่ายตามประเภทค่าใช้จ่ายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายตามอัตรา และหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

หน้า ๖

เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๗๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

สุสดี ตามไท

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

- ๑ -
 บัญชี ๑
 ประเภทการเงิน

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๑.	เงินสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา ๑.๑ ระดับอนุบาลและประถมศึกษา ๑.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๑.๓ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๑.๔ ระดับอนุปริญญาหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ๑.๕ ระดับปริญญาตรี	ไม่เกิน ๓,๐๐๐.- บาท/คน/ปี ไม่เกิน ๓,๕๐๐.- บาท/คน/ปี ไม่เกิน ๔,๐๐๐.- บาท/คน/ปี ไม่เกิน ๔,๕๐๐.- บาท/คน/ปี ไม่เกิน ๕,๐๐๐.- บาท/คน/ปี	ก. เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. กำลังอยู่ระหว่างการศึกษาระดับอนุบาลถึงปริญญาตรี และมีหนังสือรับรองของสถานศึกษา ค. อายุไม่เกินยี่สิบห้าปี บิดา มารดา หรือบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประสบภาวะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ตาย ทอดทิ้ง สาบสูญ ต้องโทษจำคุก หรือพิการ ทูพพลภาพ ป่วยทางร่างกาย หรือจิตใจ ประสบสธารณภัย หรือเหตุอื่นจนไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวตามควรแก่อัตภาพ ง. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๒.	ทุนฝึกอาชีพ	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละ ๔,๐๐๐.- บาท/ปี	ก. เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. กำลังอยู่ในระหว่างการฝึกอาชีพ ในสถานศึกษาหรือสถานฝึกอาชีพ โดยมีหนังสือรับรองของสถานศึกษาหรือสถานฝึกอาชีพ ค. ประสบปัญหาความเดือดร้อนยากจน ง. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๓.	ทุนประกอบอาชีพ	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินครอบครัวละ ๕,๐๐๐.- บาท/ปี	ก. เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อนยากจน เพราะเหตุหัวหน้าครอบครัว หรือผู้หาเลี้ยงครอบครัวตาย ทอดทิ้ง สาบสูญ ต้องโทษจำคุกหรือพิการ ทูพพลภาพ ป่วยทางร่างกายหรือจิตใจ หรือเหตุอื่นจนไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวตามควรแก่อัตภาพ ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๔.	เงินช่วยเหลืออุปสมบท บรรพชา	เบิกจ่ายได้เพียงครั้งเดียวเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละ ๔,๐๐๐.- บาท	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย ข. เป็นบุคคลที่มีความเลื่อมใสใน พุทธศาสนา ประสงค์จะอุปสมบท หรือบรรพชาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยมีใบอนุญาตให้อุปสมบทหรือ บรรพชาจากวัด ค. เป็นผู้ยากจน ง. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด
๕.	เงินช่วยเหลือกรณีเร่งด่วน และจำเป็น	- ค่าอาหารไม่เกิน ๑๐๐.- บาท/คน/วัน เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน - ค่าที่พักชั่วคราว ไม่เกินครอบครัวละ ๑,๕๐๐.- บาท/เดือน เป็นเวลาไม่เกิน สองเดือน	ก. สำหรับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ที่ประสบปัญหา ความเดือดร้อน ยากจน ไร้ที่พึ่ง ถูกกระทำรุนแรง จำเป็นต้องได้รับการ ช่วยเหลือเร่งด่วน หรือผู้เข้ารับบริการ ที่พักอาศัยอยู่ในสถานที่ที่ดำเนินการ โดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด
๖.	ค่าครองชีพประจำวัน	ไม่เกินคนละ ๑,๐๐๐.- บาท/เดือน เป็นเวลาไม่เกินสี่เดือน	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. เป็นผู้สูงอายุหรือคนพิการหรือ ทูพพลภาพที่ประสบปัญหาความ เดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ค. ต้องไม่ใช่บุคคลที่ได้รับค่าเบี้ยยังชีพ ตามลำดับที่ ๗ ง. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด
๗.	ค่าเบี้ยยังชีพ ๗.๑ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	เบิกจ่ายตามอัตรา ตามมติคณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกำหนด	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ใน เขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้ ลงทะเบียน และยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุต่อกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
	<p>๗.๒ เบี้ยความพิการ</p>	<p>เบิกจ่ายตามอัตราตามมติคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด</p>	<p>ค. ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นคนพิการและผู้ป่วยเอดส์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย และระเบียบกรุงเทพมหานคร</p> <p>ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย</p> <p>ข. มีบัตรประจำตัวคนพิการ</p> <p>ค. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามทะเบียนบ้าน</p> <p>ง. ไม่เป็นบุคคลอยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐตามบัญชีรายชื่อที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด</p> <p>จ. กรณีคนพิการซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด เป็นผู้ซึ่งต้องขังหรือจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานที่คุมขังของกรมราชทัณฑ์ หรือเป็นผู้ซึ่งถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยความพิการต่อผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน หรือผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นแล้วแต่กรณี ซึ่งหน่วยงานได้มีหนังสือแจ้งกรุงเทพมหานครให้มีสิทธิรับเบี้ยความพิการ</p>

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๘.	ค่าพาหนะในการส่งกลับภูมิลำเนา	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละ ๑,๐๐๐.- บาท	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ประสงค์จะเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิม ข. ในกรณีจำเป็น ถ้าบุคคลตามข้อ ก. ไม่อาจเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิมได้ โดยลำพัง เนื่องจากอายุ สติปัญญา สุขภาพหรือเหตุอื่นที่เห็นสมควร หัวหน้าหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร อาจพิจารณาอนุมัติให้เจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมร่วมเดินทางไปด้วย ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๙.	ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาล (ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ระหว่างรักษาพยาบาลเท่าที่จำเป็น)	ไม่เกินครั้งละ ๑,๐๐๐.- บาท/คน และจะช่วยติดต่อกันได้ไม่เกินสามครั้ง	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๑๐.	ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละ ๗,๐๐๐.- บาท	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ค. ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ตามความจำเป็นของแต่ละราย ง. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๑๑.	ค่าจ้างแรงงาน และค่าขนส่ง	- ค่าจ้างแรงงาน เบิกจ่ายได้ตามอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ตามที่กฎหมายกำหนด - ค่าขนส่งเบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินครั้งละ ๑๐,๐๐๐.- บาท	ก. เบิกจ่ายได้เฉพาะการจ้างบุคคลภายนอก ข. เบิกจ่ายได้เพื่อการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ที่ดำเนินการโดยสำนักพัฒนาสังคม ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด

- ๕ -

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๑๒.	<p>ค่าตอบแทนอาสาสมัคร และค่าตอบแทนที่ปรึกษา</p> <p>๑๒.๑ ค่าตอบแทนอาสาสมัคร</p> <p>๑๒.๒ ค่าตอบแทนที่ปรึกษา</p>	<p>- เบิกจ่ายตามคุณวุฒิการศึกษา ตามอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของบัญชีเงินเดือนข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ที่ ก.ก. กำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่สูงกว่าคุณวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ที่มีหลักสูตรกำหนดเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือเทียบเท่า</p> <p>กรณีผู้ไม่มีวุฒิการศึกษาตามวรรคแรก ให้เบิกตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>อัตราการเบิกจ่ายในวรรคแรกและวรรคสองให้รวมเงินสมทบประกันสังคมตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ไม่เกินคนละ ๖๐๐.- บาท/ชั่วโมง วันละไม่เกินสามชั่วโมง สัปดาห์ละไม่เกินสามวัน</p>	<p>ก. อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ ซึ่งปฏิบัติงานตามวัน เวลาราชการ หรือตามที่กรุงเทพมหานครกำหนด ไม่ต่ำกว่าวันละแปดชั่วโมง โดยให้เบิกจ่ายเฉพาะวันที่ปฏิบัติงาน</p> <p>ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด</p> <p>ก. มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และเคยปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ ไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>ข. จ่ายเฉพาะเวลาให้คำปรึกษาโดยตรง</p> <p>ค. ต้องได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร</p> <p>ง. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด</p>
๑๓.	<p>ค่ารางวัลและค่าเบี้ยเลี้ยง</p> <p>๑๓.๑ ค่ารางวัลในการแข่งขันหรือการประกวดกิจกรรมต่างๆ</p> <p>(๑) ค่ารางวัลชนะเลิศ</p> <p>(๒) ค่ารางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑</p> <p>(๓) ค่ารางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๒</p> <p>(๔) ค่ารางวัลชมเชย</p> <p>ไม่เกินสามรางวัล</p>	<p>ไม่เกินรางวัลละ ๕,๐๐๐.- บาท</p> <p>ไม่เกินรางวัลละ ๔,๐๐๐.- บาท</p> <p>ไม่เกินรางวัลละ ๓,๐๐๐.- บาท</p> <p>ไม่เกินรางวัลละ ๑,๐๐๐.- บาท</p>	<p>ก. สำหรับผู้เข้าร่วมการแข่งขันหรือการประกวดกิจกรรมต่างๆ ที่จัดโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร</p> <p>ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด</p>

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
	๑๓.๒ ค่าเบี้ยเลี้ยง	คนละ ๒๐๐.- บาท/วัน	ก. สำหรับบุคคลภายนอกที่ช่วยจัดกิจกรรม หรือจัดงานต่างๆ เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ ในกรณีที่มีความจำเป็นจ่ายเกินอัตรา ให้ขออนุมัติผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรณีไป ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๑๔.	ค่าบัตรผ่านประตู ค่าธรรมเนียม และค่าสมัครเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง	ก. สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๑๕.	ค่าใช้จ่ายในการจัดเลี้ยงอาหารตามความจำเป็น	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง	ก. สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๑๖.	ค่าใช้จ่ายในการจัดงานพิธีการที่กรุงเทพมหานครเป็นผู้จัด ๑๖.๑ ค่าใช้จ่ายพิธีทางศาสนา ๑๖.๒ ค่าพวงมาลัย ๑๖.๓ ค่าจัดดอกไม้พานรตน์น้ำ ๑๖.๔ ค่าบัตรเชิญ ๑๖.๕ ค่าดอกไม้ในพิธีการ ๑๖.๖ ค่าใช้จ่ายในพิธีจัดการศพ	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินครั้งละ ๕๐๐.-บาท เบิกจ่ายได้ไม่เกินศพละ ๑๐,๐๐๐.-บาท	ก. เป็นกิจกรรม พิธีการ ในการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
๑๗.	ค่าเช่าอุปกรณ์ ค่าเช่าที่พัก ค่าเช่ายานพาหนะ ค่าเช่าเครื่องแต่งกาย ในการจัดกิจกรรม ๑๗.๑ ค่าเช่าอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง	ก. เฉพาะผู้ที่อยู่ในบ้านผู้สูงอายุและ/หรือสถานสงเคราะห์ของกรุงเทพมหานคร ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด ก. เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของกรุงเทพมหานครเป็นผู้จัด ข. เบิกจ่ายให้แก่กลุ่มผู้ใช้รับบริการ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด

- ๗ -

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๑๘.	๑๗.๒ ค่าเช่าที่พัก ค่าบำรุงและหรือค่าธรรมเนียมในการจัดที่พัก ในสถานที่ของส่วนราชการหรือภาคเอกชนเป็นผู้จัด เช่น การจัดทัศนศึกษา ค่ายพักแรม เป็นต้น	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน อัตราตามที่ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและระเบียบกระทรวงการคลังกำหนด	ก. เป็นผู้มิสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นจากหน่วยงานใด ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด
	๑๗.๓ ค่าเช่ายานพาหนะในการจัดกิจกรรม เช่น ทัศนศึกษา ค่ายพักแรม เป็นต้น	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน อัตราตามที่ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและคำสั่งที่เกี่ยวข้องกำหนด	
	๑๗.๔ ค่าเช่าเครื่องแต่งกายในการจัดกิจกรรม เช่น เครื่องแต่งกาย นักแสดง นาฏศิลป์ และชุดกิจกรรมต่าง ๆ	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง	
๑๙.	เงินช่วยเหลือสมทบในการสร้างหรือซ่อมแซมบ้าน	- เสียหายบางส่วนเบิกจ่ายได้เท่าที่เสียหายจริงหลังละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐.- บาท - เสียหายทั้งหลังเบิกจ่ายได้เท่าที่เสียหายจริงหลังละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐.- บาท	
๑๙.	ค่าแวนประกอบสายตา	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละ ๑,๐๐๐.- บาท/ปี	ก. เป็นผู้มิสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นจากหน่วยงานใด ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด

- ๘ -

บญช ๒
ประเภทลขง

ลำดับที่	ประเภทค้จ้จ่าย	อัตรการเบกจ้จ่าย	หลักเกณฑ์การเบกจ้จ่าย
๑.	<p>วัสดุงานบ้านงานครัว</p> <p>๑.๑ ค่าอุปกรณ์เครื่องครัว เช่น เตาแก๊สพร้อมถังแก๊ส ถาดหลุม หม้อปรุงอาหาร หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ซ้อน ทัพพี มีด เป็นต้น</p> <p>๑.๒ ค่าอุปกรณ์เครื่องนอน เช่น เสื่อน้ำมัน หมอน ที่นอน ผ้าห่ม เป็นต้น</p> <p>๑.๓ ค่าอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาด</p>	<p>เบกจ้จ่ายได้เท่าที่จ้จำเป็น ไม่เกินศูนย์ละ ๑๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>เบกจ้จ่ายได้เท่าที่จ้จ่ายจริง</p> <p>เบกจ้จ่ายได้เท่าที่จ้จ่ายจริง</p>	<p>ก. เบกจ้จ่ายได้ครั้งเดียวยกเว้นกรณีชำรุดหรือเสื่อมสภาพ เนื่องจากการใช้งาน ให้เบกจ้จ่ายทดแทนได้</p> <p>ข. ให้เบกจ้จ่ายโดยค้คำนึงถึงควมจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p> <p>เบกจ้จ่ายได้เฉพาะกรณีทีจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p> <p>เบกจ้จ่ายได้เฉพาะกรณีทีจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p>
๒.	วัสดุเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	เบกจ้จ่ายได้เท่าที่จ้จ่ายจริง	<p>เป็นค้จ้จ่ายในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนได้รับทราบถึงการให้บริการของหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ โดยให้ค้คำนึงถึงควมจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p>
๓.	วัสดุวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และกายภาพบำบัด	เบกจ้จ่ายได้เท่าที่จ้จ่ายจริง	เบกจ้จ่ายในกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัยของคนในชุมชน โดยให้ค้คำนึงถึงควมจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด
๔.	วัสดุเครื่องแต่งกาย	ไม่เกินคนละสองชุด/ปี	<p>ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง</p> <p>ข. ให้เบกจ้จ่ายโดยค้คำนึงถึงควมจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p>
๕.	ค่าอุปกรณ์การเรียน การสอน อุปกรณ์เสริมทักษะ	เบกจ้จ่ายได้เฉลี่ยไม่เกินคนละ ๑๐๐.- บาท	<p>ก. จัดซื้อไว้ประจำศูนย์สงเคราะห์เด็ก และศูนย์สร้างโอกาสเด็กทีดำเนินการโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร และให้เบกจ้จ่ายได้ปีละครั้ง</p> <p>ข. ให้เบกจ้จ่ายโดยค้คำนึงถึงควมจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p>
๖.	<p>ของขวัญ ของรางวัล และของที่ระลึก</p> <p>๖.๑ โล่ หรือถ้วยรางวัล หรือของรางวัล</p>	<p>เบกจ้จ่ายได้เท่าที่จ้จ่ายจริง</p> <p>ไม่เกินชิ้นละ ๑,๒๐๐.- บาท</p>	<p>ก. สำหรับใช้ในกิจกรรมทีหน่วยงานของกรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการ</p> <p>ข. ให้เบกจ้จ่ายโดยค้คำนึงถึงควมจ้จำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p>

- ๙ -

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๖.๒	เกียรติบัตรพร้อมปก	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินชั้นละ ๒๕๕.- บาท	ก. สำหรับใช้ในกิจกรรมที่หน่วยงาน ของกรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการ ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด ก. เป็นผู้มิสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ใน เขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ยังไม่ได้รับความ ช่วยเหลือเบื้องต้นจากหน่วยงานใด ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด
๖.๓	เข็มหรือเหรียญรางวัล	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินชั้นละ ๑๐๐.- บาท	
๖.๔	ของขวัญ หรือของที่ระลึก	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินชั้นละ ๑๐๐.- บาท	
๗.	อุปกรณ์กีฬา	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง	
๘.	เครื่องอุปโภคบริโภค	ไม่เกินครอบครัวละ ๘๐๐.- บาท/ปี	

หน้า ๖

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๙๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

ระเบียบกรุงเทพมหานคร

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงกำหนดระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในลำดับที่ ๓ ทุนประกอบอาชีพ ลำดับที่ ๕ เงินช่วยเหลือกรณีเร่งด่วน และจำเป็น ลำดับที่ ๙ ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาล (ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ระหว่างรักษาพยาบาลเท่าที่จำเป็น) ลำดับที่ ๑๕ ค่าใช้จ่ายในการจัดเลี้ยงอาหารตามความจำเป็น แห่งบัญชี ๑ ประเภทการเงิน ตามบัญชีท้ายระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความตามบัญชีท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ การจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ตามข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคมหรือผู้อำนวยการเขต แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิการสังคมหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นประธาน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บัญชี ๑

ประเภทการเงิน

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๓.	ทุนประกอบอาชีพ	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินครอบครัวละ ๕,๐๐๐.- บาท/ปี	<p>ก. เป็นผู้มิสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน</p> <p>ข. ครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อนยากจน เพราะเหตุหัวหน้าครอบครัวหรือผู้หาเลี้ยงครอบครัวตาย ทอดทิ้ง สาบสูญ ต้องโทษจำคุกหรือพิการทุพพลภาพป่วยทางร่างกายหรือจิตใจหรือเหตุอื่นจนไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวตามควรแก่อัตภาพ หรือเป็นผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนสูญเสียงานหรือรายได้อันเป็นผลจากการระบาดของโรคติดต่ออันตรายตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข</p> <p>ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ไม่เคยได้รับสิทธิตามระเบียบกรุงเทพมหานครในลักษณะเดียวกัน</p>

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๕.	เงินช่วยเหลือกรณีเร่งด่วนและจำเป็น	<p>- ค่าอาหารไม่เกิน ๑๕๐.- บาท/คน/วัน เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน</p> <p>- ค่าที่พักชั่วคราว ไม่เกินครอบครัวละ ๓,๐๐๐.- บาท/เดือน เป็นเวลาไม่เกินสองเดือน</p>	<p>ก. สำหรับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน ไร้ที่พึ่ง ถูกกระทำรุนแรง จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเร่งด่วน หรือผู้เข้ารับบริการที่พักอาศัยอยู่ในสถานที่ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร</p> <p>ข. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด</p>

- ๒ -

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๙.	ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องในการรักษาพยาบาล (ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ระหว่างรักษาพยาบาลเท่าที่จำเป็น)	ไม่เกินครั้งละ ๕,๐๐๐.- บาท/คน/ปี	ก. เป็นผู้มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามทะเบียนบ้าน ข. ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน และ/หรือไร้ที่พึ่ง ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด

ลำดับที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	อัตราการเบิกจ่าย	หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
๑๕.	ค่าใช้จ่ายในการจัดเลี้ยงอาหารตามความจำเป็น	เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน ๑๕๐.- บาท/คน/วัน	ก. สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร หรือ ข. ผู้รับบริการสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่พักอาศัยอยู่ในสถานที่ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ค. ให้เบิกจ่ายโดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม และประหยัด

หน่วยงานรับผิดชอบที่ออกกฎหมาย/ประกาศ/
ระเบียบ เพื่อรับรองการดำเนินงาน
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในการออกกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ เพื่อรับรองการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หน่วยงาน	โทรศัพท์ / โทรสาร
๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กรมกิจการผู้สูงอายุ	โทรศัพท์ : ๐ ๒๖๔๒ ๔๓๓๖ - ๙ โทรสาร : ๐ ๒๖๔๒ ๔๓๓๗ เว็บไซต์ : https://www.dop.go.th
๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๐๑ เว็บไซต์ : www.mots.go.th
๓. กระทรวงคมนาคม - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๑ ๓๙๕๕ เว็บไซต์ : www.mot.go.th
๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๓๘ ๘๕๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๒๓๘ ๘๕๘๖ เว็บไซต์ : www.mnre.go.th
๕. กระทรวงมหาดไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมโยธาธิการและผังเมือง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๑ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๐๒-๓ เว็บไซต์ : www.dla.go.th โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๐๑ ๘๐๐๐ , ๐ ๒๒๙๙ ๔๐๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๒๓๓ ๐๘๙๕ เว็บไซต์ : www.dpt.go.th
๖. กระทรวงยุติธรรม - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	โทรศัพท์ : ๐ ๒๑๔๑ ๒๘๓๑ เว็บไซต์ : www.rlpd.go.th
๗. กระทรวงแรงงาน - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๓๒ ๑๔๖๒-๓ , ๑๔๗๖ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๕ ๒๘๘๘ เว็บไซต์ : www.mol.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์ / โทรสาร
๘. กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๙๒-๙๕ โทรสาร : ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๙๑ เว็บไซต์ : https://www.m-culture.go.th/
๙. กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๖๒๘ ๖๓๔๖ โทรสาร : ๐ ๒๖๒๘ ๖๓๔๖ เว็บไซต์ : www.moe.go.th
๑๐. กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๙๐ ๑๐๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๕๙๐ ๑๑๗๔ เว็บไซต์ : www.moph.go.th
๑๑. กระทรวงกลาโหม - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๒๒ ๘๘๓๕ โทรสาร : ๐ ๒๒๒๕ ๘๒๖๒ เว็บไซต์ : www.mod.go.th
๑๒. กรุงเทพมหานคร - สำนักพัฒนาสังคม	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๔๕ ๕๑๖๕ , ๐ ๒๒๔๗ ๙๔๕๐, ๐ ๒๒๔๗ ๙๔๕๓ , ๐ ๒๒๔๗ ๙๔๕๕ , ๐ ๒๒๔๗ ๙๖๘๑ , ๐ ๒๒๔๗ ๙๖๘๔ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๘ ๖๑๙๐ ต่อ ๓๙๔๕ เว็บไซต์ : www.bangkok.go.th
๑๓. สำนักงานพระพุทธศาสนา	โทรศัพท์ : ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๙๙ โทรสาร : ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๒๗ เว็บไซต์ : www.onab.go.th
๑๔. กระทรวงการคลัง - กรมสรรพากร	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๗๒ ๘๐๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๖๑๗ ๓๓๑๕ เว็บไซต์ : www.rd.go.th
๑๕. อัยการสูงสุด	โทรศัพท์ : ๐ ๒๑๔๒ ๑๔๓๖ , ๐ ๒๑๔๒ ๑๔๔๔ โทรสาร : ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๔๖ เว็บไซต์ : www.ago.go.th
๑๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - โรงพยาบาลตำรวจ	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๐๗ ๖๐๐๐ เว็บไซต์ : www.policehospital.org

คำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๓
เรื่องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุ
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

คำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ที่ ๒๒ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และได้ครบราชการดำรงตำแหน่งไปแล้ว นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นายชุมพล กาญจนะ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	นายอภิรักษ์ จันทระเสน	รองประธานอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓	ศาสตราจารย์ศศิพันธ์ ยอดเพชร	รองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง
๑.๔	อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	อนุกรรมการ

/๑.๒๐ ผู้แทนกรม...

- ๒ -

๑.๒๐	ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	อนุกรรมการ
๑.๒๑	ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๒๒	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๒๓	ผู้แทนกรมสรรพากร	อนุกรรมการ
๑.๒๔	ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๒๕	ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๒๖	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑.๒๗	ผู้แทนเมืองพัทยา	อนุกรรมการ
๑.๒๘	ผู้แทนสภาพนายควม	อนุกรรมการ
๑.๒๙	ผู้แทนสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	อนุกรรมการ
๑.๓๐	ผู้แทนสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๑.๓๑	พลตำรวจโท ไฉน ปราศจากศัตรู	อนุกรรมการ
๑.๓๒	นางฉันทิพย์ ศรีรัตนดา	อนุกรรมการ
๑.๓๓	นายสมชาย เวสารัชชระกุล	อนุกรรมการ
๑.๓๔	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครอง สิทธิผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑.๓๕	เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครอง สิทธิผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนะและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในเรื่องสิทธิที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ

๒.๒ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามสิทธิผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๓ ดำเนินการติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามสิทธิผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ๓ -

๒.๕ ทิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในแนวทางการดำเนินการ ให้เป็นไปตามสิทธิผู้สูงอายุ ในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

๒.๕ ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่

สั่ง ณ วันที่ ๒๑/๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ

นางสาวอาภา รัตนพิทักษ์
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการ
และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

นางสาวจารุวรรณ ศรีภักดี
ผู้อำนวยการกลุ่มคุ้มครองสิทธิ
และช่วยเหลือผู้สูงอายุ

นางสาวสุธิดา สิงหสุต
นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

นางสาวอติพร เฟื่องปาน
นักพัฒนาสังคม

